

[illegible]

dare probationis super vtraq. dicendum est qd liquidē causa nullitatis
 et causa appellacionis veniūt ex diuersis fontibus verbi gratia dico sen-
 tentiā nullam ex defectu solēnitatis vel ex defectu iudicis vel litigantis
 Et eam dico iniquā respectu tenoris snie tunc in p̄cutione nō possum
 mihi cōtrarius esse. quid enim repugnat reum fore minore ⁊ ego probo
 de iure meo ⁊ ita potest intelligi opi. Inno. quā cōmūnis consuetudo
 obseruat. Sed si causa appellacionis ⁊ nullitatis procedunt ex eisdē fon-
 tibus ita qd haberet necesse mihi contrariari in processu tūc debet pro-
 cedi super nullitate primo ⁊ in appellacione tēpus non currat vt dicam
 in l. contra maiores. s. de inoffi. testa. Nam ibi p̄lequēdo querelam non
 possum mitti in possessionē hereditatis aditē. ⁊ sic testamētum esset va-
 lidum vnde esset mihi cōtrarius consuetudo hoc obseruat. ⁊ itud te-
 neatis. ¶ Circa tertiu⁹ fan iudex appellacionis p̄nuntiando male ap-
 pellatum cōfirmet sententiā nullam glos. distinguit aut iudex inferu-
 causam quare p̄nūtiat male appellatū. qd snia nulla ⁊ nō cōfirmata.
 Secus si simpliciter vt hic habetis contrariam glo. habemus in l. si ex
 p̄ssim. ff. s. appel. Dy. dicit qñq. sic aut ille q appellatū sciebat sniam
 nullā. ⁊ cōfirmabitur vt bic secus si signozabat vt habetis hic in glo. cō-
 traria. ⁊ banc opi tangit Spe. in tit. de sent. s. iugta. Sed bec opi. non est
 vera. nā cōsensus partis nō pōt validare sniam ⁊ valeat vt snia. bene-
 me posset facere qd valeret vt pactū. vt l. ij. s. coia vt inqñs in. Simile
 cemus in testamētis. vt l. non dubiū. s. de testa. l. s. glo. videatur aliud no-
 tare in l. i. s. qui pro sua iurisdic. sed male vt ibi dicā. facit qd no. in l. si
 uerba. s. de tran. f. Al. aliter dicit. Dy. aut in appellacione fuit de dū-
 ctum de nullitate ⁊ videt cōfirmare ita loquitur hic glo. alias secus vt
 in glo. cōtraria ⁊ fm hoc male dicit ista glo. in eo. qd dicit magis si ap-
 pellatur ⁊. Sita opi. nō videt vera. qz in cā appellacionis venit cā nulli-
 tatis etiā si nō dicatur vt d. l. quēdā mulier. fami. ber. l. carmelia pia. de in
 repato. Vnde alij se referūt ad processum aut quis est p̄secutus causam
 nullitatis. aut nō. breuiter videtur mihi dicendū quando snia prima est
 nulla ipso iure exp̄ssio erroris in snia ⁊ tunc iudex appellacionis nō po-
 test cōfirmare qd esset idem error in secūda snia qui erat in prima. vt l. i.
 s. i. s. que fen. fine ap. refcin. ⁊ dicit vobis de errore calūniā. Si vō erit
 nulla alia causa. ⁊ tunc si quidem iudex dicat simpliciter appellacionem
 non tenere. ⁊ p̄nūtiat appellatum esse nec adiciat bene appellatum
 seu rite sen iuste iudicatum tūc prima sentētia nullo modo videtur cō-
 firmari. quia eius verba hoc nō sonant ⁊ verba snie debent stricte intel-
 ligi p̄t faciet vt l. i. s. si plu. vna fen. ⁊ de l. cau. l. diuus. ⁊. l. si a te. de ex-
 rei iudi. ⁊ si fista glo. dicit male simpliciter. Sed si adijceret iudex in sen-
 tētia. p̄nūntio bene iudicātū ⁊ male appellatū. tunc bene videtur cō-
 firmare sniam. vt l. eos. s. de appel. ⁊ Sed an anteq̄ ille qui appellat
 probibetur poterit dicere de nullitate. Rñ. liquidē dicit dīco sniam nul-
 lā. ⁊ si qua est appello p̄t ibi dī in glo. vel cām nullitatis exp̄ssio p̄se-
 cutus est tūc iterum de nullitate queri nō poterit cū semel sit iudicatum
 et questū. vt l. ij. s. si eg. fal. infra. ⁊ de fi. infra. l. fin. ⁊ Sed si de hoc non
 fuisset dictū neq. questū poterit de nullitate postea dicere. arg. l. eū qui.
 s. de inoffi. testa. ⁊ habes de hoc bodie casum in c. i. de re iudi. in c. s. de
 ob. s. si dicas in appellacione venit nullitatis et si nō exp̄ssim⁹ qz dico qd
 venit incidenter. ⁊ ea que incidenter veniunt in vno iudicio si plene non
 examinatur nō nocent in alio vt. l. sed ⁊ si ante. ff. de excep. rei iud. ⁊. no.
 in l. pen. ff. de his q sunt in uel alie. iur. ⁊ ita sufficienti causa nullitatis q
 veniunt in appel. ¶ Ad idēdum est quando de nullitate agitur principa-
 liter. ⁊ est videtur qualiter practica ff. l. quomodo ⁊ qua forma dice-
 bat istam sniam nullā. ⁊ Rñ deo de nullitate snie pōt queri quobus mo-
 dis. ¶ Vno modo per modū exceptionis opposite contra egectionem
 et sic modus videbatur intētatus hic qd apparet ex response p̄u-
 cipis dū dicit cū rei probationem si promptam habetis. nam vt dī-
 gi vobis in l. i. s. si eg. fal. infra. exceptio nullitatis tunc impedit egec-
 tionem quando quis est paratus probare incontinenti. Ideo dicit hic
 imperator. si prompta ⁊ q. d. ista exceptio egectionem non impedit.
 ¶ Sed in ista exceptioe si reus succubere nō p̄biberet postea quā-
 narie agere de nullitate. ⁊ eodē modo dico si actor succubere non p̄bi-
 beretur postea agere ex traordinarie ⁊ petere sententiā confirmari. vt
 l. a diuo pio. s. si super rebus. ff. de re iudica. Secundo modo de nullita-
 te cognoscitur dato libello principaliter super hoc ⁊ istos duos modos
 scilicet exceptionem ⁊ principalem petitionem ponit glo. ff. que senten-
 tiæ appellā. refcin. l. i. circa princip. et secundum hoc possit intelligi bec.
 ¶ Quero Tergo quod iure agitur quando principaliter petitur sententiā
 p̄nūntiari nulla. Inno. videtur dicere quod officio iudicis. extra
 de officio iudicis. c. vlti. videtur probare. ff. de feriis. l. i. s. i. et. j. eodem.
 l. si pater tuus et bac. l. fm istam lectū. ¶ Quero secundo coram ⁊
 iudice debebat agi de nullitate. dic q coram ipso qui indicauit vel coram
 superiore fm ea que dīgi. s. quomodo et quando iudex. l. si vt proponis.
 ¶ Quero Tercio si datur libellus super nullitate. nec p̄bat ille qui agit
 verum iudex possit cōfirmare sententiā. vel debeat simpliciter con-
 uentum abolere ab illa petitione. Inno. in c. cum contingat. ex
 tra de offic. deleg. in glo. magna. dicit quod non potest cōfirmare sen-
 tentiā. Ego dico quod potest cōfirmare sententiā etiam ex noua
 causa ⁊ et potest nonas p̄bationes ⁊ nonas allegationes audire sicut in
 causa appel. hic est tēg. si recte inspicatur ⁊ in l. i. s. i. que sent. fine appel.
 refcin.

ecōtra si petitū fuit eā cōfirmari ⁊ reperit infirmāda pōt infirmari vt
no. Inn. in. c. cū ptingat. de offi. deleg. ⁊ est casus in. c. oblat. de ap. ⁊ qd
no. Bar. in. l. cū apud in pñ. ind. solui. cū l. y. ⁊ Bar. in. l. si exp̄ssim. in fi.
de ap. fallit in casu quē scripsi post bar. j. e. in. l. si. ⁊ vide ibi.

Cetero puto. vtrū nullitate pendente possit innouari aliquid ad hoc qd
no. bal. i. l. appella-
lacione. in fi. s. de 18 rescind. t. t. t. puto* qd sicut iudex appellacionis
ap. 7. Bar. in l. iij. a
s. si seruus. ff. de
acquir. pos. adde
tū quod nullitate
pēdētē etia resti-
tutionem in inte-
grum p̄sumit. p
sententia licet se-
cus pēdētē ap-
pellatione. scdm
Spe. de proba. s.
ij. verū. negatiua.
cum seq. sequitur
Jmol. Antōn. de
hu. in. c. qm̄ p̄tra-
raddeno. p. pang.
i. mo. in. l. iij. s.
cōdemnat. de re
iudi. et ibi scripsi
post Jmo. r. vide
in. l. iudex post qd
ff. de re iudi. ad
de qualiter itelli-
gat nil nouari re.
sed. de senis con-
silio. cccij. et an
actu appellatiōe
pēdētē illa deser-
ta firmetur per
Qld. p̄silio. cccv.
Et an quis non
esse profectus ap.
possit redire ad b
nullitate vide An
ge. s. cclgvi.
Si super reb.
r. vide que ibi ha-
bes. ad hoc dictū
ibi s. tūc est iudex
vis. vide et in. l. s.
ff. de re iudi.

Sedus inter. ¶ Enia lata
ius constitutionis est ipso iure nulla: sec
tra ius litigatoris. h. d. ¶ Sp. de re indi. l. cu
platis. dicit quida q. reg. v. intelligi si inder pu
tari be s ius indicare: alia sec. vel dic vt dicit glo.
q. ibi no fuit expressus error. ista est bona solu. ad. l.

post eum scripsi. et quod digi. s. de iure dubio. vide dñm Anto. in. c. s. de
pñi. 7 ad pñcta oia vide do. Anto. i. c. ab eggōcato. de rescrip. 7 in. d. c. s.
de re iudi. 7 ibi per Albba. de oib⁹ istis. Item fallit si sit eggōso erroris
iuris cōsuetudinarij. vt per Lya. Dablic. Et ad pñcta vide per Albba.
in. c. inter ceteras. de re iudi. 7 vide per moder. in. l. si eggōsim. in tribus

ptes. s. de re iudi. ad. l. cum platis. sunt alie due
 solu. valde not. bec. snia lata sunt manifeste sibi erat
 opi licet s ius fut. lata: nō manifeste sibi erat
 opia vñ ibi intelligere glof. b. hic te. q. vñ inuere
 vel aliter hic s ius inserti i corpore iuris: s ius
 in corpore iuris nō redacti. tene quā vis. ¶ Op.
 de l. scie egress. ff. de tu. r. cu. dat. ab his. dicit glo.
 fallit ibi. vnde ibi loquitur in decreto ipsius actoris
 hic in snia. Circa illud decretū dixi plene in. l. is q
 bonis. de ver. obli. r. ibi doc. tangunt.

Sicut proponis. Causa preiudicialis impedit electionem ad munera. b. d. la iuris lz non in spectis casibz specialibus. Et dum

Um magistratus. digi sniam latam
inter opi dubias
tenere. dicas qest
verum nisi per cō
situtiones fuerit
Non valet snia plurium delegator: nisi
omnes sententent. h. d. de ista materia vide plene
in l. sempto. scribit si vni. ff. de re iudi. cc.

Ertaratione. ^{et} Impos-
sibile sitio mul-
cte vltra q̄ indeg possit ē ipso iure nulla.^e
h.d. ¶ Quero: an annullēt tota snia an vō i ea pte
q̄ modus exressit dic vt diri i. l. rei ind. s. de re ind.
postea declaratiū
talē opi. esse ma-
lam. Et cū^o opi.
debet esse iudeg.
vide. s. ē pena tu

Cum nō eo. Istā l. habuistis
in l. si vt pponis
quō et qñ ind. breuiter dicit. Sñia q̄ non
fuit lara in termino pemptorio est ipso iure nulla.

Venales. [¶] Si ne late p̄rio sunt
ipso iure nulle. sec^o si
essent late gratia. h. d.

Per officii iudicis quod est ipso iure nullū tollitur quantum de facto processit. **H**enricus dicit. **D**e offi-
tutionem ad munera ipso iure et nullam. **b. o.**
vide glof. **q. reg. q.** per officii iudicis quod est ipso
iure nullū tollit quantum de facto processit. **q. d. no.**

Eteranis. *Breniter dicit. ves*
teranus si eligitur
ad munera non tenet electio: nec est appel
lare necesse. h. d.

Et taxatione expensarū nō potest appellari.
Victo nō appellāte pōt victor appel. p sumptib?
Iudex qui omisit condēnationē expensarū peti
tam tenetur parti.

Dynē. Breuiter dicit. † Si vict⁹
appellatiōe psequi victor
nō potest appellare ppter adēnationē expēlariū^s
quod facit pro sta
tutis improban
tib⁹ ceteras pba
tiones. and. bar.

Certa ratione nulla vide bar. in l. si de iurisd. om. iudi. et q. non va
leat in ea parte firmat. Bal. in l. si ius si aduer. rem iudi. et vide eum in
contrarium in l. ij. s. de spoz.
Tales q. ibi idem per illum ter. no. bar. in l. sed si per pretore. s. ait

pretor. ff. ex qui. cau. ma. et quod sentetie late dolo indicis sine pretio nō
sint nulle iure. videtur tex. in l. ij. ff. qd quisqz iur. sed ibi ponderat An-
ge. vt refert Allegan. banc. l. vide glos. z bar. in l. j. s. de pe. indi. qui male
indicia z in l. ij. eo. titu. vbi vide.

Conspensarum, an taxatione conpensari possit appellari. vide ter. in l. ab executore. in prin. ff. de appella. de materia huius. l. vide spec. in titu. de appel. §. in quibus aut casibus. in ver. licet victus. cū duob⁹ ver. seq. et in §. ubi appellari. a forte tantum videatur appellasse ab expensis vi

an quis appellat a iudice tantum vincat appellat a iudice appellat
de per alio dicitur in l. cum in vna. de appel. sed ad banc. l. qro pone in d.
2denavit reum in sorte et in expensis absolutus et reus acquiescit inie: sed
actor appellavit a inia expensis: nuqd in causa appellationis reus po
nitur a reus in iudicio inie: fortis: in iudicio inie: hic tenet et no: et nuq

terit coqueri de ingrate mltioris. Qui de ingratia tenet q non q p
cipale non recipit fomētū ab accessorio. l. nuda. de fidei cōmit. stip. qd
limita. arg. cor que hic dicunt in l. si expressim. i. idem si actor appellat
uit ab vno capitulo. nam nō potest reus appellari prosequi in articulo

appellationis. ad doc. c. corat. et c. cum in romana. de appel. in. y. naco
yterq; appellet. c. raynutius. r. c. ray. de testa. p. de. de anch. in. c. i. de cau.
posset. et pprie. vbi etiā videf ter. r. vide G. r. Bar. in. l. si quis libellos
s. de appel. r. in. l. ampliore. eo. titu. cōtra pācta tenet d. o. Anto. in. c. u3

ioannes. de fide intru. adde quod no. joan. in agna. ad ipse. vol. s. b. d. u.
opi. Gui. de suza. pbari in. c. vno. de secre. eccle. vel alta. lib. vi.

A Summatim. Not. quot modis dicat cognosci summam. et ad intel-
lectu istorum et istius. hic vide per Bald. in l. ex consensu. §. qui. cir-
ca prin. de ap. et vide qd no. Bald. ad rep. in ver. summam.
B Ad appellat et dicit Bald. in l. de statu. §. all. qd in dubio indeg debet
deferre appellat. idem in dubio indeg admittit articulos circa
probationem fin
l. ost. in. c. p. tuas
de testi. ad. Bal-
dus in l. pperan-
dum. §. sin autem
reus.
C Respuere. in-
deg no potest re-
spuere appella-
tionem nisi parte
citata et aperta
alias pot appella-
ri qd not. bene
fac. qd no. Bald.
in l. de statu. et vi-
de. §. et omnino.
Bald. in l. sciendū
de ap. reci. vbi §.
riū. et vide qd no.
tater dicit Bald. in
l. additos. §. de
epi. an. et Innoc.
in. c. si qd. de offi.
delega. vbi ponit
casum qd §. res-
tere iudici. de q
per Bald. in l. §. in
gl. col. §. vnde vir
p. gl. in. c. sine cul-
pa. de reg. iur. in
vi. et in l. p. libi
tū. §. de iur. §. libi
g. et l. qm. C. de ap-
pel post glo. in l.
et vim. ff. de iusti.
et iure.
D Observare. in
bac. l. observare
dicit pulchrum
Bald. in materia
an verus contu-
mag appellat de
qua in l. ex consen-
su. ff. de ap. vbi vi-
de sed iure cano-
nico de qd confes-
sus tatum potest
appellare in. c. cū
speciale. §. porro.
de app. c. cum sit
ro. eo. ti. lib. vi. §.
cns si est quictus
ante finam et con-
fessus post: quia
tunc no denegat
appellatio. gloss.
C. de l. ereditor. §. iustus. ff. de ap. Solu. ibi
est nota. in l. non
tm. ff. de appella.
et ista est canoniz-
ata. ij. q. v. sunt
quorū. et vide
in l. qui sententiā. a
f. de pe. per Spe.
de materia in. d.
ti. de conse. §. postremo. ver. sed nunquid. et in ti. de appel. §. ij. ver. g. et an
cofessus sponte possit appellari dicit Bald. qd est factū vide per eum in
l. §. de li. conte. et in l. si debitor. de indi. et in l. ait pretor. §. permittitur
ff. de mino. als Bald. in repertorio Innocē. dicit quod appellatur a pro-
cessu facto in confessum et qd pot pbari error in causa appellationis in
ver. appellatio in ver. appellat a multis. et vide no. per Bald. in l. non
tm. de ap. et late per Ange. in rep. l. §. iustus. de app. et vide per Bald.
no. in l. §. ne eg deli. defunct. in. vij. col. et ista l. limita per glo. notabi-
tibi dicit in l. no tm. ff. de app. et late per Ange. in repetitio. l. fin. §. ius-
sus. de ap. et vide per Bald. no. in rub. §. ne eg deli. defunct. in. vij. colū.

Item istam l. limita per glo. not. in l. non tantum. ff. de appella. et ibi
dicit et quando confessus appellet et quomodo. vide §. istus. de appella.
et Bald. hoc in l. §. in. v. col. §. de confes. sed an valeat statum quod con-
tumag ex sola contumacia non constando aliter de crimine possit con-
denari ad mortem. dicit Spec. qd sic in titu. de fideiul. idem dicit Jo. an.
in novel. in. c. ve-
ritat. in si. de do-
lo et contu. et legi-
tur Bald. in. c. §. §.
iniuria. vers. seu
furtu. de pac. iur.
fir. et vide Bald.
in. c. ad finē. qui
suc. tene. et dicit in
l. absente. de pe. et
vide Bald. in l. §. C.
quomodo et qm in
deg. per Rudo. in
l. comelia. ad fill.
et bal. in aut. sed
nono iure. §. §. ser-
uis fugi. facit. l. §.
seruis. §. de bis q
ad ecclē. §. u. idēz
tenet Spec. et Jo.
and. i. §. sequitur.
alleg. glo. in l. llo-
corū. §. de oi agro
§. et etia firmat
qd valeat domi-
nus. ff. de san-
cto geminiano in
suo opere banni-
to. et quod not.
Bald. in l. §. C. de
asser. tol. et l. oēs
populi. et per bal.
in rubi. cōmo in
fine. et habet locū
ista letiam si ali-
quis ex forma fa-
tuti habeatur p
confesso. ita dicit
bal. in l. oēs po-
puli. in. xij. colū.
ff. de iust. et iur. qd
si statuto cautur
q contumag in re
spōdēdo positio-
nib? habeat pro
confessor cōmicio
an tūc poterit ap-
pellari. vide imo.
in l. §. in. c. §. §.
col. in ver. qd aut
si statuto caut. §.
de ver. obli.
C. Sed quero. dicit
Bald. no. in l. §. §.
de proba. qd in
criminali si quis
sit eggehemib?
iudicij totus et non
appellat. §. §. §.
aliquis iudicij
totus et confessus
fuit. quod no. be-
ne pro dānatione
per illum teg. in l. §. qui adulter. ij. §. ad ul.
F Nulli officialium. et adde q istam legem allegat glo. in l. ne diuus. C.
de penis. et an officialis committens furtum in officio possit come-
niri officio durante. vide Bald. in l. §. §. eo modo. ff. nau. can. bene facit
Loatur. ff. ad legem iul. repetun. et vide quod not. in aut. vt iudi. sine
quoquo suffra. §. necessitatem. ibi no. quid in eo qui non committit in of-
ficio nec officij contemplatione. dicit hic Paul. qd non potest de eo syn-
dicari. sequitur Bald. per illum teg. C. vbi de ratiocinijs agi oport. quod
habetur in l. §. ff. nau. campo.

A Presumitur. refert et sequitur
pet. de anc. in. c.
romana. §. §. Ben-
tes. de foro cōpe.
in. vi. reperio qd
Spe. tenet cōtra.
in titu. de compe.
indi. ad. §. sequit.
ver. no. alle.
B Absinendum. i
vide do. Abb. in
consil. c. §. And.
barba.
C Relagari. si ap-
pellatur a capti-
ra captus non re-
lagatur: sed pe-
nes quē iudicem
de retineri talis
carceratus. vide
l. §. §. ibi dicit.
ff. de custo. reo.
D Cōtra pōti-
cta pena appella-
tis frustra per
Bald. ff. de ap. in
la. p. cōsulibus.
§. de appel.
E Exceptionem.
exceptionē qd pot
poni post finam
pōt etiam oppo-
ni post quadri-
mestre tempus.
et ibi bal. et bal. §.
glo. vide.
F Pro concordia.
Aduerte finā in-
terlocutoria que
decidit quasi to-
tā causā de iure
civilī patitur ap-
pellationem l. §. ta-
le grauenam pos-
sit reparari per
appellationem a
diffinitiuā. ita
Bald. in l. §. ante
cōtrariū allegat
vel in l. §. §. de
appel. in l. §. §. de
vile. ff. de mino.
Sol. vt p. bart in
d. l. intra. et ibi est
speciale propter
illam interlocu-
toriā que dat super
etate et facit ius q
ad oēs etiā talis
causis. vel solue
fm no. dist. §. qua
in bac. l. ante.
G Ante istū teg.
alleg. bal. nota. in
l. §. in vlti. col. qm
si. vel pūna. qd a
finā lata sup ege-
cutione no potest
appellari. Bald. vi-
de tenet Bald. in
l. §. a diuo. ff. de
re iudi.
H Interlocutoria appel-
lari non potest. b. d. C. de
ff. de appel. reci. l. §. qui satisfā. cog. l. ar-
bitro. §. de appel. l. §. quis appellare. ff. de mino.

I pendens. appel. mors interuenerit.
L. vtile. propter quas leges dicunt quidaz q regu-
la est qd potest appellari ab interlocutoria. Fallit
hoc in istis iudicibus qui hic nominant. gloss. no-
stra tenet Bald. et ad. d. l. respondet. tu autem vt
oia complectaris. §. dicas sic. et aut interlocutoria
profertur post diffinitiuā finam: et potest appella-
ri: vt habuistis no. §. codē. in l. ab executione. aut §.
pfertur ante: tunc aut nulla alia diffinitiuā spe-
ratur: et potest appellari: vt. l. ait pretor. §. permi-
titur. ff. de mino. aut sperat alia diffinitiuā: tunc
aut grauenam illatū ab interlocutoria non potest
reparari per appellationes a diffinitiuā: et potest
appellari. vt. l. §. de app. reci. et q satisfā. cog. l.
arbitro. aut potest reparari: tunc aut talis inter-
locutoria que perimit totum negotiū et poterit ap-
pellari. vt. l. intra vtile. ff. de mino. aut totū nego-
tiū non perimit et appellari nō poterit: vt hic. et
l. §. de episc. audien.
M publicorum. b. d. u-
debitor manifeste conuictus non appel-
lat. hoc dicit.
N Si pendente appellatione mors interuene-
rit. Rubrica.
O Continua vt in glo.
P iam post. Benerit
stantia causae appellationis ad here-
dem transit. b. d. C. de ppo. §. l. progi.
et l. §. Soli b. d. fuit appellatus in cau-
sa criminali hic in civilī. De ista materia quic-
ter instantia transeat ad heredē vel alium succē-
sozem. dicit vobis plene in l. §. cum homines. ff. de
fideiul. §. §. §.
Q uis qui. Scdm lectu. magis
notabile benerit de
appellatione potest appellari et
appellatione pendente morte rei pena extinguit.
hoc dicit. C. de ppo. §. l. progi. Solu. qm ab ipsa
annotatione appellat et tunc habet locū ista leg.
qm appellatur a finā lata super crimine prin-
cipali: ita habet locum. §. l. progi. C. Quero quatr
fiebāt ista annotatio. dic vt ibi habes in glo.
R is qui. Ademptio egges-
santis nō perimitur: fecus in tacita. b. d.
C. Circa hanc l. forma vnam. q. quid si in crimi-
ne in quo venit tacita bonorum ademptio iude
eggesit ademptionē bonorum. doc. vlt. ramon. tan-
gunt istā qd nem. et dicunt q tunc eggesio nihil
operatur. vt. l. §. ff. de leg. §. l. Andē qd nem. postea
disputauit do. Bartholomaeus de patris: nō recoz-
dor quid determinauit: tñ contra istam determi-
nationē vide casus in bac. l. in fine. ibi: sola capi-
tis pena et. C. Nota primo ergo hic in fi. qm reus
erat dānatus de crimine capitali et bona non adē-
pta quo casu non erat dubium tacite sequi adē-
ptionē bonorū. vt. l. §. in fi. §. de bo. dam. et §. l. §. ad
idem. ff. eo. l. §. de dānato in metallū seu deporta-
to benerit dicerem sic. qm ademptio bonorū eg-
gessit per eū modū per quē inest: vt puta accē-
sione condēno eum ad mortem cum adēptione bo-
norum: tunc eggesio nihil operat. vt. §. ff. de leg. §.
l. §. et §. de fideiul. recte. qm eggesio per alium
modum: vt puta principaliter videlz cōdēnamus;
eum ad mortem et bona adimimus: tunc eggesio
operatur. hic est casus hic. et l. §. ff. eo.
S pater. Benerit dicit. C. Lau-
mmeribus personalibus morte finitur.
hoc dicit. Si vō fieret questio abbatie vel epatus
finitur morte epi vel abbatis. tene menti.
T amuis. Adortua ancilla
durat causa ppter
peculium. b. d. Simile habes in l. vtiqz.
de rei vendi. dicit vbi.

Acuile. Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

1 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

2 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

3 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

4 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

5 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

6 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

7 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

8 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

9 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

10 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

11 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

12 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

13 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

14 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

15 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

16 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

17 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

18 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

19 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

20 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

21 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

22 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

23 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

24 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

25 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

26 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

27 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

28 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

29 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

30 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

31 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

32 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

33 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

34 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

35 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

36 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

37 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

38 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

39 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

40 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

41 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

42 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

43 **Acuile.** Non debet cogi vn' eg creditoribus bona

ca. Aides q quida intelligit p iuramentu calunie

2 no. glo. in aut. de egi. i. intro. re. s. subscri

3 ptu. veritas est q qtu ad primu decretu credo qd

4 sufficiat probatio debiti per iuramentu cu faciat

5 modicu preiudiciu. ita loquit dicta glo. argu. l.

6 thesaurus. ff. de egi. b. i. qtu vero ad scdm decre

7 tu requirit probatio per testes vel instrumenta vt

8 videbitis. j. l. progi. ideo pot dici tunc summam

9 q fit parte absente. ita loquit glo. in l. fulcinius.

10 s. j. ff. eo. C. Quero dicat hic tpoze autē transacto

11 peruenitur ad secundum decretum. Tquo quan

12 tum tempus debet transire anteq perueniat ad

13 secundu decretum. Glo. ponit opi. finaliter dicit q

14 arbitrio iudicis observabitur. et istud observa

15 communitur quando tempora non sunt per statu

16 ta limitata. C. Quero quis est iudex competes

17 ad interponenduz decretum. Respondeo ille qui

18 habet merum vel mixtum imperium. vt. l. i. ubere

19 cauere. de iurisd. om. iudi. de dno infecto. l. i. i.

20 s. duas. C. Quero quorum bonorum sit missio.

21 glo. dicit in omnibus bonis hodie per mensuras

22 debiti declarati quam statim vide.

23 **Judex ordinari.** solus habet potestate citan

24 di re ipsa hoc est facere capi personaliter.

25 **ziffissione facta non recuperat reus possessionem**

26 nisi refectione expensis et prestita satisfactio.

27 **ziffissione facta fit fin mēsurā debiti declarati exa**

28 minato prius summam negotio.

29 **Reus venies semper auditur anteq sit interposi**

30 tum secundum decretum.

31 **Qui iurat.** ista aut. est

32 terminet et corrigat in aliquo leges anti

33 quas. C. Not. hic q iudex ordinarius solus ha

34 bet potestate citandi reipsa hoc est facere capi per

35 sonaliter. C. Secundo nota q quis nō recuperat

36 possessionē nisi refectione expensis et prestita satisfac

37 tione. C. Tercio nota q fin istam aut. sit missio fin

38 mēsuram debiti declarati. Dicitur hic examina

39 to negotio qualiter examinatur. glo. dicit summa

40 tum quod intellige vt digi. s. l. prima. C. Quero

41 vtrū fiat missio pro quantitate debiti declarati et

42 non vltra. glo. hic dicit quod bene qd etiam pro

43 maiori quantitate sit missio habita consideratio

44 ne expensarum factarum et fiendarum. ideo text.

Perueniatur.

Infra qtu tps

ueniat ad fin de

cretu. vide Bart.

post teg. q. l. ibi

verbo mox. l. i. a

diuo pio. s. i. vdi

tionē. de re iudi.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

l. i. l. i. l. i. l. i. l. i. l. i.

habeant plenissime digi in l. cum inter. de bo. auto. iudi. possi. forte dicit

2 vobis in tit. qui potio. in pigno. habe. C. Quero an bec l. habeat locum

3 hodie qn sit missio p mēsurā debiti declarati glo. hic in quadam sol. vi

4 detur tenere q non super verbo commoditatis. C. Contrarium vide

5 detur per glo. ff. eo. l. cum vnus. et illa verior. qd em si bona nō essent tot

6 quot sufficerent primo creditori. dicit plene dicitur.

7 **De pecunia redacta ex venditione facta ex secundo decreto debet**

8 creditoribus satisfieri absq alio processu facta fide de debito.

9 **Ad secundū decretum requiritur probatio per testes vel instrumenta.**

10 **Sinautem.** to ad venditionem peruenit d3 primo sibi

11 satisfieri i restandū deponere vt creditorib' postea venietibus i debitu

12 ostendit' satisfiat. b. d. C. Mo. t qde pecunia redacta ex venditione fa

13 cta ex secundo decreto d3 creditorib' satisfieri absq alio processu facta fide

14 de debito. et in hoc pdest sibi primū i scdm decretū interpositū ad peti

15 tionē alioz creditorū. C. Secundo no. t q ad scdm decretū requirit plena

16 pbatio per testes vel instrumenta: vt pbat hic in hoc teg. dū dicit debiti

17 cautionē ostendat. vt s. progi. dū dicit certū faciat et.

18 **Tr autem.** At cesset fraus debet de deposito i venditione

19 fieri scriptura cū solennitate hac. l. expressa. b. d.

20 hoc quod dicitur hic de isto hodie non seruatur.

21 **De priuilegijs fisci.**

22 **Petens renocari tenent de aliquibus bonis per alium posses**

23 sis que asserit esse sua debet illud probare.

24 **Ona.** t ad illud in reb' ppijs est potior fisco' cre

25 ditore etiā nisi ex ca pinipli. b. d. C. Op. de

26 l. satis. j. in qui. cau. p. ita. tra. So. aliud in reb' dotalib'

27 mulieris. aliō in proprijs. C. Ultimo no. dicit glo. t qille

28 qui petit renocari tenet de aliquib' bonis que asserit es

29 se sua debet illud pbare. et vide gl. h. qnā perpetuo tene mēti. Istud est

30 verū qn iste res possidebant ab eo in cui' bonis facta est missio. Secus

31 si possiderent ab eo q petit renocari illud. ita no. in l. ob maritorū. ne

32 vgoz pro marito. et l. diuo pio. s. si super rebus. ff. de re iudi. i. ibi digi.

33 **Uamuis.** t ad illud in reb' ppijs est potior fisco' cre

34 ditore etiā nisi ex ca pinipli. b. d. C. Op. de

35 l. satis. j. in qui. cau. p. ita. tra. So. aliud in reb' dotalib'

36 mulieris. aliō in proprijs. C. Ultimo no. dicit glo. t qille

37 qui petit renocari tenet de aliquib' bonis que asserit es

38 se sua debet illud pbare. et vide gl. h. qnā perpetuo tene mēti. Istud est

39 verū qn iste res possidebant ab eo in cui' bonis facta est missio. Secus

40 si possiderent ab eo q petit renocari illud. ita no. in l. ob maritorū. ne

41 vgoz pro marito. et l. diuo pio. s. si super rebus. ff. de re iudi. i. ibi digi.

42 **Uamuis.** t ad illud in reb' ppijs est potior fisco' cre

43 ditore etiā nisi ex ca pinipli. b. d. C. Op. de

44 l. satis. j. in qui. cau. p. ita. tra. So. aliud in reb' dotalib'

ligunt sui hoc est descendentes ex se qn mulier suā

2 herede non pot bñeio q nō bz in ptate filii. z hō

3 do glo. intrat hic materia valde magna in qua nō

4 infuso plene q tener eos nimis. C. Quero pri

5 mo qd i realib' actionib' B est in hypothecarijs

6 quis creditor? pferat. glo. dicit hic ibi est regula

7 q prior est tpe potior est iure. tū fallit i tacita by

8 pothecaria cui pferat dos. vt. d. l. assiduis. q po. in

9 pig. ba. C. Quero scdo qd de priuilegijs psonalib'

10 glo. dicit q priuilegia psonalia estimant' ex ca non

11 ex tpe. de hoc hic per glo. et ff. de bis q in frau. cre.

12 l. priuilegia. i. ibi per glo. et p. d. yn. de reg. iur. c. qui

13 prioz. lib. vi. C. Quero igit' vtrū priuilegiū dotis

14 cōpetat ipsi actioni de dote an mulieri. et qd cōpe

15 tat ipsi actioni seu ipsi dote. facit ista rubrica dicit

16 de priuilegio dotis nō dicit de priuilegio mulieris.

17 Idē vt. s. de rei vgoz. act. l. i. sed vt plen' ibi cita

18 et in hōi actione dam' et p. hoc facit. ff. sol. mat.

19 l. i. in pnc. vbi dicit dotis causa pcpna est. nō dicit

20 aliqd de muliere. In dñū videt' teg. etiā hui' l. in

21 quo mulieres vtrū. ff. de pñle. credi. l. obabim'. isti

22 de actio. s. fuerat. iste leges videntur velle q istud

23 priuilegiū cōpetat ipsi mulieri nō actiōi. Breuiter

24 vt glenū dicere latius. ff. sol. mat. l. i. dic breuiter

25 dos bz multa priuilegia. iter cetera bz duo priuile

26 gia que dant ipsi mulieri. vnu est priuilegiū psona

27 levt pferat psonalib'. ita loq' hic. et d. abim'. de

28 pñle. cred. Aliud priuilegiū est qd pferat hypothec

29 carijs bñitib' tacita. et istud sñt dat ipsi mulieri. vt

30 l. assiduis. q po. in pig. ba. et i. d. s. fuerat et ista pri

31 uilegia cū dent pñone ad hēdes nō trāsūt. et ita loq

32 tur hic. bz alia priuilegia q habeat hypotheca nō

33 dico priuilegiata bz dico hypotheca simplr. et istud

34 dat ipsi actioni. vt. l. i. s. s. vt plen' de rei vgoz. ac.

35 et istud priuilegiū trāsīt ad quēcuq' actio trāsīt. Itē

36 bz priuilegia alia q nō curo examinare hic. C. Que

37 rot vtrū priuilegiū dotis possit trāsferri p cessionē

38 dotis. vt q nō qd nō sunt trāsmissibilia ad herē

39 des nō sunt cessibilia. vt. l. i. et pñb'. de admi. tut.

40 s3 priuilegiū dotis nō trāsīt ad hēdes vt hic. q nec

41 ad cessionariū. In dñū mulier i fisco' parib' passi

Sed si vide qd habet l.ij. c. vbi in re actio. q. alle. Bart. in hoc. C. pp. de regu. la. vbi hic glo. dicit melius. flo. q. in interdicto ad piscende obligat. tione admittit exceptio dñij si in cōtenti vult probare. idē bal. hic vide i. d. l. si idē hic alleg. in glo. et imo. i. d. l. si iocet. gl. luc. ff. so. mat. C. exceptio. an i possessionis habeat locum exceptio. dolo facit. adde bal. post glo. in l. j. in prin. ff. de re. qd in fo ro scientie. vide glo. l. i. vt vim. de iust. i. iur. Inm. in c. si vo. el. j. de sen. excommuni. an liceat clericis. glo. g. iij. q. j. in fin. r. qd no. in c. cū vobis luntate. de sent. excommu. C. de defendere. not. q. qñ possident p possessione ne licitum sit vim repellere. r. vide qd. j. p. seg. r. bal. hic i. p. n. ad de q. si sola pars possessionis est occupata inuasiōis ne residui sp possunt totū recuperare. vt no. bal. in locata opa. i. v. lo. l. j. q. accu. et ibi et qd si naturalis tñ est inuasiō. r. qd progime sequit. C. pro concordia. Aduerte. psona villis insultata ab aliq. hīs facultatem fugiendi r. nō an fugiat r. se defendēdo occidat i sultatore si punit r. bart. h. i. bac. l. j. Sed allat. dices r. e. l. i. vt vim. ff. de iust. i. iur. Tū dic l. j. videat pñs tñ nō est eo qd i. d. l. vt viz se refert ad not. p. en. i. bac. l. j. vt meli. dicit i. d. l. vt vi. distinguit in eo qui timet ve recidat vt ille nō pñiat. ita intel ligit hic. Si autē nō timet pcedat qd dicit in d. l. vt vi. C. de re. l. i. vt vi. nō loq. de persona villi. pñ. ita sentit l. c. olim.

est maioris utilitatis q. sit in hoc interdicto. nam in pe. here. requiruntur probationes vere r. ligde in isto interdicto sufficienter probationes non ita clare que semiplene vel presumptine conduceret. r. est ratio q. cū ista causa sit modici preiudicii. q. venit retractanda in petitorio merito admittitur summatim cognitio r. semiplena pbatio. arg. l. iij. s. idem. ff. ad egh. facit ad hoc qd videbitis. j. t. iij. l. momentanee. Sed contra hoc vt q. hic dicitur in glo. magna. ibi tu dic qd plene r. non probat. et sic videtur velle qd requirat plena probatio. In hac ergo eadē. l. videtur glo. sibi dīcere. nam in scda glo. vico dicitur plene nō requirat plena pbatio oīno sicut in petitione bñditatis. sed ideo hoc dicit. vt ostendat pbatōis declaratione potes di cere tria verba. scz. q. quēdā est pbatio leuis debi lis nec plene. vt illa q. fit pte absente nec citata nec in figura indicij. illa fit cūz petebat bo. pos. olim coram iudice. licet hodie sufficiat agnitio tñ. quēdā est alia probatio summatim. r. fit parte citata r. lite contest. r. ista fit in hoc interdicto que pōt dī ci plena respectu illius que fit parte non citata. ita loquitur gl. mag. hic. Quēdā est alia pbatio pleni or vt que fit parte citata r. pbatōibus ad liqui dum egquisit. r. istud fit in petitione heredi. Itē differunt in effectu. q. petitiō hereditatis daf ad corporalia r. ad incorporalia interdictus vero ad corporalia tñ. vt. l. iij. ff. eo. Itē differunt fm quos dam q. petitiō hereditatis daf pro oībus rebus quas defunctus etiā nō possidebat seu detinebat vt. l. non tñ. in prin. ff. de peti. here. C. Sed hoc in terdictum nō daf nisi pro rebus quas defunctus possidebat. vt. l. j. l. p. q. non placet per text. in l. j. in prin. ff. eo. in eo qd dicit de bonis que im pōt tant etiam res quas qd non possidebat. vt. l. iij. s. hac actione. ff. vi bo. rap. r. not. in l. rem in bonis. de acqui. re. do. r. Itē differunt. q. a snia lata in pe ti. here. appellatur in isto interdicto non appellat q. est quodāmo questio momentanee possessionis.

Uero in quo concordat. Respondeo in duo bus modis. Primo q. vtrūq. est generale. Itē q. vtrūq. datur contra eum qui titulo non possidet si tñ nō est sūcaptū vel pscriptū. q. verba qualiter intelligantur. dīc vt no. in l. j. s. j. ff. eo.

Ubi dicitur. Qñ hz bo. nonem debet intentare hoc interdictū vt constituat possesio. b. d. Per hac locunt quidam q. interdictum illud non bz lo. cum nisi pro rebus quas possidebat defunct. sed aliter est veritas. vt dīc. s. l. p. q. r. In doli exceptio bz locum illa regula do. lo facis. q. petis qd restitutus es si aliquis est paratus illam incontinenti probare.

Constat. Tē exceptio dñij que requirit altiozem indaginem non obstat agenti interdicto adipiscende pos sessionis. sed ei debet per iudicem referuari. b. d. C. pp. de regula dolo facis. ff. de doli excep. r. de reg. iur. l. dolo. dīcunt quidam q. illa regula nō habet locum in pos. ita not. glo. in l. j. s. iij. et ibi dīcam hic glo. dīcunt melius q. in doli exceptioe habet locum illa excep. dolo facis. si aliquis est pa ratus incontinenti probare. secus si illa exceptio requirit altiozem indaginem. q. tunc referuat ita loquitur hic. r. hoc probat text. hic manifeste. Ibi atq. frustratoris r. q. d. reiectis omnibus q. dilationem inducerent r. frustratoriam. ideo not. bene hanc l. pro hoc facit quod not. s. de ind. l. si de vi. r. s. de edict. diu. ad r. j. pol. l. i. facit. l. is a quo. in principio. vt in posses. lega. r. quod dīcam in l. j. l. titu. p. q. r.

Quorum legatorum. Rubrica.

Dictum est. s. de interdicto adipiscende pos sessionis quod est generale. sequitur de alio interdi.

cto adipiscende possessionis quod est singulariter r. dominatur a princi pio interdicti scilicet quorum legatorum.

Ubi dicitur. Qñ hz bo. nonem debet intentare hoc interdictū vt constituat possesio. b. d. Per hac locunt quidam q. interdictum illud non bz lo. cum nisi pro rebus quas possidebat defunct. sed aliter est veritas. vt dīc. s. l. p. q. r. In doli exceptio bz locum illa regula do. lo facis. q. petis qd restitutus es si aliquis est paratus illam incontinenti probare.

Constat. Tē exceptio dñij que requirit altiozem indaginem non obstat agenti interdicto adipiscende pos sessionis. sed ei debet per iudicem referuari. b. d. C. pp. de regula dolo facis. ff. de doli excep. r. de reg. iur. l. dolo. dīcunt quidam q. illa regula nō habet locum in pos. ita not. glo. in l. j. s. iij. et ibi dīcam hic glo. dīcunt melius q. in doli exceptioe habet locum illa excep. dolo facis. si aliquis est pa ratus incontinenti probare. secus si illa exceptio requirit altiozem indaginem. q. tunc referuat ita loquitur hic. r. hoc probat text. hic manifeste. Ibi atq. frustratoris r. q. d. reiectis omnibus q. dilationem inducerent r. frustratoriam. ideo not. bene hanc l. pro hoc facit quod not. s. de ind. l. si de vi. r. s. de edict. diu. ad r. j. pol. l. i. facit. l. is a quo. in principio. vt in posses. lega. r. quod dīcam in l. j. l. titu. p. q. r.

Quorum legatorum. Rubrica.

Dictum est. s. de interdicto adipiscende pos sessionis quod est generale. sequitur de alio interdi.

Ubi dicitur. Qñ hz bo. nonem debet intentare hoc interdictū vt constituat possesio. b. d. Per hac locunt quidam q. interdictum illud non bz lo. cum nisi pro rebus quas possidebat defunct. sed aliter est veritas. vt dīc. s. l. p. q. r. In doli exceptio bz locum illa regula do. lo facis. q. petis qd restitutus es si aliquis est paratus illam incontinenti probare.

Constat. Tē exceptio dñij que requirit altiozem indaginem non obstat agenti interdicto adipiscende pos sessionis. sed ei debet per iudicem referuari. b. d. C. pp. de regula dolo facis. ff. de doli excep. r. de reg. iur. l. dolo. dīcunt quidam q. illa regula nō habet locum in pos. ita not. glo. in l. j. s. iij. et ibi dīcam hic glo. dīcunt melius q. in doli exceptioe habet locum illa excep. dolo facis. si aliquis est pa ratus incontinenti probare. secus si illa exceptio requirit altiozem indaginem. q. tunc referuat ita loquitur hic. r. hoc probat text. hic manifeste. Ibi atq. frustratoris r. q. d. reiectis omnibus q. dilationem inducerent r. frustratoriam. ideo not. bene hanc l. pro hoc facit quod not. s. de ind. l. si de vi. r. s. de edict. diu. ad r. j. pol. l. i. facit. l. is a quo. in principio. vt in posses. lega. r. quod dīcam in l. j. l. titu. p. q. r.

Quorum legatorum. Rubrica.

Dictum est. s. de interdicto adipiscende pos sessionis quod est generale. sequitur de alio interdi.

veret. sp. sed opi. illa qd indistincte non teneat fugere. r. do. Bal. in d. l. vt vim. quam probat multis autoritatibus r. bene.

Ubi dicitur. Qñ hz bo. nonem debet intentare hoc interdictū vt constituat possesio. b. d. Per hac locunt quidam q. interdictum illud non bz lo. cum nisi pro rebus quas possidebat defunct. sed aliter est veritas. vt dīc. s. l. p. q. r. In doli exceptio bz locum illa regula do. lo facis. q. petis qd restitutus es si aliquis est paratus illam incontinenti probare.

Constat. Tē exceptio dñij que requirit altiozem indaginem non obstat agenti interdicto adipiscende pos sessionis. sed ei debet per iudicem referuari. b. d. C. pp. de regula dolo facis. ff. de doli excep. r. de reg. iur. l. dolo. dīcunt quidam q. illa regula nō habet locum in pos. ita not. glo. in l. j. s. iij. et ibi dīcam hic glo. dīcunt melius q. in doli exceptioe habet locum illa excep. dolo facis. si aliquis est pa ratus incontinenti probare. secus si illa exceptio requirit altiozem indaginem. q. tunc referuat ita loquitur hic. r. hoc probat text. hic manifeste. Ibi atq. frustratoris r. q. d. reiectis omnibus q. dilationem inducerent r. frustratoriam. ideo not. bene hanc l. pro hoc facit quod not. s. de ind. l. si de vi. r. s. de edict. diu. ad r. j. pol. l. i. facit. l. is a quo. in principio. vt in posses. lega. r. quod dīcam in l. j. l. titu. p. q. r.

Quorum legatorum. Rubrica.

Dictum est. s. de interdicto adipiscende pos sessionis quod est generale. sequitur de alio interdi.

Ubi dicitur. Qñ hz bo. nonem debet intentare hoc interdictū vt constituat possesio. b. d. Per hac locunt quidam q. interdictum illud non bz lo. cum nisi pro rebus quas possidebat defunct. sed aliter est veritas. vt dīc. s. l. p. q. r. In doli exceptio bz locum illa regula do. lo facis. q. petis qd restitutus es si aliquis est paratus illam incontinenti probare.

Constat. Tē exceptio dñij que requirit altiozem indaginem non obstat agenti interdicto adipiscende pos sessionis. sed ei debet per iudicem referuari. b. d. C. pp. de regula dolo facis. ff. de doli excep. r. de reg. iur. l. dolo. dīcunt quidam q. illa regula nō habet locum in pos. ita not. glo. in l. j. s. iij. et ibi dīcam hic glo. dīcunt melius q. in doli exceptioe habet locum illa excep. dolo facis. si aliquis est pa ratus incontinenti probare. secus si illa exceptio requirit altiozem indaginem. q. tunc referuat ita loquitur hic. r. hoc probat text. hic manifeste. Ibi atq. frustratoris r. q. d. reiectis omnibus q. dilationem inducerent r. frustratoriam. ideo not. bene hanc l. pro hoc facit quod not. s. de ind. l. si de vi. r. s. de edict. diu. ad r. j. pol. l. i. facit. l. is a quo. in principio. vt in posses. lega. r. quod dīcam in l. j. l. titu. p. q. r.

Quorum legatorum. Rubrica.

Dictum est. s. de interdicto adipiscende pos sessionis quod est generale. sequitur de alio interdi.

est verecundia. aut nō. Ibi videf indistincte di cendum quem non debere fugere. nā aliq. fuga tum esse est iniuria. vt. litem apud. s. j. ff. de inur. ergo pro pullanda ista iniuria licet resistere. Et eg bis babes qñ deponere debent testes qñ volunt probare aliq. fecisse ad sui defensionem. non enī habent necessario dicere q. ille non potuit aliter euadere ad mortem nisi occidendo. s. sufficit q. di cant qd ab aliqua personali iniuria aliter euadere non poterat. Tēdo confitit illud moderamē cir ca tps. l. qd fiat incontinenti. vt. l. iij. s. cūz igit. ff. eo. Circa hoc est sciendum q. qñs fit iniuria circa res r. tunc incontinenti dīcitur etiā infra tres dies. vt d. s. cūz igit. r. ibi no. Si vero iniuria inferatur persone tunc debet fieri incontinenti in ipso actu i sen crimine flagranti. vt. l. iij. q. plagijs. s. taberna rius. ff. de plagarijs. r. ff. si qua. pau. se. d. l. iij. s. cū arietes. Circa hoc insurgunt dubia. Primo an quis debeat expectare qd primo percutiatur qd videtur vt. d. s. tabernarius. gl. tua determinat cō trariū q. sufficit terror armoz. vt. l. iij. s. j. arma ta. ff. eo. Itud est verum dum tamen pcedant si gna r. actus manifesti q. ille intendebat offendere r. iste aliter se defendere non poterat. Secundum dubium est quid si postq. quis est percussus r. in continenti percussit percussorem suum de hoc dī cam statim in sequenti questione. Tertium mo deramen dīcitur glo. confitit circa causam hoc est l. quod fiat ad defensionem nō ad vindictam. vt dī cta. l. scientiam. s. qui cum aliter. Tēdendum est ergo quando videatur fieri defensio r. quādo vin dicta. Joā. antiquus glossator. dicebat q. quando fit incontinenti semper dicitur fieri ad defensionem vt. d. l. leg. plagijs. s. si tabernarius. r. ibi glo. vide tur declinare in istam sententiam glossa hic vide tur dicere contrarium sed eg qualitate personarū r. factorum debet presumi an ad vindictam vel ad defensionem. vt glo. dīcunt clare. Et fm glo. eg hoc dico quod si aliquis te percussit r. tu per receptam percussorem insequeris eū hoc videtur fieri per vindictā. Secus si inhaeret r. te vellet vltius per cutere. ita eg factorum qualitate presumitur. r. nō potest dari certa doctrina. Restat q. que bñfoz. 11 matur in fl. gl. C. Quero qd si me expulsi. r. ego te expuli eg intervallo. an dolo cum dolo cōpen setur. Glo. tua dīcitur q. non secus qñ fit incontinenti. 12 t. vide eam. Tē ista glo. no. q. istud verbū qñ dī cit quasi vñ factū reputat. r. eg hoc apparet q. si plura maleficia cōmittant iter aliquos in vna riga contra ambos pōt fieri vna inquisitio r. vna de nuntiatio de oībus delictis quasi vnum factum reputetur. l. de omnibus pñiat. vt. ff. de iniur. l. p. rector. s. si plures. r. l. libelloz. s. quod si libel ad spe. in rubrica de homi. r. ibi refert vbertum de bobio banc. q. disputasse r. tenuisse qd non teneatur per. l. graccus. j. de adulte. r. c. olim. el. primo. de ref. spo. r. pro opi. Jo. an. r. ad predicta vt teg. expressus in l. si adulterium. cum incestu. s. imperator. de adulte. quem tene menti. Adde Ludo. in l. cum mulier. in. g. vij. col. ff. solu. ma. r. in fin. suo quarto. r. sic pñitur arbi trio iudicantis. r. idem vt digisse Bald. in c. j. s. si qd vero. de pa. in ra. fir. in l. si. el. j. vide tñ oīno bal. in l. j. q. sit longa consuetu. j. r. q. Bart. in l. iij. s. si. de ali. l. Et ad pñcta facit qd no. Bart. in l. dōm. magime circa fi. de fca. r. hāc q. format et bal. in repeti. hui. l. in. iij. q. allegat. d. l. si adu lterium. r. adde hic qd dīcitur statim in fi. buius. l. post bar. fm pe. de anch. r. quod quis pñiat de excessu pena mortis. est teg. r. ibi Bal. in l. j. de eman. seruo. r. vide Bald. in l. vt vim. r. gl. in c. significasti. el. j. de homi. r. Sali. in l. iij. de fca. Inno. in c. si vero. el. primo. de sen. excom. r. bal. r. flo. in d. l. scientiam. pe. de anch. in de. j. de homi. post glo. ibi. r. dīcitur qd pbatā aggressura r. insulta. si insultat incontinenti pñit sem p pñ sumis ad defensionē ita no. i. c. significasti. de homi. r. in d. s. tabernarius r. l. j. fm enī dīcitur q. inspicia est pñitio psonarū insultatis r. insultati vt mō ad defensionē mō ad vltionē pñunere debeam. r. Bz bal. hic fm eum. r. glo. in d. de i. idē sentit ibi p cūcūstantias. vbi autē de circūstan tijs nō apparet probato insultu cū armis. magime secuta percussione

Rubrica.

Unde vi.

[illegible]

bilē nō dē quē possē tenere pprie. qz nō pōt teneri
 manibꝫ ergo vꝫ qꝫ ista. l. bꝫ bꝫ locū in rebꝫ imobi
 libꝫ qꝫ est hꝫ caluz istū. vt. bo. rap. sꝫ. pꝫ. vbi habemꝫ
 istā. l. magis clarā qꝫ. hꝫ. So. qꝫ bic dꝫ apud istellige
 vel penes. rꝫ sic rꝫ mobilē. rꝫ imobilē cōpꝫbꝫdꝫt po
 nifꝫ hꝫ bic apud large rꝫ ipꝫpꝫ. ¶ Op. dꝫ hꝫ qꝫ
 pꝫnaꝫ dꝫio. Lōtra. ff. vbi pꝫ. l. si duo. sꝫ. hꝫ qꝫ
 can. l. si mulier. sꝫ. qꝫ cōmittit violentiā cōpꝫlūā qꝫ
 tūc violētā expulsiua sꝫ ablatinā rꝫ tūc hꝫ locū pꝫ
 na huiꝫ. l. qꝫ qꝫ cōmittit violentiā cōpꝫlūā qꝫ
 tūc hꝫ locū pena qꝫ ē edictō. qꝫ mē. cā. vꝫ. l. si mu
 lier. sꝫ. qꝫ possessionē. hꝫ qꝫ mē. cā. Qñqꝫ sꝫ cōmittit
 violētā turbatiua tūc hꝫ locū. l. si duo. in. ff. vt
 pꝫ. qꝫ cū illud sit minꝫ delictū non punit nisi circa
 possessionē. ¶ Sumꝫ expedit de oibꝫ gl. pꝫ
 rꝫ de pꝫ. gl. magne. ¶ Op. de. l. qꝫ vas. in. prin. ff. de
 fur. rꝫ ista oppositio fit in gl. magne in. ff. de pꝫ.
 gl. oat. hꝫ rꝫ plures foli. veritas ē ista ille qꝫ aufer
 rꝫ pꝫnaꝫ oꝫ iure qꝫ hꝫ rꝫ. ita loqꝫ hꝫ nō ait pꝫ
 actionē furti qꝫ dabit ad duplꝫ vel adꝫplum. illa
 eñ nō daf ad rꝫ neqꝫ rꝫ rꝫ ad penā. ita loqꝫ. l.
 hꝫ. nō habetis expedita oia hꝫ in. l. nostra.
 ¶ Veniamus ad. qꝫ glossa tua diuidit septima. et
 id nō ē necesse qꝫ diuidat alio mō rꝫ qꝫ fuit dꝫ
 tūc rꝫ. ista gl. qꝫt de pꝫna. l. pꝫ dꝫ de pꝫ
 nis dꝫ hꝫ qꝫ. ¶ Quero qd de femina an teneat
 hac cōstitutionē. gl. dicit qꝫ sic dꝫ. l. si an mascu
 linū genꝫ pꝫciat feminū. Dy. rꝫ. de are. ponit
 in. l. i. ff. de ver. sig. do. ¶ Py. ponit in. l. quicqꝫ. sꝫ
 de fer. fu. ideo nō curo bic multū insilire. ¶ Sꝫ dicā
 solum quātū ad pꝫsens expedit qꝫ si quidē tracta
 mus de fauore masculinū cōcipit feminū. vt. l. si
 quē ita. de test. tu. Si tractamꝫ de odio. aut pꝫfꝫ
 ab hoīe. nō cōcipit feminū. vt. l. i. sꝫ. dꝫ. de vꝫ.
 in. pꝫ. mꝫ. Si pꝫfꝫ a lege. rꝫ tūc odiū ē rōnabꝫ
 rꝫ. cōpꝫbꝫdꝫt femininū. ista loqꝫ bic. rꝫ. l. si
 id qꝫ. de iur. om. iud. facit de nego. gl. l. si. Si vero
 tractamus de odio irrationabili. vt qꝫ sꝫ ex pꝫ
 alteris puniat. tūc secus. vt. ad. l. iul. i. male. l. si
 quis. rꝫ ista sunt vera qꝫ nō pꝫfꝫt in materia in
 differentī qꝫ cōgruit masculino rꝫ feminino. Nam si
 congruit masculino tūc non est dubiū qꝫ nō conti
 netur mulier vt in officio tutele pꝫratoris indi
 candi rꝫ filia. vt. l. femine. de re iur. predicta vera nisi
 aliud de mēte pꝫfꝫt apparet. rꝫ ista sunt multū
 notabilia. ¶ Sed dubitat qualiter masculinū cōci
 piat feminū. vtrū hoc sit ex pꝫria significatiōe
 vel ex interpretatiōe extēsiua gl. in. l. i. de vꝫ. sig. dicit
 qꝫ est ex interpretatiōe extēsiua. Ita etiā Dy. ibi
 dem rꝫ. in. l. qꝫ. Idē dicebat. do. Ia. bu. hꝫ. ego
 ait dico sic. nos habemꝫ qdā noia mere masculī
 na. ex pꝫplum vt laboratoꝫ fructuāꝫ tūc masculī
 num. platū eo casu nō cōcipit feminū ex extēsiōe
 vt. pꝫnatiō. in. prin. de ver. sig. in eo qꝫ dicit
 porrigit. qꝫ. extēdit pꝫ nos. Qñqꝫ habemꝫ quodā
 dā nomē cōdꝫ vt hꝫ tūc fine dubio cōpꝫbꝫdꝫt ma
 sculinū rꝫ feminū ex pꝫria significatiōe. vt. l. bo
 mines. de ver. sig. l. habemꝫ quedā que sunt signa
 vt qꝫ. gl. quis. quicqꝫ. qꝫ qꝫ a similia. ista signa de
 se nihil important nisi rꝫtione adiuncta. Aut ergo
 istud signū pꝫfꝫ cū adiuncto masculino aut cum
 adiuncto noīe cōi. aut simplr. Si cū adiuncto ma
 sculino est idē qꝫ digi. rꝫ de masculino vt porrigat
 ad femininū ex interpretatiōe. Si cū adiuncto noīe
 cōi ex pꝫria significatiōe cōpꝫfꝫt masculinū rꝫ fe
 minū. Istō pꝫaf in. l. qꝫ. de vꝫ. sig. Qñqꝫ pꝫfꝫt
 simplr. vt fuit i casu legis nꝫ si qꝫ in tāta. rꝫ tūc
 dubio recipit determinatiōē a noīe cōi. vt cū di
 co si qꝫ. l. hꝫ. rꝫ sic pꝫria significatiōe eo qꝫ dicit
 cōpꝫfꝫt qꝫ significat qꝫ natūra vocabuli hꝫ cōpꝫ
 bꝫdꝫt nō extēsiōe ita dicꝫ. clare l. si qꝫ id qꝫ. de
 iur. om. iur. ¶ Quero qd de hermaphroditā dico
 amō nō est qꝫtō qꝫ sine iualecat in segꝫ masculī
 nō sine in segꝫ feminino cōpꝫbꝫdꝫt bac. ¶ Quero
 quid dꝫ

Cuero quid de a milite. bar. putat nō habere locum hac. l. forte pōt di ci verū nisi rustici esset lagag vt sunt rustici bono mesi. l. atblete. §. de rusticis. ff. de egcu. tuto. idēz in milite si ē doctor vel si fuit scholaris in iure iugta h. nota. p. bar. in. l. j. §. de iuris et fac. igno. 7 forte indicitne pōt dici q tenet q debuit cō sulere peritiozes iugta nota. p. bal. in. l. iuris igno. §. qui admi. 7 And. 8 barba.

a **C**De milite . an error iuris excu 9 sit milite 7 rasti cū ab hac pena i. p. huius col. vide post. gl. adde glos. in l. regula. i. pnc. ff. de iur. 7 fa. ign. i. b. hoc idēz vī di ci posse in femina cui? 7 ium tū di cti est. §. 7 ad ista vide bal. in. q. ac cūfatus de vi tur batina i. xxij. co. 7 que scripsi post And. in. l. iuste. ff. de acqui. pos.

b **C**uero qd de pupillo vide qd notat i. legcipiunt tur. ff. ad filie. et bal. h. tñ gl. in. c. j. de do. 7 contu. 7 idēz in distincte qd bec l. non h3 locus in minore. do. 7 Joā. ibi transit. opin. Bar. iter legislas 7 glo. ibi. 7 etiam dic qd nō h3 locū in ecclesiasticis 7 And. barb.

b **C**De pupillo. an pupillus 7 adul tus egculentur a delicto isto. 7 add qd nō. bar. i. l. i. §. cui bonis. de ver. ob. s3 q minores restituant aduer sus hac penā 7 et ecclesia t3 gl. i. c. i. de dolo 7 cōtu. q incipit argumen tū. 7 qd nō. bal. in qaculatus de vi turbatina in. v. q. cū sequeti 7 romi. in. l. iuste. de acq. pos. 7 ibi post euz scripsi.

c **C**De prodigo. an pdisus obli get eg delicto. Et t3 agit Bart. in. l. h. procuratorē hñs.

quid de milite^a ruffico. dicit gl. q. bac. l. tenentur
ne pōt p̄tendere ignorātiā. q. inuadere eēt cō
tra ius naturale. vt. l. venia. s. de ius vo. Ita di
cit glo. r. Rof. r. dñs. Jaco. fequēdo eam dicit q. in
uadere poffeffionem rei alienae eēt ius naturale r
p̄cedit glōf. noſtra: ſ; inuadere pōt. rei ſue r ere
dere ſibi hoc licere nō eēt ſ; ius qd̄ apparet: q. non
punitur ante. l. iſta. vt. inſi. vi. bo. rap. ſ. p. c. ſ.
milites r ruffici qui poſſunt ius ignorare. p̄batis
p̄ſumptionib⁹ eg⁹ qbus iſta iuris ignorantia p̄e
ſumitur egcuſat ſ; vel egcuſari deberent ab hac cō
ſtitutione. r. idem in muliere. ¶ Quero qd̄ de pu
pillo^a r adulto. glo. ſi quidē eēt proximus infante
nō tenetur. q. talis eēt qd̄ videt ignorat vt. l. j. in
p̄in. de fal. mo. poſtea vero teneſ; vt. l. in puberem
ſ; de fur. nec reſtituit^r. vt. l. ſi eg⁹ ea. ſ. vi. dē dū. de mi
no. ita dicit glo. Rof. bi. c. etiā Jac. de are. r. etiam
Ja. bu. intelligunt iſta glo. dicere veruz in dicto
qd̄ cōmittit cōmittendo ſeu faciendo. Si vero de
licitum cōmittit omitendo ſeu negligendo. tūc mi
nor. viij. annis egcuſat vt in aut. ſi captiui. ſ. de
epi. r. de q. eēt notandū. ¶ Item q. glo. bi. c. dicit
q. minor non reſtituit intelligit q. inuaſit dolo. ſed
q. inuaſit credēs ſibi licere. tūc haberet reſtōnē in
integrū. vt. l. i. ſ. ſi aduer. deſic. ¶ ¶ Quero an p̄a
tronus inuadens teneſ; licet liberto hac cōſtōne. dicit
gl. q. nō: q. infamat ſaltē de facto. Tu dic aut agi
tur ſi cū quaſi dolo occupauerit. r. verū dicit glōf.
aut quaſi occupauerit culpa credēs ſibi licere tunc
cū nulla iſtā iā cōtineatur de iure nec de facto dā
o bitur cōtra patrē r patronū. ¶ ¶ Quero quid eō
uerſo an p̄r r patrono deſ; ſi filiū r libertum glof.
q. ſic. r. bene. ſ; de fur. l. ſi q̄ſp̄o. ſi fili⁹. ¶ ¶ Que
ro ſi filiū teneat de facto ſerui vel pater de facto
q. filiū dicit q. dñs teneſ; nō ſ; nō aliter pater de pe
culio non in eo qd̄ ad eū peruenit. ¶ In eo qd̄ bi. c.
q. pater bi. c. teneſ; de peculio an ſi verū etiā de pe
culio aduentitio. Ja. de are. dicit bi. c. ſi filiū in
naſerit ſ; ſuam aduentitiū peculij q. p̄inaſ; p̄p̄te
tate. nec ob. l. nō ſolū. ſi filiū. ſ. de bo. q. lib. vbi vt
q. ſi filiū non pōt alienare: q. bi. c. nō alienat fili⁹.
ſed leg. ar. ad hoc in. l. iij. in ſi. l. ſeq. ſi. in de. re. cor.
Ego ſi tante audacie q. cōſiliū ſcūm in. q. de fa
cto. ¶ ¶ Debes em ſcire q. qñq; alienatio p̄hibet ſa
uore perſone alienantis r tunc alienatio q. ſit delin
quendo nō eēt poffibilit. ratio q. ppter ſui deli
ctum perdit fauorē ſeu privilegiū ſuū. r. ita loquit
qd̄. ſi. digi. ſi minore delinquētē q. p̄bōſtōne puni
tur: q. eius fauore alienatio eēt hac cōſtōne nō fano
re alterius. tūc etiam delinquendo q. non alienat
hoc p̄bat in muliere q. nō pōt alienare. dōtē cum
etiam hoc ſpectet ad fauorē tertij. tunc etiā delin
quendo dñs nō publicat niſi in aliquis caſib⁹. vt
l. licitūq; ſ; de bo. dā. bi. c. etiā caſus eēt i. ſi. finita
ſi. de vectigalib⁹. de dā. infe. r. ibi digi. pleniffime
r. l. ſtatus. ſi. ſi. de iur. ſi. ¶ ¶ Quero quid de ſu
drioſo r de mēte capto. dicit vt in gl. ¶ Quero qd̄
de prodigo^a hec eēt notabilis. q. quam nēcio alibi
glo. bi. c. qd̄ videtur teneri. vide glo. eam repro
bant oēs docto. cōſter. primo reprobat eam dñs
ſ; am. accur. Jaco. bu. Ja. de are. r. l. y. r. oēs. ¶ ¶ Iſa
prodigus equiparat pūpillo r adulto. vt. l. ſi cura
toz. ſ. de integ. reſti. eſſepſus in. l. certi. cōdictiō.
ſ. itē qui. ſi. ſi cer. pe. ſicut ergo pūpillus r adultus
delinquēdo nō alienant. ita ipſe p̄digus. cū enim
ſit interdīcta alienatio ſibi fauore eius. de hoc digi
in. l. ſi cui bonis. de v. ob. ¶ ¶ Quero qd̄ de abba
te^a plato tutore monacho. r. ſimi gl. dicit non tene
ri eccleſiam vel collegiū niſi factum. fuerit cōica
to conſilio: vt habetis in ea. ¶ In eo qd̄ dicit de mo
nacho dicidē qd̄ digi. ſ. de ſeruo. ¶ In eo q. dicit de
abbate r tutore faciente ſine cōſilio capituli vel pu
pilli dicit verum. ¶ In eo qd̄ dicit q. factū eēt cōica
to conſilio oīm. ¶ Intramus in aliam queſtionē
vtrū ſ; vniuerſitas poſſit delinquere r ſi delinquat
qualiter puniatur. doct. bi. c. aliquid ponunt. Ego
pleniffime in. l. aut facta. ſi. ſi. de peniſ. ¶ ¶ Que
ro quid ſi credens ſe poſſidere inuaſi poſſeſſio
nem alterius glo. dicit q. non teneo. q. neminem
ſua poſſeſſione minare voluit vt bē. in ea. ¶ ¶ Sciz

dum est ergo circa hoc quod ad hoc ut hec confis-
 tutio locum habeat requiritur qd quis innadat
 possessionem: habeat animum innadendi posses-
 sionem alterius vtrū autem credat sibi licere siue sciat
 sibi non licere tenetur de vt infir. co. §. p. ¶ Quo-
 ro quid si reuertetur ad tuam possessionem non
 admittit. ¶ Item qd si postq̃ sui ingressus tu suspi-
 catus fuisset te posse repelli dic vt in glo. ¶ Quo-
 ro quid de magistratu qui ingredit possessionem
 alterius. glo. dicit qd non tenetur nisi fecerit vltra
 officiu tanq̃ p̃natus non tunc hoc facit suaua e-
 toritate magistratus habuissis. s. l. p̃rog. i. d. cā
 Sumus expediti de prima parte glo. venio ad se-
 cundam minus difficilem super rebus. ¶ Quo-
 ro an habeat locum in rebus nobilibus ter. dicit
 qd sic. infir. v. bo. rap. §. p. ¶ Quo-
 ro an habeat locū in iuribus incorporealibus. Idcirco aduerte que
 dam sunt iura incorporealia propter que nō possi-
 detur res in qua habetur illud ius. sed of haberi
 quasi possessio illius iuris. tunc cum sit vere possi-
 deantur non potest habere locū directa conditio
 ex hac constitutione vt. l. quodites. ff. de serui. Quo-
 dam sunt iura propter que possessio ipsa res in
 qua habetur istud ius. Exemplum in usufructu.
 nam usufructuarius naturaliter possidet emphy-
 teota superficialiter. et similes possident fundum
 in quo habent ista iura tunc si possessio innadatur
 non est dubium qd habet locum hec constitutio di-
 recta seu pena eius. i. vide glo. que hoc valde nota-
 biliter dicit. ¶ Quo-
 ro quando isti qui habent ista
 iura in re innadunt possessionem vtrum puniantur
 tanq̃ dñi innadentes. an tanq̃ domini dic vt
 in glo. ¶ Quo-
 ro quid. ¶ Quid si innado rem quas
 aliq̃ commodaui vel apud alium deposui dic vt in
 glo. ¶ Quid si furi furatū rem meā abstulerim
 an teneat dic vt in glo. ¶ Querit gl. pone qd extra
 neus abstulit alium rem quam sibi commodaui
 vel deposueram dic vt in glo. ¶ Querit glo. qd
 si equum tuum quem diuinxisti in pascuis ego oc-
 cupaui. breuiter aut possidebas i. teneo hac con-
 stitutione: aut possessio illius equi erat vacans et
 habet locum conditio ex. l. vt. i. e. ¶ Querit gl.
 quid si vnus habet possessionē alter detentationē
 alter proprietatem cui dabitur conditio ex. l. ista
 certe possidet tñ vt hic dicitur. ¶ Quo-
 ro quid si inuafor non hz ius in re. sed erat sibi debita res
 an ei dabitur conditio glo. dicit qd sic etiam hz i
 beat locum edictum diui marci. predicta vera nisi
 innaserit lege vel pacto permittente. i. vide gloss. k
 ¶ Querit gloss. ¶ Quid si debitor rem auferat ex
 ditor. certe tenetur hac constitutione si creditor
 possidebat rem. Sumus expediti de secunda par-
 te veniamus ad tertiam partem de tpe. ¶ Quo-
 ro dicitur hic ante aduentum hz iudicialis arbitrij.
 ¶ Quo-
 ro quando hz locum hec constitutio. bre-
 uiter propter multa tene menti hoc. Ita leg hz lo-
 cum siue aliquis innasit anteq̃ esset lis mota siue
 post eam mota tñ pendente. siue etiam ea finita
 dum tamen innasit innadat. Circa quod glo. dicit
 tria vba notabilia multuz qñq̃ nulla p̃cedit snia
 qd hz innadere i. hz locum ista leg sine dubio. qñq̃
 p̃cedit snia qd innadere. tunc si quidē snia fuisset
 lata i. recte nulla constitutio puniens locuz hz.
 Si vero nulla processit snia recta lata. tunc hz lo-
 cum constitutio. l. meminerint. s. co. i. ista est verissi-
 ma opi. quam digi sup. l. meminerint. ¶ Quo-
 ro an hec. locū habeat in possessore clandestino glo.
 dicit qd sic. dic vt in ea. ¶ Sumus expediti de ter-
 tia parte glo. venio ad quartam. ¶ Dicitur hic do-
 minū rei amittat. Quo-
 ro an ipso iure vel p̃ sniam
 breuiter per sniam quod apparet. qd dicit amittat
 non dicit amittit vel amiserit. a. sic non vitur ver-
 bo p̃ncipis vel preterit tps ita loquitur hic qd dic vt
 digi in l. iubemus. §. sane. s. de sac. san. ecclie. i. not.
 gloss. i. doctrinam quam ponit i. ibi digi plenissi-
 me in l. imperator. de iure f. ¶ Extra glo. qd
 qui acquiritur glo. hic innuit qd spolia. ¶ Item vt
 Ro. i. omnes. §. pro quo facit. l. si. de lit. i. qd not.
 in d. l. iubemus. §. sane. facit etiam ad hoc. s. de legi.
 l. penul. i. ter hoc habes qualiter debes formare

Hic satisfactorius. Pone hic
glo. **E**go ago ꝑ eū q me turbabat rei ven. ipe nō
vult satisfacere de iudicato soluendo qd erit officiu
iudicis ꝑ eū. Rñdet impator inbebit satisfacere de

111 112

Querit glo. ad
de glo. 7 Bart. i. l.
iij. §. ex contrario.
et de acquire. pos.
et istam glof. not.
Bald. in aut. nisi
rogati. in. iij. col.
ad trebel.

In potestate.
 1. Legatarius potest petere hoc interdicto sibi
 2. exhiberi illa particula testamenti que pro se facit.
 3. An pupillo si peti tabule testamenti pupilli.

In potestate.
 1. Post mortem pupilli tabule pu-
 2. pillares postulatut exhiberi hoc
 3. interdicto. b. d. C. T. Oppo. et vi-
 4. detur quod legatariis detur hoc
 5. interdictum. vt. l. i. s. sol. ff. eo. Sol. concedo istud
 6. quod dicitur glo. vnde hic sub. magime. Tu dic aut
 7. quis vult petere quod exhibeantur tote tabule et
 8. totum testamentum et hoc non potest facere nisi be-
 9. res. ita loquitur hic. sed si vult petere sibi exhiberi
 10. illam particulam que pro se facit tunc potest quili-
 11. bet legatarius. vt. ff. de eden. l. si q. ex arg. etarijs.
 12. s. j. C. Opp. et vide qd. debeat agi ex edicto quoad
 13. mo. testa. ape. vt. ff. quoad mo. testa. ape. l. in prin.
 14. huius timore gl. intrat in illa materia que sit differe-
 15. tia inter hoc interdictum et illud edictum et actione ad
 16. exhibendum. et vide glo. tuam q. est clara. Querit gl.
 17. T. r. v. v. v. pupillo possint peti tabule testamenti
 18. pupilli. teg. hic innuit q. non. et veru. arg. l. i. s. s.
 19. plane. ff. de vulg. et pupil. Querit ego peto mihi
 20. exhiberi tabulas pupillares. opp. mibi quod ille
 21. qui fecit illas substitutiones non habebat filios in
 22. potestate an ista exceptio exhibitionis tabularum
 23. impediat. hic innuit teg. quod sic hoc autem an sit
 24. verum et qualiter procedat dixi. ff. eo. l. j.

De liberis exhibendis. Rubrica.

Interdictum exhibitorum.

Civitas que vult repetere aliqua sua castra q.

tenetur ab alia civitate contra que dirigit libellu.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

Interdictum exhibitorum.

dictum est. Ad obli. allegare per glo. qz in eis erat
ines questu in re vel dubitabatur de voluntate de
bitoris illa sunt verba sua que mihi nō placēnt
tale pactū incōtinenti appositū vestitur coherens
cōtractus vt. ff. de pac. l. leges. 7. l. in bonafidei.
¶ Donamus em stipulati vt sit bodie cōter in oī
bus instrumētis emptiois p hoc ero obligatus
ad patiētiā ad patiēdiū reuē vt re i. ingredi. Si i
tur cōtrauenio teneor ad interesse vel ad penā vt. l.
quoties. §. si. 7. l. ij. de seru. 7. l. corruptionem. §. de
vñfr. 7. q. ibi no. 7. sic ptz q est 3ta obligatio p
sonalis. ¶ Preterea l. ius tactū nō cōstituit ius in
re tñ est executiū iuris realis. 7. in pacto executi
uo quis obligatus nō pōt 3trauenire sicut in ipā
obligatiōe vt. l. alind. ff. de glo. dūret voluntas debito
ris. vt. l. j. de acce in fi cū illud ydētoris tñ quoddā
ius executiū. 7. sic nō obli. colonus. 7. l. cū fundi.
qz cū ante colonus inuenerit pos. oīs nō pōt ex
intervallo posita sua auctoritate auferre l. habeat
ius ad recuperandū possessionē. 7. nō tñ habet ius
executiū illius inris nec auctoritate nec cōuentiōe
preambulā. ideo oportet q agat. sed in casu no
stro creditor habet ius petēdi. 7. h3 ius executiū
iuris. tene ergo q talis licentia nō tollatur per re
uocationē per d. l. aliud. ff. de sol. 7. per allegata in
glo. nō tamen credo q debitor resistente de facto
possit creditor violenter ingredi 7 armata manu.
hoc em esset causa maioris tumultus 7 rige. Nam
manu putati B nō pōt indicare. vt. l. nō est singulis.
§. j. ff. de reg. iur. 7. cōuenire. ff. de pac. d. o. 7. l. si vi
7. si facta que turpē. ff. de pac. istud em operatur
solū illa cōuentio vt debitorē dēdente solo verbo
possit ingredi creditor sua auctoritate. 7. hoc est q
vult dicere bec leg. q l. 3 aks solo phibito faciat vi
deri vim fieri. vt. l. j. qdam. ff. qd vi aut clam. tñ p
hanc cōuētiōē excusat. vt vim facere nō videat.
vt hic dicit teg. ad qd pbandū induco in testē dñm
9 Dofor. in alia materia. vbi latius. 7. vos scitis q
est questio vtrū indeg possit cōmittere parti vt in
grediatur possessionē suā auctoritate 7 glo. vt tene
re q sic vt. §. vnde vi. l. mēmerint. qd tenet Jac.
de arc. per multas leges. 7. ibi no. 7. per Lyn. alibi
tenet glo. cōtrarium in l. iusto de acqui. pos. quod
tenet D. per. l. nō est singulis. d. reg. iur. Et idē t3
Ja. de ra. 7. Det. per. l. missi opinatores. j. de ega.
trib. lib. 7. 7. nota per Ly. in l. h. si per vim vel alio
modo. 0. Dofor. dicit sic aut indeg vult cōmittere
parti vt ingrediatur per vim etiā si reperiret resis
tētē. 7. nō pōt. vt. d. l. nō est singulis. 7. d. l. missi opi
natores. j. de ega. trib. aut qd ingreditur sine vi 7
pōt vt no. in d. l. mēmerint. cū h3 allegatis p Ja.
de arc. ita ergo in pposito cū licētia iudicis 7 par
tis equiparēt. vt. §. de pi. ac. l. pe. 7. est q. no. isti
de liber. §. in multis. Et pñda vtrū qñ in infro
fuit pactū de ingrediendo sua auctoritate l. si fuerit
additū plus. f. q debitor pñtuit se creditoris noie
possidere vel pñcio possidere. tñ q apud credito
rē est vtraqz pos. vel falsē ciuilibz vt dicit et. Si de
bitor resisteret faceret vim 7 spoliaret et. 7. id pos
set ipse incōtineti p vim ingredi. Et igit ergo magis
desertio cū occupatio vt no. in simili in l. cū fun
dū. ff. d. vi 7. vi ar. facit. §. vñ vi. l. q possessionē. 7. tē
que dicit de phibitōe simplicis solo vbo intelligi
nisi ex iusta cā ipse phibeat vt puta q debiti offer
tur vel alia iusta cā vt. §. debi. vñ. p. i. i. mpe. nō pos. l.
ij. §. vñ vi. l. nō ad re. ff. de vi 7. vi ar. l. colon. 7. distin
que §. sic aut debitor resistit ex iusta cā aut sine
iusta cā. 7. tūc aut resistit solo vbo. 7. nil operat talis
dictio. aut resistit facto. 7. tūc aut constituit se cre
ditoris noie possidere 7 tūc pōt creditor p vim in
gredi. aut solū dedit licētiā ingrediedi. 7. tūc debitor
10 resistētē nō pōt igredi vt ex pñctis ptz. 7. Sz an
a vitio clādestinitatis excusat talis cōuētiō vt sic
posset ingredi debitorē ignoratē an regat ei scē
tia vt q scētia regat. vt. ff. si fer. vñ. si ate. Et cō
tra vt q nō vt bac. l. cū si. hoc tāgit specū in tit. de
emp. 7. ven. §. i. sup illo teg. que accipiendi c. 3. mihi
aut vt q sic excusat a vitio violētē qd maius est qd
apparet. q afficit rē vt no. in l. vitia. §. de acq. pos.

multo magis excusata a vicio clādefinitatis. p hoc
 regt. ff. de fur. l. cū creditor. cū glo. nā ibi loquitur
 qd auferat qd ptes ex titulo in qd est posita. qd not. in f
 simili. ff. de fidi. inde. l. si. in. pn. facit de in die adie.
 l. imperator. in si. nō ob. l. si. a. re. qd illa vba cōcedo
 tibi in edes meas immittere est solū cōcessio iuris
 illius feruitutis. Ad aut cōcessit licetiā accipiendi
 possessionē vel dū ibi dicit sciti subaudi in gime.
 St alio mō intelligeres cōtētiō istius. In libi opa
 21 retur. vt. s. de acq. po. l. ij. ¶ Quid in successore
 vniuersali. vt rū sū possit excercere ius istius cō
 uētiōis Rñdeo: aut est heres eiusdē p ditiōis cui?
 est defunctus. r tūc idē. vt. l. si. heredē. r. l. qd iph?
 de reg. iur. aut est alterius p ditiōis: qd forte iste est
 pupillus vel ecclesia. r tūc est dubiū p ea qd dīgi. s.
 l. i. q. pncipalitē rōnē huius solutiōis collige p ea
 qd nō. l. y. s. s. sacrosan. ecc. aut. quas actiōes. in. v.
 22 q. titē dubitat qd de successore singulari cui debi
 tū alienauit vñ ad eū possessio aliq puenit an sū
 possit excercere talis cōuētiō. glo. dicit q sic p. l. si. tī
 tū. de ser. exp. Itē p rōnē qd ius pignozis est in
 re. vt. l. e. l. pignoz. Itē istud pactū est executiuū
 illius iuris iuris: qd hoc. t. de r. l. y. s. Spei. ti.
 de pig. s. i. v. qd si debitor. Alij sunt in dīa opi. vt
 ad ar. antiquus glo. per. l. cū. ac. r. obli. r idem
 Rof. in ti. de edi. di. ad r. tol. qd tale pactū nō afficit
 rē sū psonatū. l. si. ff. de dē. emp. r. de cōd. ob. turp.
 can. la. lege. r idē tē. Ga. but. ad. l. titius. Rñdet q
 ibi loquitur in casu speciali. Jaco. de bel. disputauit
 istā. qd determinat idem qd tale pactū est psonale
 r nō afficit rē. vt dicitis. l. r. l. aut ponit. de ferui. et
 de alie. iu. mu. cau. fac. l. i. s. opus. r cō. p dī. l. vendi
 tor in pn. r qd ibi nō. r ad treb. l. i. s. ff. heres. ad. l.
 titi. Rñdit q ibi erat tale pactū qd operat in reso
 lutiōe sctus r trāslatiōe dñij manu iniecta. vt. l. si
 qs. s. i. ubi hoc pacto. de dē. emp. r. s. de ser. expoz.
 l. i. r. i. nō. in. l. traditiōibus. s. de pac. r idem qd bz
 cōtinuū ius in re afficit rē r trāsit ad singularē suc
 cessorē. fecus in hoc pacto: qd nō bz ius. Hec rōnis
 nō plz nā si ille q nō bz ius in re sū habiturus ma
 nu armata pōt legis cōuētiōnē excercere p tertiū
 possessorē. multo magis creditor q ante bz ius in
 re. Itē sicut tale pactū est executiuū iur pignozis.
 ita in. l. titius illud pactū manu missiōis est execu
 tiuū pcedētis obligatiōis de seruo vel nō pñitū
 do. ¶ Quid ergo dicemus in ista q. mibi vñ pñde
 rādū qd ex isto pacto de ingrediēdo oriz pñō qdā
 actio psonalis q debitor teneat ad patiētīa. vt. s. dī
 gi. r ista nō trāsit sū singlarē successorē. r ita loquū
 tur oēs. l. s. allegate. Itē ex isto pacto oriz quodā
 dā ius qd est executiuū pcedētis obligatiōis r facit
 pñz obligatiōē hñe paratā obligatiōē scdm vo
 lūtatē creditoris. vt hic in fi. Sicut ex snia oritur
 actio indicati vel in factū. Itē officiū iudicis q bz
 paratā executiōē vt. l. minor. r. r. vñ. anis cui fidei
 cōmissus. ff. de mino. r. s. de excē. rē in di. l. ij. r ista
 parā ingrediēdi q cōpetit creditorē ex cōuētiōe eq
 parat illi pñti licetiā sibi date p iudicem. vt. s. de
 pig. ac. l. pe. r. s. fol. ma. l. potis. r. s. i. can. iud. l. i.
 ¶ Videamus ergo an istud ius exequēdi seu exe
 cutiuū qd implozā a iudice transeat ad singularē
 successorē: vt cōtra eum possit impetrari executio
 an debeat fieri cōtra cū nonus pcessus. r post hoc
 videamus de isto iure exequēdi qd venit ex cōuen
 tiōe. Circa hoc aut reperio qd l. y. dicit qd aliq
 alienatio est facta cū dolo tūc sū singlarē successo
 23 rem pōt fieri executio vt. s. vt in pos. leg. l. certa. et
 ff. pñt in pos. leg. l. i. legator. r. l. si ita r. po. en. s. de
 alie. iu. mu. cau. fac. l. i. in. i. q. Istud non plz mibi
 simplr qd s. l. i. s. i. necessario. ff. si mulier ven. nō.
 pñterea prius dī agi reuocatoria: vt in fi. de ac.
 s. si qd in tra. ¶ Circa hoc igif talē do doctrinā.
 Aut loquitur de iure executiuo personalis aut rea
 lis: pmo casu aut loquitur in dēbibus r nō trāsit exe
 cutio sū singlarē successorē nō reuocata alienatio
 ne. vt. d. s. itē si qs. in fi. de aut. aut in vltimis volū
 tatibus. r tūc aut alienatio facta dolo. r trāsit
 sū singlarē successorē vt. d. l. certa. r. l. si legator. r.
 aut sine dolo. r nō trāsit sū. vt. l. si. ff. vt in pos. leg.
 Secō casu qd querit de executiōe iuris realis: tūc
 f. h. de ex. m. aut ite

[illegible]

A Si vo tale. pro
quo bene facit qd
ping. not. bal. in. l.
p. omnes. s. m. a
da. in. g. q. r. adde
bar. per illu. teg. i.
lis. cui. s. in. pos.
fessio. ff. vi. i. pos.
ff. i. gl. r. do. Ant.
in. c. q. de iudi.

B Aduerte tñ.
Ego cõsului per
me q bar. hic nõ
dicit qd istruñt
tñ nõ liquidũ cõ
tra pñcipale pos.
fit ligadi contra
particulare. s. fue
cessor. p. p. d. e. te
cutio. e. vide in illo
pñ. r. d. ista pñacti
ca. 3a. bu. vt cõsti
tutio pñari opes
ret effectũ in. d. l.
fi. c. de acq. pos.
vide bal. in. l. j. c.
de reuo. bis q in
fran. cre. in. d. l.
fi. 3a. bu. in. aut.
hoc si debitor. c.
de pi. r. in. l. i. r. in
l. mñti. r. in. l. legi
tas. ff. d. acq. pos.
in. l. i. j. s. becat.
ff. vi. do. rapto. et
sit. biego in illo
cõst. reprobaui in
l. a in creditore. vi
de ibi q est subti
le. Andr. Barba.

C Sola detetio.
vide bar. hic. ilec.
no. in. repet. i. j. q.
an hoc pactũ cõtra
fit egereri. cõtra
singulare success
sor. vbi vide te
nere ista pñam
part. r. vide. s. ea.
in. l. vi. col.

D Deñciaf. adde
qd idẽ tñ 3a. but.
r. bar. in. lect. bu.
l. s. r. etiã Saliz.
bar. in. l. interdũ.
in. ff. de acq. pos.
in. l. cellus. in. i. i. j.
col. v. sed pone q
debitor. ff. d. vsuc
teneat. 3iñ quem
ibi sequitur imo
r cõmuniter oēs
et est verius.

E Index. dñ. nõ
qd idẽ vñ tenere
bal. in. l. i. j. in. g. q.
s. de ser. in. 3iñ
facto qd digit 3iñ
no. in. c. q. ppter.
in. glo. illud autẽ.
de elect. vbi dicit
q si facio citare
aliquem qd non
opotebat citari
nõ est expectadũ
cogita q tñ dif
fert. s. c. u. bar. hic
videf tenere bal.
in. l. j. s. de egec.
rei iudi. in. l. col. g.

aut ille tertius possessor nō h̄z cām ab eo s̄ quē p̄n
cipaliter oīis ius egequēdi: tūc s̄ eū nō trāst vt
l. sepe. in fi. de re iudi. l. s. q. res indi. nō no. l. j. r. ij.
aut h̄z cām ab eo: tūc aut tale ius egequēdi erat
in esse p̄ductū anteq̄ trāstret ad istū tertiu posses
sorē: vel q̄ ita erat lata s̄ua aut erat in actu p̄ducē
di: q̄ p̄debat litigiū: aut nō erat i esse nec erat in
actu p̄ducēdi: q̄ ius incepta nō erat. q̄ d̄mo casu
trāstius egequēdi. vt. l. si superat. s. j. si de pig. et
de excep. rei indi. l. si mater. s. j. r. l. indicatis. s. fin.
Sed o casu aut per tale actū res fuit facta inaliena
bilis: vt q̄ erat q̄ de dñio: sic erat res litigiosa. r
tūc s̄ talē successorē trāst ius egequendi. vt. j. de li
tig. l. ij. r. sic nō erat necesse vt intetaret cōditio e
illa. l. pro re reddēda: s̄ hoc possit fieri si q̄ vellet
et ita intelligi q̄ ibi postā. aut erat in actu p̄ducē
di: tunc non obstante tali litigio poterat alienari
q̄ erat q̄ in hypotheca: tūc nō trāst ius egequē
di: s̄ erat opus s̄ successore nono p̄cessu: vt i. aut.
de liti. s. ad hec. postā in eadē aut. habita sc̄m so
lutionē. Rof. postā i ea. aut. si debitor. Tercio ca
su ius egequēdi p̄cedes eḡ finia nō trāst s̄ talē suc
cessorē. vt. l. si mater. s. j. et l. indica. s. de ex. rei
iudi. p̄dicta vera nisi in vltima volūtatē in qua dī
stingue. Aut cu3 dolo: aut sine dolo: vt. s. di. q̄
verū nisi per sua sc̄itū vel patētia p̄dicaret sibi
xenus possessor: vt. l. sepe. s. j. de re iudi. q̄ nō j. e.
l. p̄ses. l. d̄mo p̄misso venio ad q̄nē p̄positā et
dico q̄ si dictū pactū fuit appositū ad executionē
obligatiōis p̄sonalis nō pōt exerceri s̄ singularē
successorē nisi alienatione facta in fraudē recissa.
vt. insti. de act. s. itē si quis in fraudē. r ideo cū p̄
actum de quo loquit̄. l. si titius. de ser. ep̄oz. r de co
traben. emp. l. q̄ sub bac. banc alienationē ip̄so
iure rescinderet tale pactū seu. l. cōuentio exerceri
s̄ quēlibet successorē nō erat necesse q̄ rescindat
iudice cū rescindat a lege. vt. ff. de cōst. i. l. q̄ sub
cōditioe. s. p̄e. Ad hoc facit q̄ d̄gi. s. per Jac. de
bales. l. p̄m postsumus sic dicere q̄ ibi sunt casus spe
ciales. Am Jac. ba. Si vō talē pactū apponitur ad
executionē iuris realis. vt in executionē pignoris:
tūc aut ille tertius possessor nō h̄z s̄ casus a debito
re. r s̄ eū nō trāst tale ius egequēdi. vt. d. l. sepe. in
fi. r. hoc gl̄ge quod dicit vel alio nō possessio est apud
aliū nō bene dicit. Si vō h̄z casus a debitore. tūc
s̄ debitu in ip̄o instrumēto nō fuit liquidatū. et sic
res trāst ad aliū p̄tra eū nō pōt exerceri leg. cōnē
tionis: vt dicit̄ est. s̄ si debitu tēp̄ s̄c̄ fuit liqui
datū. r sic ius egequēdi fuit in esse p̄ductū: tūc trāst
in singularē successorē. vt. d. l. si superatus. s. j. cū si
mi. in ista gl̄ge in hoc bene dicit. C̄duerte tūc
q̄ cōtra ip̄m debitorē pōt exerceri iustis. l. cōuentio
sine iudice: q̄ oīa sunt liquidata: s̄ s̄ isti tertiu pos
sessorē nō est ita liquidū: q̄ pōt esse dubiu an habeat
causam vel nō. hoc q̄ debitor debetit corā iudice liqui
dare. r summarie sicut oīem. in. l. a vno pio. s. j. si sup
rebus. de re iudi. quo liquidato poterit ingredi sua
autoritate. puto etiā q̄ sufficiat B. esse manifestū
a debitore q̄ h̄eat cām. vt. l. emptor. de act. emp. s̄
cōtra p̄dicta posset q̄s instare. locato: s̄ immissa
r illata tacite obligata. r ea pōt sua autoritate iclu
dere. vt. ff. de dāñe. l. vi. q̄. r in q. cau. pi. ta. s̄ l. j.
Ecce ergo q̄ ius executionis erat in esse p̄ductū. tūc
si ille res pueniit ad tertiu habentē eāz a debitore
nō possum iure executionis vti: s̄ debeo agere hypo
thecaria vel iterdicto fuliano. vt. ff. de sol. l. j. r. s̄.
de sal. interdi. l. j. r. ibi no. Sol. illud ius egequendi
sua autoritate est limitatū certo loco: vt includant̄
donec sunt in domo. r ideo si eḡtrabunt de domo
cessat dictū ius. Si vō essent i domo tāq̄ alienate
r tradite adhuc posset exerceri dictū ius icludēdū
per ea q̄ dicta sunt. C̄t̄s an possit adhibere res
mediū q̄ distincte s̄ successore habentē cām a de
bitore posset exerceri talis. l. q̄netio vel fieri execu
tio eḡ finia lata s̄ debitorē posito q̄ idē ius execu
tionis nō fuerit in esse p̄ductū p̄ alienatiōis. credo
q̄ sic in p̄ctu pignoris hoc mō. l. q̄ ad iudiciat̄
in alienationē q̄ debitor p̄mittat dictā rē nō vende
re. tūc etiā veditio facta nō valet. vt. l. si creditor. s̄.
fi. de distr. pig. r̄tra successorē trāst ius executionis

ficut. v. dicit in re litigiosa facta inalienabilis: quia
 alienatione reſciſſa p*i*udic*e* p*ro*ſi fieri executione p*ro*tra
 ſingular*e* ſuſſecutor*e*. vt. d. s. l*i*c*e* ſi quis in fraude ergo
 v*bi* hic alienatione reſciſſa p*i* leg*e* ar. ff. de d*i*ſ*i*miſſi.
 q*ui* la ſub c*on*ditione s. p*e*. Sed pone q*uod* debitor n*on*
 ſola dedit licetia ingrediendi: ſi c*on*ſtituit ſe creditor*e*
 ſis n*on* poſſide reſiſſe ſimply vel p*re*ario an eg*o* hoc tri
 buat creditor*ibus* plus iuris ſingular*e* ſuſſecutor*e*.
 ¶ Iudeoſi q*ui* multu*m* b*ea*t*us* em eg*o* hoc creditor*ibus* ſibi
 acquiſiuit poſſeſſione*m* ciuili*m*: et natural*e*: q*ui* ſimplicit*er*
 debitor d*e*ſtituit ſe creditor*is* n*on* poſſidere. ita q*uod*
 ſola d*e*ſtitutio remanet penes debitor*e*: et t*u*c ſi debi
 tor: tradidit alteri p*ri*uat creditor*e* poſſeſſione*m*: et p*ro*
 eam recuperare per. d. l*e* lib*er*ti*s*. ¶ Ideo creditor*is*
 p*ro*t ingredi ſua autoritate etia*m* v*im* ſi inuenerit
 reſiſſetia*m*: q*ui* magis eſſet deſenſio qua*m* occupatio. vt
 l*e* c*ui* fund*us*. et q*ui* ibi not. ff. de vi et vi*ti* ar. s. d*i*ct*us* eſt
 in quarta. q*ui* p*ri*ncipali. Si v*o* apud creditor*e* eſt ſo
 la ciuili*s* quod eſt in dubio q*ui* d*e*ſtituit ſe p*re*cario
 n*on* poſſidere. s. d*i*ci in i. q*ui* p*ri*ncipali. t*u*c debitor
 tradendo alteri: vel ſi deſiciat n*on* p*ri*uat credito
 re poſſeſſione*m* ciuili*m*: q*ui* ſe ſtatim coheret natura
 li. vt. ff. de vi et viarmata. l*i* de fundo. et q*ui* ibi no.
 de acqui*ſ* poſ*ſ*. peregre. et q*ui* ibi no. et ideo occaſio
 ne ſue ciuili*s* poſſeſſione*m* poſſet eſt ingredi et v*im* ſi
 reperit reſiſſetia*m*: vt d*i*ctum eſt et iſtud tenebat
 26 Ia. bu. q*ui* eſt notand*us*. ¶ Quinto p*ri*ncipaliter eſt
 videndu*m* de officio iudicis q*ui* ad hoc adit de quo
 tangit in fin. not*us* legis. ¶ Et p*ri*mo q*ui* indeg*re* adit eg*o*
 v*bi* banitate an debeat pars citari libell*is* dari et d*e*
 denare p*re*cedi vel n*on*. glo. in l*e* m*em*inerint. vnde v*er*
 tenere q*ui* eſt etia*m* citatio*n*e iud*e* p*ro* concedere
 licetia*m*: vt ibi p*er* i*n* i. glo. circa f*in*. l*i* l*e* l*e* glo. v*er* tene
 re. Si u*er*o. s. q*ui* reg*re*ſſi libellus vt p*re*cedat ordinarie.
 vt. s. de iure emb*ry* l*i*. i*n* p*ri*no. magne. l*i* l*e* vt
 Ia. de bel. q*ui* diſputatur iſta q*ue*ſtio ſic diſtinguit*ur*.
 ¶ Inde iudex mittit creditor*e* in poſſeſſione*m* re*u*o*n*
 citato. i. miſſus e*ſt* ſuo iure teneri. arg*u*. ff. q*ui* met.
 cau. l*i*. i. s. f*ic* i*n* u*er*is fiat e*ſt* l*i*. s. q*ui* miſſum in p*ri*nc.
 et ſic p*ro* p*re*cedere glo. l*e* m*em*inerint. et de re iud*i* l*i*.
 d*i*no p*ro*. s. ſi ſup*er* rebus. ¶ Aut iudex facit parte*m* ci
 tati q*ui* eſt p*ro* iudicant*is* et r*o*nabile vt l*e* n*on* ita d*i*nu*er*
 ſi de ad op. s. ſi v*er*ſe ab herede. abſi. au*er* s. o*mn*es. et
 ſi per v*im* vel alio modo. l*i*. i. t*u*c ſi c*on*ſtitatur n*on*
 offerat libellus. ff. ad l*e* acquil. l*i* p*ro* de iud*i* l*i*.
 debitor*is*. et no. in l*i*. de l*i*ſi. Si v*o* debitor d*e*ſicit
 allegado ſolentia*m* vel aliud obijciendo quo p*ro*ba
 to reſolutione ag*re*nt*e* credo illic libell*is* neceſſarius: vt
 in au*er*. offerat. et p*ro* alia iura ad hoc allegata. ¶ Iſta
 ſunt v*er*ba ſua de o*mn*ib*us* r*o*nib*us* faciam mentione*m*
 ſingulariter r*ec*itando. ¶ Adibi aut v*er* q*ui* in caſtu
 p*ro*ſſito data licentia per iudicem parte*m* n*on* citata
 n*on* operatur nec dari debuit. vt l*e* n*on* ita d*i*nu*er*
 s. de re iud*i* l*i*. de v*er*noq*ue*. cu*m* ſi. ¶ Sicut nec iudex
 debet mandare ſententiam executioni niſi parte*m* ci
 tata ad opponendu*m* quare n*on* debet fieri execu
 tio. ¶ Sulte et exceptiones poſſunt opponi p*ro*ſſi
 ſententiam vt l*e* l*i*. s. de iur. et fac.igno. et hoc no. per
 q*ui* v*er*o. appel. n*on* reci. l*e* ab executor*e* de hoc eſt ca
 ſus in l*e* m*em*inerint. ibi ad infinuand*um* ſenten
 tias et ſc*on* lect. ¶ De o*mn*ſe. vt patet in libello ſuo in
 l*i* l*e* l*e* tamen iudex fecerit nihil operatur ſed per
 inde eſt ea ſua autoritate interueniret i*de*o per
 iudic*e* poſtea parte*m* citata e*ſt* c*on*firmandu*m* in poſ
 ſeſſione vt l*e* l*i*. s. miſſum. l*i* de carbo. et de carb.
 ſell*e* l*i*. l*e* ſc*on* lect. ¶ Roſt*er*. ſi etia*m* hic dicit Ia. p*ro*
 dictus. Sed ſi ſua autoritate n*on* poſſuit ingredi
 et ingreſſus fuiſſet autoritate iudicis: ſi in penas
 a iure poſita inciſiſſet vt l*e* m*em*inerint. reprob*as*
 tur glo. ibi poſita vt ibi d*i*ci. et no. in l*i*. s. q*ui* in tan
 tam. s. vnde vi. ſuper. i*n* ambo*us* dicit verus Ja.
 ſine dubio ſuper tertio credo q*uod* n*on* dicit verus. nec
 debet dari libellus ſed debet p*re*cedi ſummari*e* ſi
 cut cum ſi libellus reſi iudicate vt l*e* d*i*no p*ro*. s.
 ſi ſup*er* rebus. et l*i* n*on*o. e*ſt* v*er*o. an c*ui* fidei c*on*miſſi. ff.
 de mino. l*e* q*ui* hoc ſi v*er*u*m* p*ro*bo: q*ui* illud ius e*ſt*
 quendi e*ſt* c*on*uentione et iudicis autoritate equip*ar*
 ratur. vt. s. de pig. act. l*i*. p*er* s. ſol. matr. l*i* dot*is*. in
 omni iure q*ui* o*mn*ſe eſt ſua arbitri p*re*cedit ſum*ma*
 ri*e*. et ſi e*ſt* ſua iudicis. vt l*e* d*i*no p*ro*. s. d*i*no p*ro*. in p*ri*no.

102

doct. i. s. actionf.
infir. d. act. r. adde
Bald. in. l. ij. in. ij.
col. s. i. in. emph.
vbi dicit q. reus
ritur paria aia
fio adit iuder. l.
ppia auitate
fici possit per l.
memincrit. pio
quo vide bal. in. l.
nec quicq. s. vbi
decreti in. vi. col.
de offi. procon. ad
de offi. Bart. in. l. i. s.
satisfacti. q. leg. r.
bar. in. l. iij. s. fin.
de cotra. b.
Cari libell.
vbi pcedit luma
marienon datur
libellus. Adde q.
no. bal. in. aut. of
feratur. l. e. r. no.
in. cle. fepe. bar. in
extranaga. ad res
pi. in. veri. fumi
marie. et q. scrip
ptus est. s. tripli.
infir. de ac. r. bart.
in. l. ne quicq. s.
de plano. de offi.
procon. r. oino vi
de q. no. not. spec. in
ti. de lib. ablat. s.
restat. v. sed dicit
ti. dicit Innoc. in
c. nouit. de iudic.
q. s. interdu. orz
do solenis no re
quiratur no ti vi
tiat si feretur. vt
no. bar. b. i. c. j. p. r.
in. iij. col. in. vñ.
ide. t. j. spec. in. ti. si
vo p statuti. vo
lētibus quod in
strumētū habeat
egectionē para
taz sine libello q.
intelligi f. p. dū
cant instrumenta
in scriptis si pbē
tur per testes ita
sequitur paul. de
cast. in. l. testium.
atle. in. l. nulli. s.
de testi. v. vide q.
no. bart. in. l. i. in
vi. col. i. v. alteri.
pcedo. de edi. di.
bal. in. l. generali.
ad fi. de sac. sanc.
eccle. r. q. s. ibi dixi
post bar. l. i. p. e. j.
de pen. per Bart.
not. in. l. i. in. j. et
ij. col. j. de fideiuf.
et in. l. j. s. vt in
posleg.

Confessione, hic vide no. in aut. ma. 7 anie. l. boc si debitor, quod a tractatur per modum infit. de act. sitem si quis in fraudem.

Hypothecaria, ad infit. contrarij, vide bar. s. l. de fractis.

Quid dicemus, si pendente hypothecaria 3 debitor 2 fiat alienatio no requir. excussio, adde bal. hic in pnc. 2 in d. l. j. q. qd si debitor, s. q. in fran. cre. 2 qd no. bal. de lit. aut. liti. glo. in fi. et. not. ad intellectus huius aut. sine tertius possessor habeat pignus, in aliis 7 ab extraneo 7 no habent ius aliena di sine non vt est glo. no. et ibi bal. 2 in l. rei. de distr. 3 pig. 7 qd not. hic glo. in pn. 2 adde 1 qd est dare casus singulari in q. in rei vt. requir. ex 2 cussio vt in casu 3 aut. 5. 2 ibi bald. in pnc. 5. ad treb.

Potero age 1 re. si obitor age 1 sensu an requir. excussio 1 vt agat contra tertios possesores 3 Jac. de are. in trac. excussio. in fi. in disti. et 23 glo. de quo tract. bar. bic facit metione in q. q. ter fiat excussio facta de commissio ne. 2 ista glo. etia simpliciter sequitur hic bart. adde quid si pendente indicio reus principalis cepit abesse Bald. consil. cecili. lib. ij.

Egeret 3 eu. 3 qd si sunt duo rei obligati in solidum 2 actum est 3 vnus 2 est facta excussio realis et psonalis: an agi possit contra tertios possesores rerum 1 non excussio alio obligato in solidum, facit ad hoc l. ij. de conuen. 2 si. debi. l. g. 2 ibi bac questione for. mat Bart. 7 plus 1 no dicit nec decidit. vide infit. de act. sitem si quis in fraudem. 2 Bar. in aut. sed ibi de. in princ. de act. 2 ob.

De fideiussore. re. vide no. p. bar. in l. mulier. ff. qui po. in pig. habetur tur. 2 l. i. moschis ff. de iur. fi. et o. cit. bar. in d. mulier. qd si sunt duo rei contra vnus pot. agi hypothecaria anteq. 3 alius 2 fr. acti psonali.

glo. in l. si fundi. s. imperator. ff. loca. circa pncip. titu. 2 mil. de cu. in d. l. si quis egi argum. ff. s. fi. repub. istam glo. per rationem istam: quia si p. baretur dolus vel culpa creditoris, ad quid prodesset credito: an postea probare casum fortuitus certe ad nihil. quare dicas: vt no. 1 melius institui. quib. mo. re. contra. ob. s. fi. vbi est bona glo. 7 in l. si creditor. s. de pig. acti 7 istam glo. communiter approbant nostri doct.

Non debet quis cogi inuitus agere. Oblatio consignatio 2 depositio tantum operatur quantum ipsa solutio.

Reditor. Oblatio consignatio 2 depositio debiti sufficit ad hoc vt possit agi pignoratitia. b. d. C. Mo. q. quis non dz cogi inuitus agere: vt hic. C. Seco not. q. tui operatur oblatio: consignatio 2 depositio quantum ipsa solutio vt hic 7c.

Es obligatas. Solus debitor p alio no qrit sibi ius pignoris sed solum repetere pot. b. d. C. Mo. q. licet aliquis soluat p alio debitor non querit sibi ius pignoris: vt hic. Sed oppo. dicitur quod hic propter solutionem non querit sibi ius in pignore. Contra d. s. creditor. infit. quib. mo. alie. li. vel non. vbi dicitur quod acquirit dominium. hic autem dicitur contrarium: quare male. Solu. aut aliquis soluit creditori debitum pignus emendo ab eo. 2 tunc acquiritur sibi dominium. ita intelligatur l. contraria. quod intelligi si pignus vendas tur secundum formam. l. vt habetis in l. si. de iur. do. imp. 2 no. in l. si conuenerit. ff. de pigno. actio. C. oppo. 2 videtur quod iste solvens non habeat actionem ad repetendum quod soluit. vnde oppo. de l. i. in pn. ff. qui. mo. pig. vel hy. fol. Soluat iste solvens possidet pignus. 2 tunc no habet actionem sed ipsum pignus retinere potest pro eo qd soluit 2 ita intelligatur l. contraria. aut ipm no possidet 2 tunc datur sibi actio ita intelligitur hic. Sed qro ingta hoc que actio sibi datur ad repetendum. bre uiter dicatis qd aut debitor principaliter sibi hoc mandauit vt solueret. 2 tunc habebit actionem 2 dati ad repetendum alias habebit actionem neg. gest. vt in l. ij. ff. man. infit. eo. ti. s. j.

Ecudus creditor. Secundus creditor offerens debitu pri mo creditori confirmatur sibi pignus p eo qd soluitur. 2 etia in vsuris non pro vsurarium vsuris. C. Mo. q. digi in sumario.

Pignus si contrahitur non solum consensu sed etia traditione: si remittit non tollitur ipso iure sed per executionem.

Pignus. Sicuti pignus nuda co nuntione contrahitur: ita nuda co nuntione remittit. b. d. C. Mo. q. pignus remittitur fer tollitur nuda co nuntione. vt hic. C. Contra. l. nostram instatur. dicitur hic quod per remissione ius pignoris tollit ipso iure. Contra. imo videtur quod per executionem. vnde oppo. de l. si tibi decet. s. de pigno re. ff. de pac. vbi dicitur quod tollitur per executionem. Soluat pignus contrahitur non solum consensu: sed etiam traditione. 2 tunc per remissiones no tollitur ipso iure sed per executionem: vt in co trario. Aut co trahitur solo consensu. 2 tunc co sensu co trario dissoluitur ipso iure. Sed contra istaz solutionem instatur de l. debitorum. j. de pign. Sol. ibi remissio fiat inutilis. Sed contra istam solu. instatur de l. i. s. j. qui. mo. pig. vel hy. solu. Solu. quantum ad plens dicatis duo verba 7 qiaz pignus contrahitur non solum consensu sed etia traditione.

nec tunc si remittitur tollitur per exceptionem: vt in d. s. pignore. secundo
 do responsio. Quandoque contrahitur solo consensu: tunc enim dominum
 Jaco. butt. aut fuit expresse remissio pignoris: 1 per remissionem tollitur
 ipso iure vt hic. aut non fuit expresse pignoris remissio fed tacita. vt
 quia remittitur debitum: tunc aut ista remissio est utilis aut inutilis.
 si est utilis de hoc ibi vt not. in d. s. de pignore. Si vero est inutilis aut
 est eadem causa vitandi tam remissionem debiti quam remissionem pi-
 gnoris: tunc vtrique vitatur: 1 ita loquitur. l. debitum. de remis. pigno-
 riorum. Aut non est eadem causa vitandi: tunc habet locum. l. i. s. i. quib.
 mo. pignus vel hypotheca solui. 7 dicitur plene de hac materia. vt d. l. i. si
 bi decem. s. de pig. per glo. 7 doct. ff. de pact.
 ¶ Hypotheca non potest intentari contra possessores bonorum
 anteq. sit actum personali.
 Et si debitor est absens fertur quedam interlocutoria contra eum tanq. con-
 tra cotumacem: 7 fiet executio bonorum ipsius.
 Contra fideiussores possidentem potest creditor agere quacunq. actio-
 ne velit tam reali q. personali.
 Qualiter intelligatur actus cum reo: vt postea agatur contra possessores.
 Qualiter fiat executio bonorum rei principalis.
 An sit necesse qd. iudex pronuntiet executionem legitime fore factam.
 Si fuit actum hypothecaria contra possessores bonorum non conueto pmo
 reo principali: nec facta executione valebit processus 7 sententia.

Persecutione. ¶ In electione creditoris est
 agere personaliter vel hypotheca-
 ria qd. est verum debitor possidente. possidente autem extraneo
 oportet qd. primo agatur contra reum 7 fideiussores. b. d. cum
 aut. hic posita. ff. q. hypothecaria. no pot. intentari contra extraneum
 possessorem. nisi primo agat contra reum 7 fideiussores: 7 fiat executio bo-
 norum vt hic quod facto pot. agi contra possessores bonorum debitor: 7 vlti-
 mo contra possessores bonorum fideiussores vt hic videbitis. ¶ Op. ¶ Tunc
 hic q. hypothecaria non pot. intentari contra possessores bonorum anteq. sit
 actum personali. Contra de. s. ad hoc autem. in aut. de liti. colla. viij. 7 de
 aut. hoc ita. s. eo. titu. Solu. dixerunt quidam qd. hoc corrigitur p illaz
 quia illa est vltima. ista solu. est falsa: quia qd. non immutatur quare stare
 prohibetur vt. l. famulus. s. de test. quare dixerunt alij qd. in l. contra-
 ria. possessor habet causam a debitor: 1 ideo incipit ipse debitor: poterat
 conueniri quacunq. actione. ita 7 possessor causam ab eo habens. Ista
 solutio est falsa per. l. apud celsum. s. de actore 2. s. si. et causa legati. ff. de
 doli excep. quare dixerunt alij quod ista intelligitur scdm illam et illam
 scdm istam. ista solu. est dicere contra istu teg. illius. l. quare dixerunt alij
 quod aut loquimur de tacita hypotheca aut de expresse. primo casu ha-
 bet locum autem. nostra hic posita. secundo casu habet locum. l. contra-
 ria. 7 sic etiam erat olim de iure antiquo vt. l. moschis. ff. de iure fis. Ista
 solu. reprobat per glo. 7 merito per. l. cum possessor. ff. de cens. verus est
 quod glo. alibi approbat istam solu. 7 approbat eam. in s. sed neq. in
 aut. de fideiuss. vnde sumitur ista. Quid dicemus. ¶ teneas sol. 30. posita
 hic. in s. glo. magne. 7 approbat eam Alzo in summa eo. ti. 7 do. Jac. hic
 comunitur oes doct. nostri. Et sol. hoc est qd. l. contraria loquitur in casu
 speciali. vtz quando lite cepta contra debitorz ipse debitor alienauit quo
 casu lz no contra batur vltimo litigiosi quantum ad omnia tam contra batur
 quantum ad hoc vt possessor causam habens a debitor possit conueniri
 etiam anteq. sit debitor: 1 ista est vera sol. 7 recte fuit intellectus illius. l.

¶ Hodo pro declaratione. l. nostre querit glo. que incipit quid si debi-
 tor sit absens. quia signa. sed videtur hic quod oportet primo qd. agatur
 Contra reum principalem. ¶ Quero debitor est absens. nunquid po-
 tero agere contra possessorem bonorum. Glo. determinat hic indistincte
 quod sic. sicut 7 alias dignus in fideiussore. vt in aut. de fideiuss. s. i.
 colla. j. Tu vero fm Jac. butt limita istam lectu. sic videlicet quod etiam
 si necesse agi contra principalem debitorem absentem adeo vt diffinitu-
 na feratur contra eum: qd. fieri non posset q. lit. no cotesi. sed bene ageret co-
 tra eum: 7 fertur quedam interlocutoria contra eum tanq. contra cotumace-
 m: 7 fiet discussio bonorum ipsius. argu. l. presenti. s. i. 7 s. de bis q. ad
 ecclie. c. f. ¶ Alterius quero dicitur hic qd. contra debitorem possidentem
 tem pot. creditor agere quacunq. actione velit. ¶ Quero qd. de fideiuss-
 sores: nuquid contra fideiussorem possidentem poterit creditor agere qua-
 cunq. actioe velit quida dixerunt qd. no: 1 ita not. in corpore aut. vnde
 hoc sumitur gl. hic 7 melius scdm nostros doct. tenet contrarium: qd. idē
 sit in fideiussore possidente qd. in reo principali. 1 hac approbat dñs Jac.
 hic 7 recte. vnde ordo conueniendi scdm glo. 7 nostros doct. est qd. ageret
 primo contra reum principalem reali vel personali actione. 7 postea contra
 possidentem reali vel personali. postea agatur contra possessores bonorum
 rei principalis. Vltimo peruenitur ad possessores bonorum fideiussoris: 1
 iste ordo recte colligitur ex dicto. s. sed neq. Item extra glo. 7 quero vi-
 citur hic qd. non debet agi contra possessores donec personali actum sit
 cum reo. quero qualiter intelligatur actus. breuiter est dicendum qd. debet
 intelligi cum effectu adeo qd. reus sit condemnatus. argu. l. ignoti. s. de
 bis que in frau. cre. 7 in. l. j. C. de decu. lib. 2. 7 arg. in. l. j. in. s. ff. qd. quisq.
 iur. quod intelligi si reus sit prefens. adeo quod diffinitua possit ferri
 contra eum. Alias dicitur vt dñs. in questi. qd. si debitor absens. ¶ Quero
 debitor hic qd. debet fieri executio bonorum rei principalis. quero quali-
 ter fiat

Quero qualiter fiat, qualiter fiat ex cussio in ant. sed bodie. de acti. c. obli. per Bar. 7 Bal. in. la. dno. s. in vendi. de re indi. 7 subdit. Bald. in. d. aut. quod etiam pro forma fit ex cussio vel si yadit talis iudicando in personali quodam qñ fiat ex cussio. vide Bar. in. l. diobon. in pe. q. de duo bus reis Bal. plene in. l. ij. quando fiscus vel pñiatus.

Pronuntiet. **M**ūquid in ex cussio a fide sit finia neces saria. adde bar. 7 qui ibi scripti i. l. stipulatio. s. h3 d. noui opis nūcia. 7 late ifti. de actio nibus. s. ij. quis i fraudē. Adde ro. ma. cōfi. cccij.

Actū fuit. ad b de bal. in aut. con tra. s. ad trebellia nū in fine. p. bart. in. d. l. platā. i. pñ. no. gl. 7 ibi Bart. l. ij. s. cōi diuidun do. 7 l. si qñ māci piū. s. i. de enic. et cōsultit. Zinge. p. pñcia. 7 in termi nis sequit bar. in. 8 l. 2. utculā in. iij. c. col. de epist. cler. s. idē bal. in. l. i. s. cōi diui. post bar. ibi dicit tñ qñ est necessē actori post litē cōte. ex cussio nē facere vel doce re de inopia pñci palis s3 qñ semp in qualibet ex ce pñone ex cussio nē et ordinis sit ne cessē qñ opponat ante lit. cōtestat. s3 bal. in. l. exceptio nē. in. vj. col. de p. ba. ex cussio facta pendente iudicio retrorabif tenet i. bal. in. l. cūz testf. s3. de te. qñ intelli ge fm no. per eū in. d. l. cōi diui. et vide bart. in. l. ex ceptione. ff. de ex cep. Dan. de cal. in. l. h. ff. i. cer. pe. t3 qñ ex cussio snie possit opponi.

Sup hypothecis. Et hāc. l. qua liter dēclarat bal. in. l. in reb3. in. iij. col. s3. de iure dot. ad hāc. l. cū aut. ibi posita. Adde qñ leg. 7 notatur per glo. 7 bart. in l. qd ergo. de pri. cre. 7 l. i. 3. C. q po tio i. pig. habea.

Sco no. ad d. e qñ no. in. l. maces doniani. als fin. ant. s3. ad mace. et bart. in. l. h. vētri. s. fi. in. l. ff. de pri. 2 ui. credi.

Facite. tñ non idēz operatur ac hēset specialiter

ter fiat a breuiter istud qualiter fit colligitur. ex. l. present. s. i. 7 s. f. cūbi. de bis qui ad ecclē. cōfū. in ter alios modos fm Jac. de are. est qñ fit discussio bonoz per nūcium publicū cui referenti iudeg cre dat vt. l. magis puto. s. non tantū. ff. de bo. corp. 7 ar gu. lea. quidē. de accul. Caetula tamen est scōm cū quod mittantur duo nuntij. qñ in ore duorum stat omne verbum. argu. in. ad testibz. in. princip. Sunt 7 alij modi de quibus dic vt. no. per eū in tract. suo. C Itē quero tñ qd sit necesse qñ iudeg pñuntiet ex cussione legitime fore factam. Jac. de are. tenet quod fit arg. l. tutores. qñ est quarta. ff. de cōfir. tuto. ibi 7 idoneis pñuntiatz 7 c. Jaco. but. hic tenet qñ non debet pñuntari neq. possit: quia cum sit actum cōtra reum principalem quo modo ex ipso processu ferretur sentētia in preiudi cium possessoris bonorum quia nil habent inuicē cōmune vnde concludit ipse quod pñuntiatio nō debet fieri. argu. in. l. sancimus. s. i. 7 ibi bona glo. s3. ad trebellia. multum tamen facit contra banc opi. l. non tamen. s3. senatus. ff. de fidei cōm. libe.

Quero tñ pone actum fuit hypothecaria cōtra possessoris bonorum non cōuento primo reo pñ cipali. neq. ex cussione facta nunquid valebit pro cessus 7 sententia. videtur quod non: quia peruer titur ordo contra. l. prolatam. s3. de senten. 7 inter lo. omnium iudi in cōtrarium videtur. l. i. s3. de ap pellatio. 7 bec vltima vera fm do. Jaco. de are. nō ob. contrarium: quia aut peruertitur ordo vnius cause ad seipsaz. 7 dico quod talis peruersio ordi nis annullat finiam. vt. d. l. platā. aut peruertitur ordo vnius cause ad alteram. Et tūc talis peruer sio non vitiat processum vel sententiam ipso iure. et ita debet intelligi pallegata. l. i. s3. de appel. Alia dic vt. digi. in. d. s3. sed neq.

Sruo. T Extincto pignore nō ex tinguuntur obligatio perso nalis. hoc dicit.

Eum agitur contra extraneum furem illud quod consequitur creditor vltra debitum suū red dit debitori.

Sibi. T Creditor potest agere actione furti cōtra furem rationē rei pignorate. h. d. C Mo. qñ digi in summario. qñ est verū qñ pōt agere actione furti siue cōtra furem extraneū siue cōtra ipsum debitōrē subtrahentē. T Sed est differētia: quia cum agitur cōtra extraneū furem illud quod consequitur vltra debitū suū reddit debitori als i ageret contra ipsum debitōrē nihil sibi restitue ret. vt. l. creditor. ff. de fur.

Reg non trahit se ad causas finitas.

Sup hypothecis. T Creditor cui obligata sunt oīa bona a debitore h3 etiam obligatā militiā ex pecunia sua emptā vere vel presumptiue. h. d. qñ est verū si ad hoc pecunia sit mutata. h. d. cūz aut. hic posita. et diuidit ista leg in tres partes. Māz primo dicit de militiā emptā filijs vel cognatis. In secūda dicit de militiā emptā extraneis. In tertia parte quan dam determinationē ponit fm limitationē pcedē tium. secūda ibi: qñ als obtinere sancimus. tertia ibi: circa fin. quod scilicet in futurum. C Mo. quod digi in summario. C Secūdo nota qñ differēntiam inter primum casum 7 secundū: quia vt digi si emi tur militiā filijs vel extraneis non est necesse credi tori quod probet ex pecunia sua militiā fuisse em ptam. In scōdo casu non pñmitur. C Tertio not Tqm. l. non trahit se ad causas finitas. vt. l. causas s3. de traslac. 7 s3. de sacro san. ecclē. l. penul.

Cn quibus causis pignus tacite contrahatur. Rubrica.

alleg. vt. est teg. in. l. j. C. de ser. pi. d. a. ma. l. j. pupillo fit
eg pecunia pupilli est ei tacite obligata. l. special. test.
tator. s. de seruo pig. d. a. ma. l. ad bac. l. de tacita hypo
in. l. prescripti. l. in pn. ff. de pa. l. bar. in. l. auferunt. s. fisco
post en. Jte adde casum. in. que etiā cōtrahitur tacita

Vinversa. l. Bona debentis
cōtrahentis cum fisco tacite sunt obli
gata fisco. b. d. c. uia. l. seq.

Quāvis. l. Fructus rei obli
gate tacite sunt obli
gati. sed res eg pieto fructum empti
non est obligata. b. d. Et not. quod
digi in sumario. Contra secundam partem. sum
marij oppo. d. l. si rem. ff. de pe. ber. Sol. non sol
uit dic qd speciale est innumeralli iudicio. vt in pe
titione hereditatis. l. ita no. in. l. cōtraria. Sed cō
tra ista soln. infatur d. l. mater. s. de rei ven. Sol.
fm Jac. dic. l. ibi est speciale vt babetur recursum
ad pretium re perempta vel prescripta de quo dic
plene vt ibi solet notari per doct.

Solis notū. l. Bona dota
lia sunt tacite
obligata pro administratione principii
larij excussis tamen prius facultatibz
principii. b. d. Mo. q. licet regulariter bona do
talina non possint obligari propter debitum mari
ti. fallit tamen in casu isto: vt babetur. s. ne vgoz
pro mari. per totum r.

Pignora obligatur tacite locatori si inuecta
sunt. als fecus. l. nu. i.

Creditor nō potest retinere rem debitoris sibi nō
obligatam ptegetu debiti.

Prius peruenit ad eaz de voluntate debitoris eo ani
mo vt aliquod ius constitueretur in ea re.

Scripto pro mercede sua. l. pro expensis quas fe
cit in scriptura sua pōt retinere quinter nos.

S non inducta. l. Ita
e b o
na. l. l. Acet inuecta et illata sunt tacite
obligata locatori p pensionē. tū si non
ostendatur esse inuecta l. illata. locator nō pōt ea
retinere ptegetu pensōis. b. d. Mo. q. pignora obli
gant tacite locatori si inuecta sunt als nō. Scdo
no. q. t. creditor nō pōt retinere rē debitoris sibi
nō obligatā ptegetu debiti. Ca. dodo op. iste teg.
vt velle cōcludere qd ea que sunt illata in fundo ta
cite sunt obligata locatori p pensionē cōtra. d. l. de
bitio. s. de pig. vbi debitor indugit in fundo man
cipia. l. tū nō sunt obligata. Solu. aut illud qd in
dugit in fundū vel in domū indugit ibi perpetuo
permāsurū. tūc tacite obligant locatori. l. ita pōt
intelligi b. a. s. i. o. sensu. vt. l. i. j. ff. e. ti. aut nō indu
cit ibi perpetuo māsūrū. l. tūc nō est tacite obliga
tū locatori. Jte instat d. l. cert. s. loca. vbi ita de
mū sunt obligata locatori si fecerat ea eē inducta.
Sol. bec leg. determinatur scdm illā: que ita demū
ea que inducuntur in pāio rustico sunt obligata lo
cator: si locator sciāt als nō. secus in pāio vrbano:
vt ibi nō. inf. de act. s. ite seruiana. l. que sit ratio
differētias dic vt in vtracqz earū nō. C. Jte op. d.
hic qd creditor nō pōt retinere rem debitoris pre
tegetu debiti. Cōtra d. l. si nō soxtem. s. si cētum. ff.
de cōdi. inde. Solu. aut res debitoris peruenit
ad creditōrē de voluntate ipsius debitoris: aut non.

Primo casu pōt ea retinere p debito suo. Et ita
intelligit. l. s. i. a. Scdo casu nō. ita intelligit bec. l.
Sed cōtra istam sol. infatur d. l. ptegetu que est
l. f. i. s. cōmo. vbi peruenit res ad creditōrē de volū
tate debitoris. l. tamen nō potest ea retinere. Sol.
aut res peruenit ad creditōrē hoc animo vt consti
tuatur ei ius in re. l. tunc nō pōt eam retinere. l. ita in
telliguntur ea que digi in. s. si cētum. l. qd ibi
no. aut nō peruenit hoc animo: vt aliqū ius ei cō
stutueretur in re. l. tunc nō pōt eam retinere. l. ita in
telligatur p. ealle. l. f. i. s. cōmo. Sed cōtra ista soln.
infatur. d. l. in rebus. s. pōt. ff. cōmo. C. B. euter
pro bonorum solidacis ouerba. nā qñqz res de
bitoris peruenit ad creditōrē sine volūtate ipsius

lece: q res empta
est: et ibi not. in l. si
theba scifici vidento n.
cus. ff. de iur. iur. vbi
hypotheba. vcz si
res est empta qd
pecunia iuraria
vt not. bal. in l. tu
toz. s. de ser. pig.
do. ma.

¶ Qñanus. et cir
ca glo. ij. hic q vo
luit alleg. l. simile.
ff. ad man. p. quā
l. dicit qd nulla ci
uitas pter roma
nam h3 hypotheba
riaz regulariter i
bonis ciuium. p
datis pfectiōis.
et tributis. l. ij. C.
de iur. reipul. l. ij.
et ideo expedit qd
ciuitas pponideat
vt trāseat res cuz
onere soluedi col
lectas cō. et pōt
facere argu. l. an
tiochēsi. ff. s. pri.
cre. q. ad mul.
muneris. q. pter
ea. de mu. et ho.
¶ Inno. in c. postula
tio. de fo. cōp. ad
de in l. rescriptis.
de pac. et qd l. ibi di
ci. v. bal. in l. in
ij. col. de sac. fan.
ecclē. et ibi etiā qd
in ecclēsia. v. Bal.
in bac. l. ij. et intel
lige bac. de frus
tibus naturalib
bus secus de idu
strialibus. no. gl.
in l. assiduis. no. q.
in p. pig. ba. in
ver. quero an ba
beat locuz ista ta
cita.

¶ Satis notuz.
no. casum in quo
tenetur vgoz pro
marito vide bar.
in l. i. ff. sol. matr.

¶ Scōlo no. qñ i
necta et illata sint
tacite hypotheba
ta. vñ plene bal.
l. cert. iur. s. loca.

¶ Retinere. an
qñ possim vnam
rem retinere pro
aliquo mibi debi
to. et quid de scri
ptore. vide casuz
in quo h3 locum
retentio per glet
Bald. in l. ij. s. si
antiqui credi. et s.
bac materia pte
nep Jac. de bel.
in l. ij. vt ob cbi
ro. pecu.

In quibus causis pignus tacite
contrahatur. Rubrica.

[illegible]

qđ ibi dicit. Adde i
qđ bal. 2f. cel. 22. j.
lib. sequitur hic
Iaco. de are.

Scripturas. vi
p beco d. ludo. b
ro in cōsil. cxxij.
Andr. barba. 2
Et scripturam
fateat. Et dñs hic
ponalia q dñt iste plone: q s pteratur in p
uilegij. pponalibus dñt vplene no p gl. Et dicit
in l. p uilegia. ff. de pziui. credi.
Credito: non pōt egcludere vgozem debito
ris soluto matrimonio a iure pignozis nisi offe
rat sibi dotem.

ter. requirit subscri- Lōstāte aut̃ matrimonio nec offerre dotē nec vxo
ptionē; viroz qd rem excludere potest.

si essent feminæ p̄
dicendi q̄ sit idē
per id qđ nō. bal.
in. c. l. v. vniuersas
de test. dnm dicit
illū teq̄. loqui 2
tur in testib⁹ vide
ri extēdā ad femi
nas. secus i statu
tis qđ pēdet ex B
an masculinū con
cipiet femininū
de B. l. i. ff. s. v. si.
nō. teg. hic q̄ scri
ptura facta a ta

bellione si nō cōti 2
net solētia vel ta
bellio nō est roga 3
tus i forma tabel
lionis dī scriptu
ra pūnata ite. no. 4
bal. in. lī. tē. sicer.
pe. p. iū. tē. g. idē 5
bal. in. rubrī. s. de
fide in. lī. in. fin.
quarte colū. i. ibi
et. i. an. in. dubio 6

psumat rogatus
ut tabellio. ⁊ hici
versic. ite debetis
scire scripturam
egua fit copara
tio debere habere
re subscriptione
trium testiu. ⁊ scri
ptura ad qua pro
banda fit copara
tio non requirit sub
scriptione testiu
sed opz testes i ea
descriptos supue
nire et deponere
qz fuerint pites
⁊ ad b. vltimū. ad
de bal. in aut. sed
nouo. i. vii. colū. si
cert. peta. ⁊ qz ibi
digi. ⁊ bar. in ea.
in fin. vbi allegat
gloss. in aut. si qz
igit. i. aut. de fide
instr. ⁊ vi. aut. f
hic postam. ⁊ ibi
bal. qz forte vt se
ner. ⁊ i. vii. dicit
qz pot. p alios non
subscriptos licet

subscripti sint notui et loquitur in scriptura. et vide in l. cōparationes. p.
bar. in aut. et si deus. in prin. et. i. bal. in d. cōparationes. in. ij. col. p.
batur in aut. hic posita. et qd si in casu huius. l. scriptura. non h. subscr.
ptione a testibus approbata: an habeat locū hec. l. de intellectu eni. sup.
de p. Pau. de ca. in. 2. ff. ccc. xj. Et materia huius. l. vide bal. 2. ff. ccc. xj.

depositi. Item debetis scire ad euentum q̄ testes
qui se subscribunt in istis scripturis non deponūt
de veritate rei. vtruz fuerit verum q̄ in scriptura
deductū est an non. q̄ fūissent duo testes in hoc
casu. l. vbi numerus. ff. de testi. no. in. d. s. si quis
igitur sed deponūt se cognoscere. s̄ subscriptiones
suas vel fuisse presentes q̄ debitor scripsit. vt no.
in. d. s. si quis. ¶ Not primo q̄ dicit in summario.

TSecundo no magis distincte q̄ tñ debitor: p̄o
p̄ia manu subscribat l3 testes non sñt subscripti
tñ sñt talis scriptura h3 superscriptionem partium et
a debito: et sit confessata contra ipsuz debito: p̄o
bat non tñ probat q̄ra alias p̄sonas nisi habeat
superscriptionē triū testium: vt hic habetis in fi. Et
ratio huius vltimi posset esse: q̄ si talis scriptura
probaret contra eḡrreos de facili debito: pos
set p̄ponere posteriorē creditorē p̄riori: q̄ esset
absurdū. **C**opp. modo dicitur hic q̄ si ista talis
scriptura b3 suū robur. de l. infra. s. de proba.
Quid dicemus. dixerunt quidam inter quos fuit

¶ I. a. q. i. s. l. a. non poterat intelligi et erat fatua: q. b. contra omnia iura de mundo. Ista sol. est. falsa: q. contra imperatores habeat omnia iura in pectore suo non est verisimile quod statuat contra ius: quare alij: vt Jo. intellexerunt istam. l. q. i. creditores plures vigore talis scripture priuati petunt se mitti in possessionem bonorum debitoris: quo casu audiuntur etiam ipsi sum debitorum: sed per alios bona debitoris possident non audiuntur. ita intellegit Jo. Iste in

tellectus nullo nō applaudit litere quare dicas
 sm gl. q̄ ista talis scriptura a debitorē cōfecta ha
 bens subscriptionem partiu vel alterius earū v̄
 puta debitoris. ⁊ sic p̄fecta a debitorē vel aliter
 probata v̄ p̄ testes v̄ sit scriptura debitoris: certe
 talis scriptura probat cōtra ipsūm debitorē q̄ nō
 pōt venire s̄ confessionē suam ⁊ ita debet intelligi
 hec. l. si soluitur s̄um de l. instrumenta. s̄ de
 ba. Sed s̄ fol. in statutu de p̄allegato. s̄ si q̄ igi
 fi. in. in. aut. de fi. instr. col. vi. p̄ro cuius solutio
 ne breuiter s̄ dicās. ⁊ fuerint ista verba. Jaco. de
 bel. in p̄al. l. instrumenta et idem quodāmodo v̄ i
 scripto testes sol
 fūficerēt. et add
 bar. in. aut. q̄ no
 ctus. de fi. instr
 l. idē dicit glo. b
 posita. ⁊ q̄ no
 bal. in. autē. s̄ no
 mo iure. i. h. ali
 col. si certu p̄ba
 q̄ digi post bar
 in. i. iuda.
 ¶ Quidam dicu

debat^{ur} sentire do. mens in l. ad monēdi. ff. de iur. reur. ¶ Et unde cum queritur nunq^{am} p^{ri}uata scrip^{tu}ra probet. R^{es}pon^{dit} aut^{em} p^{ri}uata scriptura est sine cā aut^{em} cū causa. si est sine cā non h^{ab}et locum iⁿ l. cum de indebito. s. si. ff. de proba. r. q^uo ibi no. per glo^{ss} in l. generaliter. s. de non nu. p. dicit^{ur} ibi per l^{eg}ym. Jaco. de are. r. in l. ij. s. circa. ff. de do. ex cep. Si ve ro p^{ri}uata scriptura⁶ est cū causa tūc dicas q^{uod} aut^{em} est conf^{ir}mata iⁿ debito^{re}z aut^{em} per test^{es} probata

q̄ debitor script̄ t̄ tunc talis scriptura probat̄ i
debet̄ intelligi hec. l. vt not. hic t̄ in d. l. h. quis igit̄
tur. de fid. instr. l. ibi est bona glo. que incipit vt si
ago depositi. l. dic vt ibi. Si v̄o talis scriptura est
negata tunc aut̄ habet subscriptionem trium t̄
stium qui superueniant l. deponant super subsci
ptionibus suis vel deponant q̄ debitor dictā feri
pturam scribit l. fuerant presentes; et tunc talis
scriptura probat̄ q̄ adiuuante comparatione talis vt
no. in d. s. h. q̄ igitur. Si vero non habet̄ subsci

ptionem trium testium h3 tñ subscriptione partiu m ¶ Inducit. 3
fin fornam huius. l. tunc si confiteatur probat a
d3 intelligi. l. nostra. Si vero non h3 subscriptione
trium testiu neq3 partium tunc semipenam pro
bationem inducit. m ita d3 intelligi glossi. c. est in l.
admonendi. ff. de iureiur. 7 gloss. quā habetis in l.
bonedei. §. de iureiur.

Squis vult. ^ⁱ Ista ante re
citauit tibi. s. i
in scripturis.

¶ In privilegiū huius. l. debeat dari filiis eius
dem in matrimonij: an etiam alterius: 7 nu. 12.
¶ Mulier p dote habet tacitā hypothecam 7 priui
legiatam: 7t preferatur alijs.

Non debemus

Sĩ cõis res pigno. data fit.

a **U**ltimū de materia huius. l. vide Ange. de aret. in g. fuerat. infir.
de actian ista. l. habeat locū v. mulier p̄ferat in hypothecaria in au-
gumento dotis vide pau. de cast. in consi. cccxij.
* **N**ō saluado bar. in bac. si. qui po. in pig. 7 in quo videat inuolui v̄io
p̄ietatis. vide concordiam ad l. ij. g. pe. ff. de privileg. credi.

b ¶ Pro qōne. vi.
de bar. in. l. mari. 4 Ad debem⁹ vnū altare discoopire: ⁊ aliū coopire
tū. in. fi. ff. fol. ma. 5 Mulier hz tacitam hypotecam a tempore dotis
⁊ bart. j. ca. l. in. fi. date vel promisse.

Subuenit i do 6 An mulier preferatur omnibus creditoribus: et o
tib' r' 3ne privilegij bus hypothecis.
dotis p' bal. i rub. 7 Et habet istud privilegium in bonis socii si ipse
de privileg. do. recepit dotem vel instrumentum confessus est eam
recepisse. cap. 1.

8 **Q**uid gones. qro
 a quo tpe. de hoc 8
 latissime per do.
 9 **J**oan.in.c.eg.lite.
 10 **R**is de pigno.

Sfiduis. ^a t. Mulier bz prius
legium tā in psonali
actione q̄ i reali vt preponat creditorib⁹

tatuo vel et spon
do de pñio ad gl.
r bal. i. j. ff. s. de
ad. ob. cām. r bal.
hic r text. r glo. et
bar. in. l. i. cū do
t. s. ff. s. ff. so. ma. et
vide bar. in. l. i. ff.
de pñiul. cred.
¶ In infro. vide
ad hoc q̄ habet p
doct. in c. leg. lris.
de pig. vide bal.
l. cū aliq. s. de iu
re delib. vid. ang.
instit. de acti. g.
fuerat.

g **C**hriste test. an. bec b
glos. sit. vt. a. vide
ant. 3. i. mol. in. l. i.
ff. sol. ma. 2. i. l. di
uerfis. s. eo. et. i. l.
fi. s. de. sp. 2. id. q.
no. bar. in. l. titia. c.
de. ver. obli. et. do. 3.
car. in. c. ex. lris. d.
pign. Et. aduerte

qz hic bene tunc ¶ 4
nilegiū in dote vt
pferat mulier an
terioribus credi
toribz ¶ et habeat
locū in dote pfe
fca qū sunt alia
pfa tpa opponen
di ¶ exceptione do
tis nō numerate
aduerſe tū in pra
ctica qz ſunt alie
pfa tpa ¶ mariti
pſente dote ſi
mō creditores ha
buerūt iuſta legē 6
rariaz dicte dote

cessante poterit
 petere restitutio
 nes ex cla genera
 li. si. sic opponere
 exceptione nō nu
 merate docet. l. pe.
 cuncta glo. in
 scib. de nō. nu.
 pe. z. gl. ibi in ver
 bo periturū iusta
 gl. in l. sicut. de p. 7
 scrip. xxx. an. z q
 ibi bar. z similis in
 quatit vult h. bar. 8

q^d si marit⁹ p^{er} secl^um est dotē rēnūciāuit exceptioni nō numeratē dotis
supposita valitudine rēnūciātionis: vt q^u sit firmata iuramēto q^u habe
bit mulier priuilegiū istius. l. si ceter⁹ q^u ista rēnūciatio mariti nō h^{ab}
p^{re}iudiciatē creditorū quomin⁹ infra tra^{ct}a legiti^{ca} possit opponi exceptio
nō numeratē dotis. d. l. p^{er} iun^{ta} tra^{ct}a. l. h^{ab}er^e p^{ro}stante oīa. c. 3. p^{er} c^{on}st. de pac.

cita hypotheca in rebus questis per heredem etiam in rebus defuncti. gloria tua determinat quod non est bene quia non. Et nota. quod bona heredis non veniunt in generali obligatione defuncti illud tamen quod gloria dicit de bonis questis ex re viri intelligitur de fructibus industrialibus. secus de fructibus naturalibus. ut l. iij. §. ex quibus. cau. pig. ta. contra. Quod si autem istud idem privilegium competat per matrimonium putativum vel autem competat etiam sponse. glo. tenet quod sic idem in l. iij. ff. de priuilegiis. credi. Quod circa. l. nosram. et ex notat. questio dicitur hic in ter. si res ipse fuerint patri. mariti dicitur quaz in simili bene considerat. quod dicta bona non transiunt sine scrupulo magno. et ad istam gloria. adde bal. l. i. glo. liter. de non nu. pe. in ver. nunc venio ad quoniam. et facit in simili glo. et ibi bal. l. neque. de copulatione. Et quod dos est facta habeat priuilegium.

quero tñ in instrumento^o dotis continetur confes-
sio non numeratio an pro tali dote p̄fessata habet
locum tacita hypotheca cum prinilegijs istius. l.
hic ter. cū sua glo. videtur velle quod non. vide

glo. super verbo otem. facit pro hac glo. quod di
gi vobis in l. per diuersas. lab anastasio. s. mand.
coiterlo obseruatur contra. vt intelligamus id esse
in ote confessata: si tamen sit renūtiatuz exceptio
ni non numerate. pecu. vel sit elapsum tempus. p
hoc optime facit quod habuistis notatus. s. de o
te cau. non nu. l. i. quod enim hic dicitur. q. nō ha
beat locum in ote confessata debet intelligi egrit
tute exceptionis non numerate dotis quas potest
opponere quilibet conuentus cuius interest. vt. l.
pe. s. de non num. pecu. c. ita intelligi gl. ma. hac
l. et aliam que simili modo loquitur i. de bo. dā. l.
si q. pro hac circa pn. nō ergo bā potuerit necesse p
bare numerationē nisi quā cū pōt egerit de nō
nu. pe. ¶ Quero si hic exceptio vtrū istud priui
legiū transcant ad filios mulieris cuiuscuq;
trimonij. de hoc gl. variā. nā in l. e diuerso. ff. so

ma. vñ dicere q̄ aſſeat ad filios cuiusq̄q̄ matri
monij. q̄do hoc vñ tēg. in aut. ſi q̄ ſup bac. l. in
c. triuſ. t. g. l. in. l. ſciēdū. vñ de re iudi. q̄na vñ tēg.
in iſſo. q̄ceptis bñ filiis anſerunt matrimonij
et iſta p̄te tenet cōſter doc. non. ab. aut. ſi quis. q̄
exponē de lobole q̄ c. eodē matrimonio deſcedat
vide aut. q̄uo iure rē.

De his q̄ priorū creditorū loco succedāt. Rub.

In nouimodo. trans
eg cuius pecunia debitor liberaf in
locum prioris creditoris succedit in
hoc pacto tradidit ⁊ vere eius pecu
nia ad creditorem peruenit vel ipsa recta via cre
ditori pro debitore soluit. b. d. cum. l. seq. gloss. hic
tractat istam materiam qualiter q succedat in lo
cum prioris creditoris. ⁊ ponit vna sua distinctio
nem qua ponit de verbo ad verbi in l. aristo. que
res pigno. obli. pos. l. Querit gloss. vna. q. que est
de apicibus iuris hoc est de subtilitatibus iuris:
modici tñ effectus. l. Quero vtrū hypotheca que
competit huic ⁊ succedit in locum primi sit eadem
cum prima vel alia. ⁊ vide glo.

Si antiquorū creditor pignus vēdiderit. Rub. De. de anch. 2. fil. cccviij.

Vendidisset. Venditio facta p̄ primū credito-
re non potest persequentes retra-
ctari. secus si ipsi creditori primo
pignora sunt vendita vel in solu-
tum data. hoc dicit.

¶ Si cōis res pignoris data sit. **Rubrica. i** Cū oī mō. vide de oīb⁹ latissime

Kater. Obligatio vnius ex cō-
sortibus alijs nō preiudi-
cat hoc p̄dicit.

00 iñ

negō. gest. tertio casu quādo administratio est priuata aut. et vtilitate. tūc aut sunt egeriores aut infiores: et quia omnis administratio dicitur eis mandata insoluidus credo eos teneri insoluidi: et esse duos eos licet non per omnia. vt. o. l. i. si plures. de egerci. c. suu. q. ue. eos comparat tutoribus. vt. l. si pupilli. de admi. tuto. Et loquimur in pluribus pccatoribus: tūc aut fuerit facti insoluidi t erūt duo rei sicut tutores. vt. l. credito. s. duob. ff. amanda. t. q. ibi no. in prin. glo. t. ibi est ver. intellect. illi. s. q. officius erat et cōmissus insoluidi: sed erat dubium qualiter obligatio q. dicit occasione doli vel culpe cōmittat. d. de insoluidi. nā si itelligeremus q. esset acti q. insoluidi tenefer nullū esset dubium illius. s. nec est in hoc aliquid innouatum p iura aut. l. 3. glo. aliter dicat t male: q. in modo cōstituedi nil innouat. vt plures dictus est: q. insoluidi pnt administrare insoluidi teneant: vt. l. si plures. de cur. bo. dā. Si vero administratio non fuit cōmissa insoluidi: tūc vnus non pōt agere sine alio q. libet tenebit de suo tūc facto nec erunt duo rei. ar. l. cū alicui in fi. de nego. gest. l. i. si plures. ff. de egerci. in pncipi. hoc de rebus debendi. Plures vō esse crededi non aduerto posse contrahi: q. quilibet ageret

p suo interesse. ¶ Et nono qro plures mercatores gerūt vna mercantia
vel nā negotiatiōne an ei qd cūctynnis qlibet teneat insolidū ⁊ qlibet pos
sit agere ⁊ an sint duo rei. ¶ De t. ⁊ lo. dicit qd sic. ⁊ l. yn. sequitur eos. s.
eo. si cer. pe. l. cū te. ad similitudinē tutori ⁊ magistratū. certe male dicit
⁊ s. casus. l. si plures. in prin. ff. de exerci. Tu dic q aliqui a pluri⁹ agit
eadē negotiatiōe que decernit qd publico. ⁊ tūc fateor quod sunt duo rei
actiue ⁊ passiue. vt. l. si vnus in prin. ff. de pac. ⁊ l. si duo. ff. de arbi. cū
idē in duob⁹. ff. de pac. vbi loquit de pluribus argētarijs qbus officiū
decernebat qd publico. ff. de edē. l. si quis qd argentiarij. vn. no. in. l. qdaz
s. nūmularios. ff. e. t. facit qd dicit de mag. ⁊ uel. magistratus. ff. de lo.
pu. fruct. l. i. vbi vterqz sociorū insolidū hz actionē. Si vō talis negotia
tio fuerit ppria vterqz assūpta nō ei qd publico. ⁊ tūc aut plures ge
rūt istā negotiatiōē ⁊ mercantiā aut administratiōem per suū insito
rē vel exercitorem q in vulgari appellat fiores ⁊ quilibet eo⁹ teneat
insolidū insitoria seu exercitoria. vt. ff. de exerci. l. i. in fi. cū. l. seq. ⁊ de isti
torijs. l. habebat. s. fi. ⁊ l. seq. ⁊ satis arbitro eos esse duos reos debent
di quo ad idē ⁊ eandē obligatiōē. nā vtrūqz teneri constat aut eos esse
obligatos. vt. l. i. s. si al. pe. de exerci. ⁊ s. talis actio est natia nō dati
na. Itē snia lata p vno pdest alteri. vt. d. s. pe. Itē puto qd l. si eo. bas
beat locū in eis per illā rōnez ne in plus ⁊ r. vt. l. ij. de exerci. dico q sunt
duo rei debēdi duo vō credēdi. isto mō oīno nō constituntur qd cū
exercitorijs vel insitoris nō qrit actio nisi cessat aut nisi in subsidij. l. i.
in fi. ⁊ l. ff. de insito. ⁊ l. si. eū. s. ij. de exerci. Si vero talē negotiatiōē
vel mercantiā gerūt p seipso. tūc aut ambo simul ⁊ qlibet teneat p portio
ne quā hz in negotiatiōe. vt. l. si cū plures in pn. de exerc. aut exercet se
paratim puta si duo sint socij vnus exercet pūij alter exercet florentier
tūc qlibet teneat insolidū. vident em īnuicē esse in societate ppositi. arg. l.
eius qui in puincia. ff. si cer. pe. ⁊ c. de fabricē. l. iure pūsum. lib. g. l. tra
dictio. c. si. ff. de acq. re. do. p hoc facit illa rō nō in plures qd t3 Jaco de
ape. in d. si plures. in prin. ff. de exerci. l. 3 glo. i. in fi. cū. t. variet et bene

12 **D**ecimo queritur infortior et egercitor pnt zueniri ex eoz scibz. Item
pponit et quibet eoz infortidū an dicant dno rei infortidū videt qd sic. vt
l. i. §. pe. de egerci. Cōtrariū puto vt qd vnus teneat principaliter al
ter accesorie. et ideo magis ipsos cōparamus fideiussori et principal
vt in patre et filio. l. cū filius. in prin. de pben. obli. Cōstat autē fideiussor
et pater nō esse duos reos. vt no. de foll. cū quis. §. si quis. p. eo. z
13 qd no. per doc. j. l. i. **E**t undecimo qd plures dñi ex facto vni serui
infortidū tenent de peculio. vt ff. de pec. l. ancillariū. §. si quis cū seruo. cū
si. an teneant vt no. rei. Breuiter dicerē qd qñ quilibet teneretur inforti
dum. aut teneat rōne peculij qd est penes seruū tñ vel in loco cōtānti
aut respectu peculij qd est penes vtrūq. vt de peculio. l. si no. gali. §. si. cū
l. i. q. Primo casu dicerē eos esse duos reos. quia ad idē et eodē respectu
teneant et eadē obligatiōe ficut duo rei. ficut dicit. §. in pluribus pponē
tibz infortior. Scō casu dico eos nō esse duos reos. qd in singulis pso
nis peculium est p se peculium. ergo et. vt l. si id qd. ff. eo. Zit qz actio
de peculio bz naturā actionis realis. vt l. qñtū. in prin. ff. de pecu. z no. per
l. y. §. qd cū eo. l. onū. et sic quilibet videat per se teneri infortidū ad rez dñi

14. nrfam. ¶ Decimo qro t gra huius q diuerfitas impediatur pfitu-
tionem duor reor. Circa qd dico qd quibz est diuerfitas in obligatione
pcta tpeqz vnz obligat vno tpe alio. t tuc aut est diuerfitas modi
ctipis t no impedit confitutione duor reor: vt l. si duos. s. si. f. eo. Aut
interuenit intervallo logu. t tuc aut fuerunt duo simul rogati: vel inter
rogauerut t vnus statim alter ex intervallo rñdet: vel alteri ex intervallo
no rñsum est. t vitia f confitutio duor reor: debendi t credendi. l. si ex duo
bus. in prin. ff. aut separati quibet vitia iterrogat. t quibet interroga
uit. t sic separati rñsum est ex intervallo respectu pcedetis obligatio
nis: f incotinui respectu fecte interrogatiois: t tuc aut in sequenti obli
gatione fuit habita mēto prime vel ex pte hoc acto qd client duo re
t no impedit confitutio duor reor: vt l. iij. in prin. ff. facit. l. modesteñ.
ff. de sol. aut in scda obligatione no fuit facta mēto prime: tunc no erūt
duo rei. vt in l. e. s. i. Quibz est diuerfitas in obligatiōe t forma vt puta
ego emi t ex causa emptionis pretij pmissi: alius pmissit idē pretium p
stipulationē cum ipse non emeret: tunc vitia f confitutio duor reor: q

oēs leges q loquunt de duob⁹ reis dicunt q cōstituntur ex stipulatione
vel ex alio ptre. vt. l. i. z. ij. z. l. eadē in prin. ff. eo. pbat. ff. de in rem verfo.
l. si pro statu. in. §. filius. vbi pater q obligat per iussum l. filius q obli
gatur ex mutuo nō sunt duo rei. Et bec cōclusio p̄t in principali z fide
iussore q nō sunt duo rei vt dictam obf. qz ex diuersis obligationib⁹ ten
nent. p̄terea ex diuersitate forme obligationis induit diuersitas cau
se: vt p̄t exemplo p̄missio: sed diuersitas causē impedit p̄stōnem duoz⁹
reoz: vt statim dicam. ergo z non obf. l. reos in prin. ff. eo. vbi dicit di
uersitas actionib⁹ qz expone vt ibi cōficiunt dici z ibi dicam. Quis est di
uersitas in obligationis substantia: qz l. eadē forma p̄mittant: vnus tñ
obligat ciuilitē z naturalitē: z alter naturalitē tñ: tunc nō impedit
p̄stitutio duoz⁹ reoz: vt. l. si ex duob⁹. §. si. ff. e. Quis ē diuersitas in obli
gationis cā: qz l. eadē quantitas sit p̄missa tñ cā obligationis aliter respi
cit vnum qz alium. z isto casu irritat p̄stitutio duoz⁹ reoz. l. equi seruam
ff. de interro. acti. z in gl. magna. ff. eo. l. si id qz. p̄out ibi loquit de dote.
Quis est diuersitas in re que in obligationē deducit: z tunc vitatur cō
stitutio. l. si id quod. ff. eod. Quis est diuersitas in qualitate: z est hic ad
uertendum q aut talis qualitas supuenit post p̄stitutionē duoz⁹ reoz:
inde facti z nō vitati: vt. l. eadē. §. sed z si qs. ij. ff. eo. Aut ista diuer
sitas fuit in prin. z tunc aut impossibile est talē diuersitatē reduci ad pa
ritatem z vitat p̄stitutio duoz⁹ reoz: vt. d. §. sed z si qs. ij. ff. eo. Aut
reduci ad paritatem: vt si est diuersitas tps vel p̄stitutionis vel loci nā
in quolibet p̄dicto: possibile est venire tps quo glibet tēca: equaliter
z non vitat p̄stitutio duoz⁹ reoz: vt. l. e. duobus. in prin. z. l. eadē. §.
si. ff. eo. z in fi. e. §. si. Et si dicas qz est ratio quare diuersitates impediunt
p̄stitutionē duoz⁹ reoz: Rñ. l. z in veritate obligationes duoz⁹ reoz: sunt
plures. l. ea. in prin. ff. eo. l. in prin. de diuer. z temp. p̄scri. l. si reos: eo.
ti. l. gñaliter. de fideiuss. in fi. eo. §. i. tñ leges volūt qz habeat tñ effectum
vnius. vnde de iure ciuili illi nō admittunt: qz esset tāta diuersitas quod
vnus posset fingere qd loco vnius haberetur tunc impediret p̄stitutio
vt. ff. eo. l. nemo. Sed pōt dici qz sicut diuersitas qualitatis in die vel in
z ditione vitat stipulationē: vt. ff. de ver. obli. l. i. §. si qs simpliciter. quare
nō vitat p̄stitutionē duoz⁹ reoz: Rñ. qz ibi loquitur in stipulatione
fm veritatē z fm fictionē. vnde diuersitas qualitatis nō recipitur. ar. l.
cum q edes. ff. de vfu cap. p̄t sunt plures obligationes vnde: l. vna in ef
fectu quo nō potest diuersas qualitates recipere: vt. l. rem mītura.

5 de vſcupi. ¶ Tertiodecimo ¶ quero: plures fecerunt pacē cum pluribꝫ
 ⁊ pmiſerūt q̄libet inſoliduꝫ ſe innuē: non offendere ſub pena centum li
 bꝫum vnus fuit offenſus an oēs de illa parte poſſunt agere in ſoliduꝫ
 tanq̄ correi debēdi: ⁊ an oēs ex parte offēdētis poſſunt ꝓueniri inſoli
 duꝫ vt rei debēdi. ¶ Iſti quodaꝫ q̄ reputant ſe multa ſine tenētēs q̄
 ſeꝫ q̄ oēs de parte offēſi poſſunt agere ⁊ oēs de parte offēdētis co
 ueniri. Sed hoc eſt falſum. nā. ꝓt obligatioe venit nō offendere cor
 rei ꝓſone cuiuslibet ſtipulātis ⁊ ꝓmittētis. Alia enī eſt offenſio in ꝓſona
 vnus alius in ꝓſona alius: ⁊ ſic nō ſunt duo rei actiue et paſſiue: q̄
 diuerſitas iuris. vt. d. l. ſi id q̄. ff. eo. Si vō itam obligationem reſpicimꝫ
 mus ꝓt ꝓueniri pena. ⁊ tunc idē: q̄ reſultat diuerſitas cāe. nam ei q̄
 offenſus debetur dicta pena ſuo noīe ⁊ ſue offenſionis cauſa: alijs ve
 ro non debet noīe offenſionis aliene ſue alieno noīe: ſcriptis cōſtitu
 tio duozꝫ correoꝝ: vt. d. l. ſi id q̄. ff. eo. Si vō iſtā obligationē reſpicimꝫ
 ꝓt ꝓtinet pena nō eſt correns alius. ſed aliꝫ ſi ſunt plures miſi obliga
 tio penalis ex vna offenſa eſſet cuiuslibet ⁊ a quolibet facta inſolidum
 ꝓnt eſſe correi inter ſe. q̄ non reſultat diuerſitas cauſe. nam q̄libet dꝫ
 cuiuslibet debetur offenſa aliena. ¶ Pro ergo q̄ ſi penalis ſtipulatio fuerit
 ſimpliciter adiecta q̄ intelligat ſm materiā ꝓcedētis obligationis: vñ
 q̄libet vitiaꝫ ꝓmiſiſſe ꝓo ſua offenſa debet: tñ cuiuslibet videt eſſe ꝓmiſiſ
 ſe ꝓo offenſa facta in ſua ꝓſona tñ arg. de vñ. l. ſi ſtipulatus. ⁊. ff. de lega
 j. l. l. legati ferri. ⁊ de dam. infec. l. dāni infecti. ⁊ de ver. obli. l. inter ſtipu
 lantē. an prin. in glo. Si vō in ſtipulatione fuerit expreſſe q̄ ꝓo vna
 offenſa ſit ꝓmiſſa pena cuiuslibet inſolidum actiue ⁊ paſſiue: tunc dico q̄
 nō ſunt duo correi ꝓ ea q̄ dicta ſunt ⁊ de rigore vno ſoluēt alius reman
 et obligatus: ⁊ ſi vñ ſoluere alteri remanet et actio ſed de eate obli.

6. stat exceptio: vt. o. l. si id qd. in f. ff. eo. ¶ Quarto decimo qro si plures
sunt q. ex delicto tenent insolidum cuiuslibet an sint correi. Rñ. nō. qd. non
tenent insolidum: vt. apparet qz vnus solus nō liberat alius: vt. l. si
qd. s. fi. de iurif. om. iud. r. l. ite. in ella. s. si plures. ff. ad. lagl. de cōdi. f. l.
r. l. r. id eo non pōt dici vna offensa qd. requir. in tñra correoze: Item finit
lata p. vno nō pōt alteri regulariter vt. l. denuntia. ff. s. si. ff. de adul.
7. ¶ Quinto decimo qro qd. si plures tenentur ex quasi maleficio an sint
correi. istud est dubiū: vz q. nō. qz l. teneant p. parte. v. l. si si plures
r. ibi nō. q. si. nau. cau. sta. hno. per glo. in l. de obli. l. q. ex quasi male. s. si. ff.
§. ium. vñ q. si. ff. de bis qui deie. vel effu. l. r. l. sequet. qd. not. ff. de actio.
r. obli. l. eg. maleficijs. in. s. beres. r. s. bis qd. qm. in vlti. gl. Sicut dicem
r. ic q. nō sunt pprie r. omnino nō rei: sed quodammodo sicut plures te
tores sed etiam quasi dno r. ei sed nō per oia: vt. dicit. §. in. vii. q. qd. app
ret: qz sicut illi tenentur insolidum ex quadā necessitate legali sic et isti ex
quasi maleficio: vt. o. l. i. in fin. de bis qui deie. vel effu. ¶ Item sicut in
illis est beneficium ordinis: vt. primo conueniatur gerens quousq. non
gerens: ita r. in istis qui tenentur ex quasi maleficio vt. prius conueni
tur faciens q. alius: vt. l. si. vero. s. inter dcm. de bis qui deie. vel effu. o. l. i.
not. ff.

no. ff. eo. ti. li. ij. Itē sicut e contra illos vnus soluens h3 beneficiū vtilis
a cōtionis inter istos: vt. ff. de his q3 deieci. vel in l. i. vno. s. cū aut. ff.
nau. cau. stab. l. i. s. ff. plures. r. ibi no. r. q3 not. inf. de ob. q3 q3 male.
s. i. q3 tenet p parte opposita bñficio diuisionis: sed ipso iure tenet info
lidum. vt. d. l. i. s. ff. nostri doc. nō dicat hoc nec de claret. Itē apparet
q3 vni solutio liberat aliu. vt. d. l. i. s. ff. ci. l. i. q. ¶ Sed decimo quero
18 Filius acquirit obligationem r actionē ex cā peculij pfectiū: sic etiā
hodie acquiritur patri: licet apud filij remaneat naturalis: an pater et
filius essent duo rei credendi: hic videtur q3 sic q3 apud vni cui
lis: tamen apud aliu est naturalis. videtur tū idē r eg eadē causa nō im
peditur cōpositio duorū reorū. vt. l. i. q. ex duobus. s. ff. ff. cod. r hoc tenet
gl. ff. de cōdi. indel. frater a fratre. in. i. glo. mag. hoc etiā dicit velle teg.
ff. de pac. l. i. vñ. in prin. ¶ Strariū puto q3 nō sint correi. pūo q3 hic est
diuersitas in cā. nam filio debet ex suo contractu r debet patri ex dispo
sitione legali. ¶ Preterea si essent duo correi debitoris possent filio solue
re patre prohibente. ar. ff. de sol. l. i. vñ procurator. s. i. in l. aliud s
filio non posset solui patre vetate. vt. l. q3 feruus. ff. de procu. r. ff. de sol.
l. i. quis seruo ergo r. ¶ Preterea apparet q3 pactū filij vel ius in re de
latū ab eo patri nō nocet. vt. ff. de pac. l. i. iuris. s. ff. i. ff. de iureiur. in
l. quātomagis. cū s. i. q3 secus est in duob3 reis. vt. l. i. dīcā. non obstat ergo
l. frater a fratre. q3 ibi est dictio quasi q3 est nota impropietatis. idē dicit
in l. i. vnus: vbi filius r pater epparant duobus reis credēdi: q3 vtriq3
pōt solui ante pñbitionē patris. nō tñ sunt duo rei sed magis equipa
ro eos cedenti r cessionario. vt. l. i. i. j. de noua. ¶ Decimo septimo q3 ro
r vltimo circa pñmissa pcludendo dicas duas regulas. prima est q3 sint
plures rei credēdi. ¶ Quero tūi sunt illi. sunt em qñ plures insoluidi
debent eidē vere vel fite eg eadē causa principali ex voluntate eorum
¶ Epone hanc regulā plures insoluidi. qñ insoluidi: q3 secus si p parte v
l. reos. s. cū in tabulis. r hoc vult dicere bec aut. vt. s. i. dīgi eidē: q3 secus
si diuer sum: vt dīgi. s. in. gij. q. l. i. dīgi ex eadē causa: q3 secus in
accusatoris. vt. s. i. dīgi. in. vij. q. ¶ Et volumate ideo dīgi: q3 sunt in neces
sitate nō sunt proprie duo rei: vt puta quia indidua: vt. s. in. vij. q. vel
plures ex quasi maleficio. vt. s. in. gij. q. vel ex natura rei: quia indidua
20 vt in. i. i. j. ¶ Secunda regula est qñ plures rei credēdi sunt qñ pluribus
insolidum deberetur idem vere vel fite. eg vna eadēq3 causa principali
ter eg voluntate principaliter dīgi: q3 secus si vni principaliter alijs eg
consequenter. vt. s. i. dīgi in. gij. q. ¶ In progima. ¶ Altera vero sunt epe
21 dita. s. ¶ De secundo vero qualiter exigantur: vt agant est videntū
p primo quero an plures rei possunt simul conueniri. Ad q3 dicas q3 qñ
q3 vult q3 plures reos cōuenire r quēlibet p parte virili: r tunc sine du
bio pōt: vt. l. i. j. s. cū s. i. fi. bi no. ff. eo. ¶ Et dñbium an eg diuersis libellis
possit hoc fieri an vero vno r eodē libello: puto quod tam diuersis libel
lis q3 vno. r vide colligi. ff. de appel. l. i. qñ separatin: in princip. r hac
aut. hoc ita: r idē dico de duob3 reis credēdi: q3 quēlibet pōt agere pro
parte: vt pbat ex. l. i. d. l. i. j. r etiā pbat r equiparationem quāz fa
cit. l. i. ff. eo. q3 sic pōt intelligi: r dic vt pbat ex fin. dicte. l. i. et puto q3
eodem libello siue diuersis. ar. eorū que dicta sunt in reis debēndi: r fa
cit optime. j. de accu. l. i. accusatorib3: r q3 ibi no. ¶ Nūq3 quis vult conue
nire plures reos debēdi r quēlibet insoluidum. Et hic est aduertendū
siquidem volo eos cōuenire simul et eodē libello protestādo quod vna
solutio sufficiat et possit: vt hac aut. hoc ita. r in corpore vnde sumitur
et probatur. s. si plu. vna sen. fue. cōdē. l. vbi innuit quod potuit eos
deq3 cōdemnare: in vna sententia insoluidi. ergo si erat petitū: q3 snā d3
esse cōfōmīs libello. ff. de re iudi. l. paulus. ff. man. l. i. mandato titij. s.
paulus rñdit: r hoc etiā tenet glo. r idē dicit. Dy. in. l. i. s. pluribus. s.
cōmo. l. i. j. s. per Jac. de are. r pro hoc facit. ff. de verb. obl. in executio
ne. s. insoluidi. Si vero vult eos cōuenire insoluidi non facta protestatio
ne pro vna solutione sufficiat vel similibus verbis appositis que habēt
vini predictę protestationis: tunc talis libellus non debet admitti vt. s.
de fidei. i. m. l. i. r no. per glo. super ver. agi. q3 epposit ita q3 egigi: quasi
dicat. secus si diceret q3 vna solutio sufficiat: r eodem modo credo etiā
duos reos credēdi posse agere eadē ratione facti predicta. l. i. accusato
22 ribus. j. de accu. ¶ Sed contra t predicta op. de aqua plu. ar. l. i. inter. s.
cassius. vbi dicitur q3 plures non possunt vno r eodē libello conueniri
nec agere: sed debent separatin. rñ: q3 licet ibi permittat agi separatin.
non tñ prohibet agi simul si cōsentiant imo poterit. ar. ad hoc. ff. de no
ui op. nunt. l. stipulatio. in. s. i. et pbaf. ff. fami. ber. l. beres. in. s. item fa
cit q3 no. per Ly. s. i. cer. pe. leo q3 licet eo q3 ibi dicit diuersis actio
nibus forte nō bene dicit ar. ff. de acti. emp. l. i. nō est nouum cuz fna gl.
Nūq3 q3 vult quēnre plures insoluidi separatin r in diuersis libellis
tūc si quidē simul r eodē tpe cōtra plures corrigit libellum seu libellos
puto debere dici idē quod qñ vno libello ar. d. l. i. inter. s. cassius. ¶ Fa
teor tñ quod ad petitionē partis aduerse possit agens compelli eos cō
uenire in vno libello r eos diuersis instantijs nō molestare. ar. d. l. i. non
est. ff. de act. emp. r de lega. i. l. bñ dī. s. ff. i. vno primo datus est vnus li
bellus scōo alter alius: tunc siquidē loquimur in pluribus reis credē
di pōt istis cōfōmīs: vno alius nō auditur. vt. l. eg duobus. ff. eo.
r ibi dicem3. ¶ Si vno in reis debēdi in hoc ego reperio opi. nā glo. in aut.
eo. circa fi. dicit q3 vno cōuēto nō pōt alius quēnri pēdēte iudicio iudē
dicit. Dy. in. l. i. in summa bñ titu. Dy. in. l. i. ff. de dīct q3 glo. dicit vñ

[illegible]

potest per beneficii diuisionis. scilicet si constat qd non sunt soluendo cessat
tale beneficii vt dictis legibus. sed si dubitatur tunc ille qui petit diuisionem
sionē audiā si velit alium conuenire suo periculo ⁊ de hoc dicit vt habes in
d. l. si dubitatur. ff. de fideius. ⁊ sic ille qui petit diuisionem debet offendere
re alium esse soluendo vel grauatur illa satisfactione. Et si alium beneficii
qd venit ex hac constitutione noua de duobus reis. ⁊ hic videtur quod
causa dubij reus non possit conueniri nisi p parte. vt in aut. e. §. i. ⁊ gl
super verbo in tñ: ⁊ sic videtur bodie qd sit vnus creditoris quod non
possit agere cōtra vnū insolidū nisi facta diuisione alius reperiat. ⁊ aut. p. referre.
te. que autem. ad exemplum illius beneficii cōcessi fideiusiuribus sit con
cessum duobus reis. apparet ex aut. eo. in prin. quare autem dicitur
29 in iudiciū fideiūbere infra dicit. ¶ Tercio quoniam pone qd ad vnum
correis peruenit tota quātitas vtrū alius possit petere quod ille prius
egreditur. Rñ. siquidē hoc fuerit actū ab initio cū creditore. vt ad vnum
tantū perueniat pecunia alius esset fideiusor. nō tñ obligantur p. principi
paliter vt correis: ⁊ tunc sine dubio possit tunc petere per te. in aut. d.
fideiū. §. i. j. t. i. aut. presente. Si vero non fuit actū cum creditore sed t
tum inter eos. tunc videtur prima facie quod factū eorū non preiudicat
creditori. vt in aut. eo. §. si vero minus idonei ibi ⁊ c. finaliter tamē dicit
eo quod si alter correis offendit hoc scilicet banc totā pecuniā ad alium
peruenisse. seu negotia ad alius totaliter pertinere ⁊ petit alium discuti
ipsius peculio qd actor cogit hoc facere: vt l. vnde queritur. in prin. f. i.
cōmo. vbi est casus prout est in litera cōueniri. p. hoc facit quod tutor
qui gerit prius cōuenit quā nō gerēs qd ad eū negotium principaliter
spectat. Sed contra predicta facit qd qñ vnus tenetur alio exculso non
sunt duo correi: vt l. decem. de ver. obli. sed id verum est si ipsa obligatio
in illam conditionem defertur hic vero obligatio est pura sed executio
est delata. Item facit. de cura. bo. dā. l. ij. in fi. sed dico qd illa. l. d. ⁊ inteli
ligi hinc istā nisi alius ad quē principaliter spectet petere eum conueniri
30 suo periculo. arg. d. l. vnde queritur. ff. cōmo. ¶ Quarto quero digi qd
ad hoc vt beneficiū diuisionis locū habeat requiritur vt oēs sint p. res
sentes qualiter debeat intelligi ⁊ qualiter d. cōfāre de pñtia ⁊ absentia
Aduertat. vt ego iam digi supra istud bñficiū diuisionis est intro
ductū ad eēplum illius bñficii qd facit per autē. de fideiū. sed gl. in aut.
de fideiū. §. i. j. intelligit presentes scz si sint in eodē territorio. ita qd facile
possint citari. ⁊ aduerte qd glo. intelligit de eodē territorio. i. eiusdē ciuita
tis. secus si essent eiusdē prouincie vt sub eodē p. fideiū. diuersarum ci
uitatū. vt ibi patet. ⁊ qd tenent d. cōfā te. ibi vñ eēprimere acerbū est
creditori mittere alicui ⁊ c. sed eo casu quod sunt vni eiusdē territorij puto qd
ad hoc eo quod cōtra vnum tantum procedi possit debeat precedere solen
nis executio de persona sicut dictum est de rebz. vt citetur ⁊ si non ve
nit mittatur familia ad capiendum ⁊ cōducendum eum. ⁊ si retulit ipsum
nō posse habere tunc pcedat contra eū tantū. ita vñ colligi ex aut. eo. §. i.
31 pe. ¶ Quinto quero vtrum vni correo sit dāndū tempus cōtra dicendum
infantie sicut fideiusorū i glo. tenet hic qd nō. vt. l. j. t. i. j. aut. presente. §. i.
32 si nō minus idonei. ¶ Sexto quō qd si aliquis ex correis est soluendo
⁊ p. resens sed nō potest cōueniri. Rñ. quandoqz non potest conueniri
ppter defectū p. prohibitionis in persona ipsius: vt qd minor nō hz tutorē
vel curatorē: ⁊ opus esset ire alio loco vel debeat dari cū inquisitione: et sic
cū magno labore habebit p. absente. eius qd nō. in aut. de fidei
iur. in. §. i. in glo. qd incipit qd si pignus: ⁊ qd sicut imminet periculū extra
territorium pro petendo debito ita p. pro petēdo tutorē. vt. c. qui pe. tu.
cū a maribus. qz non pōt cōueniri ppter defectū iuris qd est p. p. nes
actorum: vt qd alter correis teneat naturaliter tñ: vel est restitutus: vel
impetratur rescriptū principis qd nō possit cōueniri vel similia. et sic
nō est ins agendi nec etiā speratur: tñ siquidē alius correis hoc ab in
itio sicut vel scire debuit cessat beneficiū diuisionis per. d. l. si titius. in
prin. ff. de fideiū. §. i. intelligatur. l. si ex duobus. in prin. ff. eo. Si vō nec
sunt nec scire debuit tunc videtur l. y. tenere hic qd habeat beneficiū
diuisionis per. d. l. si titius secūdo rñso. Cōtrariū credo. qd istud benefi
ciū factū est ad eēplum beneficii qd datur fideiusoribus: qd p. parte
pro qua videt p. alio fideiūbere prius debet alter conueniri: vt dictū
est fideiusorū illud beneficiū ordinis nō p. teret. ⁊ siue ponas prin
cipalem tñ teneri naturaliter: vt. ff. de fideiū. l. marcellus. vbi. hoc ex
presse per Dñ. siue principaliter sit restitutus in integrū. vt l. i. ⁊. c. de
fi. mino. et c. de procu. mino. siue quod impetratur rescriptū. vt. ff.
qd quisqz iur. l. i. j. §. i. quis p. eo. nō obstat. l. titius: qd aliud in beneficio
diuisionis qd cōpetit fideiusorū: vt ibi nō. qd pōt habere regressum con
tra principales ⁊ ideo est minus periculū in casu nostro secus. arg. eius
quod nō. in d. l. i. j. §. de fideiū. mino. §. si poneres in casu. l. si titius. prin
cipale solum naturaliter teneri tunc intelligat rationē: ⁊ predicta sunt
vera i. nisi facto creditoris hoc acciderit tñ cū secus esset. qd actor correo
p. diuicare nō possit: vt. ff. de admi. tuto. l. i. pupillus. ⁊ de solu. l. Stichum
§. pe. Quāqz nō pōt conueniri de presenti sed ipse est qd possit conueniri
de futuro. vt qd alter ex correis promissit in diē vel sub eo additione alte
pure iusto casu etiā de iure antiquo ille qui promittit pure potest statim
insolidū cōueniri: vt in i. eo. §. si. ⁊. ff. eo. l. ex duobus. §. si. in prin. qd

videtur tenere glo. ff. de fideiussio. l. si plures. in prin. sed gloss. in aut. ita
formam qñem et non soluit. Et y. in d. l. ex quibus in prin. dicit qñ hodie
nō pōt queri in solidū ppter beneficiū diuisionis. ar. l. si plures. in
prin. ff. de fideiuss. qđ Et y. videť sequi. et forte Scium est veritas. nam v
ego dixi tunc beneficiū huius aut. habet locū cum vident inuicem fidei
inbere. sed ille qui pmissit pure non pōt videri fideiuber. pzo quo p
missit in diē vel sub cōditione. vt. l. grece. s. illud. ff. de fideiuss. Et And
cimo quero an huic beneficio possit renuntiare. glo. 7. doct. dicunt qñ sic
qñ licitum est vniciqz renuntiare iuri suo per regulam generalem cūli
bet licitū est et cūa nō insti. eo. s. si et in aut. c. s. j. Et aduerte tñ quia no
tarij dicunt in instrumētis qñ renuntiauit beneficio nouarij constituto
num. de fideiussoribus. et de pluribus reis debendi. et benedicunt non
enim est solum beneficiū diuisionis. sed etiam illud qñ vt fiat summa
cause et amissionis. vt dictum est. s. illud. autem quod apponitur de fidei
ussoribus fit ad cantelam per illam opinionē ad videantur fideiuber
34 ¶ Duodecimo quero an vnus ex correis conuentus possit petere ab
agente cauere corream credendi rem ratam haberi. glo. tenet qñ non. ff.
solu. matri. l. ij. in fi. glo. magne quod tractat docto. in hac aut. aduerte
tamen soluit qñ s. cautio de rato nō possit peti. tenet tamen cauere de
defendendo debitorē si cōuenitur ab alio correo credendi. vt. l. fideiussor
missa. C. pe. in fi. ff. de lega. iij. quod est notandum. ¶ Tercio principaliter
est querendus an factum vnus correi profit vel noceat alteri correo
debendi vel credendi. Et hic aduertendus est circa multa. Primo circa
solutionē. Secundo de acceptatione. Tercio de petitione. Quarto de
sentētia. Quinto de iuramēto. Sexto de pacto. Septimo de nouatione
Octauo de cessione. Nonno de confessione. Decimo de successione in soli
dum. Undecimo de mora. Duodecimo de culpa. Tertiodecimo de res
cissione. De quolibet istorū est videndi tam ex parte reorum debendi
35 qñ credendi. In primo ergo quero Tān solutio facta vni ex correis cre
dendi tollat alteri actionem. et sic si solutio est facta vni integre tollitur
actio alteri. vt. l. ij. et iij. in ff. eo. de pac. l. si vnus. in prin. de noua. l. si in
rem. s. si duo. cum similibus. et hoc si solutio est facta sibi vel eius legitimo
procuratori. Si vō negotiorū gestorū. dic. vt. l. si quis offerenti in fi.
fi. ff. de solu. si vō parastantum fuerit soluta tunc possit dubitari. nam si
cut litis ptestatio preiudicat alteri correo in totum. vt. dicam. ita etias
perceptio. arg. l. iij. de noua. tamen Scium est veritas qñ si apparet pro
parte vni soluta. alia pars potest alteri solui. vt. l. qui hōiem. s. si. ff. de
iur. ergo apparet qñ alteri non erat perempta actio. arg. ff. de ver. oblig.
l. si duo rei. et illud argumentū est qñ partis perceptio equiparatur li
tē contestā. nō est verum in materia nostra. vt probatur in l. cūz decem. in
prin. ff. de solu. cuncta. l. si quis stipulatus fuerit decem in melle. eo.
36 titu. ¶ Sed videamus T de reis debēdi. et hoc certū est qñ solutio facta
ab vno de tota quantitate liberat alij corream. vt. d. l. i. et iij. eod. titu.
37 Sed an T solutione partis facta ab alio videat facta diuisio. ita qñ quilibet
a diuo debeat cōueniri viriliter iure exceptionis pacti. Dicant erāt
duo rei tales qui non habebant beneficiū diuisionis. et tunc recipiendo
solutionem partis ab vno videtur diuidere. ita qñ per alios iure excep
tionis pactio debet viriliter conueniri. vt. l. si creditores. s. de pac. 7. ff.
de lega. iij. l. si ex toto. s. j. in fi. s. Aut sunt tales persone que habent bene
ficiū diuisionis. est tunc aut vnus exprimis qñ soluit pro parte sua spe
cialiter. et tunc ipse solus liberatur pro eo quod soluit. ipso iure pro res
duo ex exceptionis. vt. ff. de solu. l. in bis. s. et i. quoties vnus. et tibi
de hoc per Jaco. de are. in sol. leg. indicatū. ff. indi. fol. sed ceteri remanēt
in solidum obligati. Aut soluit simpliciter non exprimendo pro parte
sua. et tunc recipiendo partis solutionem de rigore iuris non videor di
uidere. et sic in residū possit per quēlibet in solidum conueniri. sed de
equitate iuris ille solus potest opponere exceptionem beneficii diuisionis.
et sic illa solutio primo facta sibi proficiat. vt. l. inter eos. s. fin. ff. de
fideiuss. l. 3. enim ibi loquatur in fideiussoretam idem ius et eadem ra
tio est hodie in quobus reis habentibus beneficium diuisionis. ratio
est. nam vbi nō habent beneficium diuisionis creditor non tenebitur re
cipere partem. vt. plane. ff. famul. heres. et. l. tutor. s. lucius. ff. de vsur.
Si vō recipit parte videtur fideiussor ex liberalitate facere sic inductor
pacti exceptio. sed in eo qui recipit ab vno reorum qui habet beneficium
diuisionis hoc dici non potest quia facit ex necessitate. cum necessitate
nemo liberalis exstat et c. vt in l. in fideiussoribus. s. si rem. ff. de lega. iij. et de
adimē. lega. l. rem legata. et hoc tenebat Idl. qñ autem ex necessitate te
nebat recipere. habes. et c. glo. in l. in bis. s. ff. de solu. et leg. indicatū
ff. indi. fol. Sed posses dicere quis est effectus huius cū etiā primo casu
de equitate sibi proficiat. Ri. qñ ipse iure per partem receptam fit diuisi
fia tunc si alij efficiuntur postea nō soluēdo nō preiudicat primo soluē
ti. vt. l. inter eos. s. cū inter. de fideiuss. sed qñ receptionem partis fit vi
sio ipso iure. tunc illa equitas ita demū habet locū si illo tempore quo
pneuenit ceteri tant soluendo. vt. d. l. inter. s. j. de fideiuss. pñdicat ergo
38 soluēti si post solutionē alij efficiantur nō soluendo. ¶ Tertia predicta
quero T verū est qñ vnus creditor recipiendo partē ab vno ex correis de
bendi preiudicat sibi ipsi. sed an alteri correo credēdi preiudicet. dico qñ
ex tali partis receptione inducitur pacti exceptio. nāz licet id est in eo
casu quo pacti vnus pñdicat alteri correo credendi. ita eo casu preiud
39 dicat talis partis receptio. ¶ TSecundo quero vtrū acceptatio facta
ab vno

De duobus reis stipulandi.

ab vno correoꝝ credēdi alteri pꝛeudicat ꝛ facta vni eꝝ reus debēdi al
teri pꝛoꝝ glo. videtur diffingere an sint socij vel non per. l. iusurans
dum. ꝛ. ff. de accepti. ꝛ. de nona. l. i. rem. ꝛ. i. duo. in glo. super verbo fere.
ꝛ. ff. eo. l. i. j. Alia gl. videt indistincte dicere qꝫ vnus acceptatio alteri
nocet. vt. ff. de pa. c. l. i. vnus. circa. fi. i. glo. magne. ꝛ. de fol. l. q. hominem
ꝛ. i. t. ibi glo. ꝛ. bec est ipſa veritas. nā qꝫ acceptatio facta vno correoꝝ
debēdi pꝛit alteri etiā si nō sit socius hoc expꝛimif de lib. leg. l. i. i. j. ꝛ. nūc
de effectu. facit de accepta. l. i. si eꝝ pluribꝫ. ꝛ. ibi etiā videt expꝛessum. ꝛ. ite
dico quod liberatio facta ab vno correoꝝ credēdi credēdi nocet alteri etiā nō fo
cio eadē rōne qꝫ est in reus debēdi cū i hoc egꝛareꝝ vt. l. i. ff. e. q. l. p. i. ius
tut. l. i. ꝛ. si de vnus. a. gñaliter loquit ꝛ. vere. l. i. rē. ꝛ. i. duo. de noua.
egꝛarat pꝛatē vnus rei credēdi circa litis pꝛestatiōē ꝛ acceptatiōē
sed pꝛ litis cōtestatiōē vniꝫ ꝛ iudicat alteri etiā nō socio. vt expꝛessē b
bes. l. in fidei cōmissa. ꝛ. ff. de le. i. i. j. Et ideo dico ego qꝫ quātū ab hoc
idē est acceptatio ꝛ solutio ꝛ solutio per. d. l. i. si eꝝ pluribꝫ. de accepta. l. Et pꝛ
dicta sunt vera quando nouatio interponif sub obligatiōe iuris iuri
lis si vero iuregentiꝫ dicam in. vii. q. Si vero acceptatio facta est vni
pro parte sua tantū. certe alij pro illa parte nō pꝛodest neqꝫ nocet. vt. ꝛ.
dictum est. de solu. ꝛ videtur casus in. l. si eꝝ duobꝫ. indic. fol. ꝛ. Item
40 quero ꝛi acceptatio est facta vni insoluidum hoc acto qꝫ tantūz sibi ꝛ
non alij pꝛofit. an hoc pactum ad alium impediāt pꝛorigi effectū suūm
glo. tenet qꝫ sic in. l. per insurandū. ꝛ. si legatorum. ff. de accepta. ad qꝫ
facit. ff. de lile. l. i. si quis rem. ꝛ. pꝛeterea idē videmus in solutione nam
si vnus hoc acto quod pro parte sua tantum soluit alter non liberat. vt
l. modestinꝫ. ff. de solu. ꝛ hoc tenet ꝛ. y. ꝛ. Circa hoc tamē effiet plenius
et clarius: et vltius videndum quod passus subtilis est si bene inspiciat
41 tur. ꝛ. Tercio quero de petitione vt si quid petatur ab vno reoꝝ cre
dendi vtrum hoc alij pꝛofit: ꝛ si quid sit petitio simpliciter facta ita
quod ad litis cōtestatiōē non est pꝛueniūt facta ab vno possit alijs
pꝛodeste quo ad interruptionem pꝛescriptionis. vt. f. eo. l. i. Si vero est
pꝛocessum ad litis cōtestatiōē ꝛ tꝛi si quid est facta cōtestatio super
toto debito leg. videt velle quod ille qui cōtestatur litē toti debitꝫ sibi
pꝛocuperit ita quod alij solui non potest. vt. leg. duobꝫ. si. eodē. Sed
ad intellectū illius. l. ibi in glo. dubitatꝫ nec per. d. declaratur. nā fm
ꝛ. 30. ibi loquitur qñ erant socij. secus si non essent socij. que opinio est
mirabilis respectu aliarū glo. qꝫ plus pꝛeindcet illi qui non est socius
quam illi qui est socius. qꝫ videtur cōtra omnes alias glo. allegatas: et
ꝛ. t. et. i. j. dicam. ꝛ. alij dicunt qꝫ ibi vnus solus egit et succubuit: et li
cet istud sit verū in se. tñ quantum ad illā. l. diuinare est. ꝛ. Dico ergo sim
pliciter respondendū qꝫ per solam cōtestatiōē factā ab vno correoꝝ
credēdi ille sibi totum debitū pꝛocupauit sine fuit socij sue non. vt. ff.
de leg. i. i. j. in fidei cōmissa. in. ꝛ. penul. in. fi. vbi expꝛesse est. Si vero alie
ri eꝝ reus credendi parē tantū petierit litem contestando pro sua parte
tñ sibi pꝛocuperat. vt. ff. l. i. i. j. in. fi. et quod supra dictum est in accepta
tationibus ꝛ solutionibus. ꝛ. Et pariter vero reorum debēdi si ab vno pe
tatur vtrū pꝛofit creditori quo ad cōstitutēdū alios in mora infra dicaz.
Sed an alijs rei debendi pꝛofit vt de toto debito petitione facta ab
vno alter reus debēdi sit liberatus. teg. in. l. i. j. ff. de dicere qꝫ fic.
ff. de enic. l. si per imprudentiā. in. ꝛ. si. sed teg. i. i. l. i. dicit ꝛ. i. i. Glo. dat
plures solutiones. Alia est aut qꝫ petit in iudicio an extra. ista solutio
est. no. in. l. i. j. ff. qꝫ solutio eodē. l. i. j. t. j. Alij dicūt qꝫ in. l. i. j. ff. e.
ꝛ. i. j. et nonādi qꝫ non placet: qꝫ cū petit ab vno eꝝ correis debēdi agi
tur cōtra eū eꝝ sua pꝛopria obligatiōe: sed nouatio que fit lite contesta
ta fit cū vnus litem cōtestat cōtra alium eꝝ sua pꝛopria obligatiōe qui
alterius noie fuscipit. vt. j. de noua. l. delegat. Alia solutio est ꝛ illa cū
tinet veritatē quod petitione facta ab vno et egatiōe alter liberatur
vt. d. l. i. j. secus in petitione tñ facta. vt. j. titu. j. l. i. facit. ff. de bis qui de
ie. vel essu. l. pꝛeceptis. depoli. l. i. j. si apud duos. Si vero apud vnum
eꝝ rei debēdi pars tñ petit an per partem petitionem videat esse facta
dimissio. glo. in. l. i. si creditores. ꝛ. de pactis videtur dicere quod sic. vt. d.
l. si per imprudentiā. ꝛ. si veritas est quod aut vnum conuenio pro par
te ꝛ non videri diuidere. vt. l. si et toto. ꝛ. si de lega. j. t. i. j. l. i. reos. Alit
omnes pro parte conuenio ꝛ videri diuidere. vt. j. titu. j. l. i. liberi. intelli
go autē de petitione que fit lite contesta. vt patet in. d. l. i. liberi. ꝛ. 3. quod
vnus reorum credendi egit ꝛ reus fuit contumax pꝛopter quod mis
sus est in possessionē eꝝ pꝛimo decreto. an videatur eꝝ cogit sibi debitꝫ
pꝛocupauit cum hic non interuenit litis cōtestatio. hoc testis. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
42 quid ꝛi post litis cōtestatiōē ab vno insatiā. cause perijt triennio an
remanebit actio cōmunis vtrius reoꝝ credēdi. qꝫ videt qꝫ pꝛempta in
statiā perit litis cōtestatio ꝛ vnus omnis effectus. vt. l. cū lite mota. ff. iud.
l. sol. facit optime glo. in. l. i. j. de fru. ꝛ. li. expen. in prima glo. cōtrariū
credo. nā notū est qꝫ insatiā pꝛempta perimūt litis cōtestatio. ꝛ. ois
eꝝ effectꝫ nō pꝛectus. ꝛ. pꝛeficiēdus in futurū. ꝛ. secuta snia effectus aut
iā consummatꝫ. et pꝛectus. vt interruptio pꝛescriptionis vel vitij rei
litigiosꝫ in iura tūrat vt determinat. ff. de iud. in. l. pꝛopradū. in. ꝛ. 5. ꝛ. si
quid in glo. qꝫ incipit. non teneat. nec obstat glo. ꝛ. de fru. l. i. expen. ꝛ.
illa ratio dicit verum. sed hic effectus acquisitus per litis cōtestatiōē
est iam perfectus. ergo ꝛ sed an per litis cōtestatiōē factam cotam
arbitrio vnus eꝝ reus debendi insoluidum sibi totum debitum pꝛocupa
petit quod non. vt. l. i. si duo. ff. de arbi. nam ibi sententia lata cōtrayū

non impedit aliū agere q̄ socius nō est: sed litē sibi preoccupando alter
oīno repellit: hoc pedit de iure antiquo. hodie fecus in arbitrio sine
43 pena electo: vt l. cū antio. §. p. s. de arbi. ¶ Quarto querit quid de sen
tentia ⁊ an primo iura lata p vno ex reis debēdi alijs proficiat. Tu dic
aut iura lata est sup facto quasi nō sit debitu vel quasi nō fuerit ꝓtracti
aut sup iure: vt persona vnus qnō potuit obligari aut dubitabatur.
¶ Primo casu indistincte snia lata p vno alteri pdest: siue sint socij siue
nō socij ar. legi dicitū q snia lata p fideiussoꝝ pdest reo principa
lī ⁊ fideiussoꝝ nō intercessit: vt l. duobus. §. a fideiussoꝝ. ff. de iureiur.
⁊ de fideius. l. amissi. §. j. ¶ Secō casu aut quasi psona ipso iure non te
net ⁊ nō pdest alteri q nō sunt duo rei ar. l. si ex duob⁹. in prin. ff. co
aut quasi teneat tamē est tunc aliqua exceptio vel teneat saltē natu
raliter vel nō pbaui creditor: tūc aut sunt socij ⁊ absolutio: ia lata p
vno pdest alijs. aut non sunt socij: tūc nō pdest: vt. ff. rem ra. ba. l. a
cit. ff. de arbi. l. si duo. ⁊ sic debet intelligi qd nō. Jaco. de are. in l. iij. ff. co.
vbi ista tetigit. Aut dubitat ⁊ tūc duo videt lata absolutio: q actor
nō pbaui ⁊ recte inspiciedo colligis exēpli in l. iulian⁹. in prin. ff. de cō
di. inde. ar. l. pcurator ad egbi. ff. rem ra. ba. de egce. rei indi. l. ⁊ an eandē
⁊ si. licet aliud in iureiurado: vt oīa. j. in pgi. q. ¶ Secūdo est vidē
44 dum vt trū snia cōdemnatoria lata cōtra vnū ex correis debēdi alteri
preiudicat: ⁊ dico indistincte q nō vt colligis in l. iij. §. titu. l. vbi snia lata
ꝓtra vnū nō mīdat executiō ꝓtra aliū hꝓtra aliū remanet itēgra actio
⁊ sic op. est nouo pcellit: si absolutio aliqñ pdest. ꝓdemnatoria nūq̄
nocet. similiter habes. §. si serui. v. d. l. loci corp⁹. §. si finidus. l. si de cōi.
45 eo. tit. ¶ Tertio est videndū de reis credendi: si hic indistincte dico q
snia p vno siue cōtra vnū indistincte nocet alijs cū per litis ꝓstatu
tionem preoccupauerit debitum ligens siue sit socius siue non: vt l.
fidei cōmissa. §. penul. ff. de lega. iij. l. ex duobus. ff. eo. ergo ⁊ c. Dices tu
istud est cōtra casum. l. si duo. ff. de arbi. vbi snia lata contravni de reis
credēdi nocet alijs. ita demū si socius est: sed ibi dico in iura arbitri illud
est eg: qua nulla oīo actio: vt. l. cōe arbi. l. litis cōtestatio facta eorū
arbitro nō hꝓ illū effectū de quo digi. §. p. i. q. sed solū ins seꝓ quod oīz
46 eg compromisso de quo dica. j. in vii. q. ¶ Quinto ex ordine primo
de iureiurado: ⁊ hic videt quodamōdo idē dicendū q in snia. nam primo
videndū est de iuramētō delato vni ex correis debēdi qui iurauit se nō
teneri an alteri ꝓster dic aut fuit iurati super facto quasi nō sit debitus
⁊ indistincte alteri pdest: siue sint socij siue nō. ar. d. l. ex duob⁹. ⁊ ibi not.
in. §. si. ff. de iureiurā. Idem autē vbi dubitat trū sit delatum super iure
vel sup facto ⁊ tūc in dubio videt delatū mere super facto ⁊ nō sup iure
vt. l. si de iureiur. ⁊ hoc ⁊ glo. in l. duob⁹. §. j. de iureiur. et. ff. quarū re.
actio non oīa. l. j. §. si fideiussoꝝ: ⁊ si dicas quare fec⁹ in snia vbi nō videt
iudicati sup facto: vt. l. iij. §. p. i. q. vti cit. ff. iij. q. iura mētū hꝓ vim fo
47 lutionis cū fec⁹ in snia: ⁊ hoc videt de intēctiōe glo. §. alleg. ¶ Secō
est vidēdū qd vn⁹ vn⁹ ex correis debēdi alteri demit in iuradū aut
credēdū nō nō: vt digi. §. in snia: vt. l. iij. §. p. s. de iureiurā. l. nam ⁊
postea. cū l. seq. eo. ti. illud est verū q̄tum ad actionē que oīz ex iureiurā
rando. ⁊ istud est verū q̄tum ad actionē: sed q̄tum ad ꝓscriptiōē inter
rumpendā alteri correo nocēbit vt ea. l. §. si cōficta. l. nam ⁊ postea. §. si
48 is qui tēporali. ff. de iureiur. ¶ Tertio est vidēdū de iureiurado dela
to ab vno ex correis credēdi trū alteri nocet. ⁊ dico q nocet alteri in
distincte: siue sint socij siue nō. nam cū iuramētū habeat vim solutionis
als litis ꝓtestatiōis: vt d. §. si ⁊ tēporali. ⁊ per litis ꝓtestatiōē alteri
ꝓiudicat⁹ vt dicit⁹ est in l. fidei cōmissa. §. p. de c. l. iij. ergo ⁊ c. floquitur
l. duobus. in prin. ff. de iureiur. ⁊ glo. hoc sentit q̄ ibi dicit: siue sint socij
49 siue nō: male. ¶ Sexto principalitꝓ de pacto an pactū factū vn⁹
ex correis debēdi ꝓtalijs correis. Et cōis dco. opi. est q pactū vnus
profit alteri si socij sunt: als secus. ita nō. in d. l. idē duob⁹. ff. de pac. vbi
ter. Si vñ videt in l. eadē. in §. j. ff. eo. et l. si de arbi. l. si non de lib. l. iij.
¶ nunc de effectu sed certe teg. in d. l. eadē. §. vñ videt regre nō seꝓ qd
sint socij ⁊ cōis culpa interueniat. Idē glo. in d. §. videam⁹. videt senti
re idē qnō sunt socij. ⁊ ande ꝓ declaradō isto passu. pmo opz videre
qualiter intelligat iura que dicit⁹ si sunt socij vel non de qua societate
hic intelligat. de hoc sunt multe glo. vna est. ff. ad velleia. l. i. vir vgor.
§. si. in glo. mag. q̄ dicit q lꝓ cōiter ⁊ banc: in cōs vñs accipiāt: nō tū
dicunt socij. Alia glo. ⁊ est ibi sequens dicit q ita demū sunt socij si hoc
actum est: als secus. Alia glo. est in l. si duo. §. si quis cantio. que dicit si
sint socij oīm bonoz: siue eiusdē obligatiōis. certe inquantum dicte
glo. dicit⁹ de socijs oīm bonoz: bene loquunt⁹: sed inquantū dicunt de so
cietate eiusdē litis vel eiusdē obligatiōis etiā bene dicit⁹ sed debes intel
ligere h actio qd egtra cōmōdi ⁊ incōmōdi pueniēs q illa lite vel obli
gatione sit cōte: et tunc nō sunt socij: vt. ff. ꝓ socl. vn⁹ ex socijs. in prin.
ita ⁊ Jaco. de are. in l. eadē. §. j. ff. eo. et l. si duo rei. ¶ Hoc ꝓmissio dico q
pactū factū vn⁹ vn⁹ ex reis pdest alteri si ⁊ ingtūm cōtinet interesse ei⁹ cui
pactū factū est fin regula ꝓstia. ff. de pac. l. heredi. §. si. ⁊ hoc siue non ꝓ
tendo si alter cōuentus est ⁊ exactus ab eo ipse hꝓ regressum ⁊ cum cui
pactū est faciū totū: q forte tota pecunia ad eū peruenit vel in partem: si
pars tantū pecunie puenit ad eū eaten⁹ sibi pactū pderit: q eaten⁹ in
terest ei⁹ cui pactū factū est. ⁊ hꝓ glo. in d. l. iij. §. nūc de effectu. de l. i. e.
Sed si sint socij tūc idē si alter ꝓctus nō est habitus ⁊ regressus cōtra
pp

illi cui pactu factu est vt puta si eg. ppa culpa puenit tuc pactu factus
vni nō pdest alteri: sed si effer habitur regressum ppter actionē pro so
cio vt puta eg. cōmuni culpa puenit: hoc est qd dicit. S3 si aliter puen
tus est habitur regressum actionis p socio tñ pactu qd factu est fit cō
mune pfit vtriusq nisi per alterū tñ factu fit. ita credo qd voluerit di
cere. vt puta si eg. ppa culpa cōueniat. Ad vnu tñ aduerte quod eo
casu quo socii p sociū est habiturus regressum: tuc factu vni pdest in
solidū alteri in solutione: et in hoc offert a nō socijs. Ad cui? intellectū
pone egemplū: sunt duo socij in viginti: facio vni pactū. certe non pote
ro aliū conuenire in decē: qz si ille ipsa decē solueret quinqs repeteret a
socio cui factu est pactū eodē mō si vni tñ denariū peterē illius partē
repereret ab eo cui est factu pactū: id qz nō pōt taliter conuenire quin
inquietet ille cui factu est pactū ideo pactū sibi pdest in solidū: et hoc
vult dicere si bñ aduertat. ff. de arbi. l. si duo in prin. prout legi in duo
bus reis debēdi. facit. ff. si quis can. l. si duo in prin. qz ibi not. Sed
p predicta op. de l. si duo. in prin. ff. de neg. gest. que dicit in duob.
Primo qd denūtiatio vni eoz eg socijs non pdest alteri hic secus in
pacto: s3 certe licet ibi sint socij tñ nō erāt correi: qz qlibet pro parte sua
tenebat. ideo vni denūtiatio impedit pro pte tñ actionē correi: sed hic
loqz cū essent in solidū obligati z rei z socij: tunc pactū factū vni simplr
solidā obligationē respicit cū in solidū teneat. ideo alij pdest cū paci
fcentis interest: vt dictū est: s3 si poneres pactū esse factū vni pro parte
sua tñ: tuc fateor qd alijs nō pferret: qz esset eadē rō qz est i. d. l. eg. duo
bus. Sed op. etiā ad illud qd dicit qd si aliquis pro pte diuina con
uenit h3 recursum p alij cui pactū factum est sic: qz hoc videtur p. l. si eg.
duobus z qd ibi no. in vlt. gl. s3 certe gl. in illa. l. dicit qd illa leg. nō pōt
habere locū in socijs oim bonoz: z in quantū hic loquitur in socijs
oim bonoz illa. l. nō ob. s3 inquantū loquitur in socijs eiusdē obligationis
illa leg. dicit: s3 forte illa gl. nō bñ loquitur: qz ille teg. dicit qd ille qz prohi
bit nō debuit dānū pati eg. psona alteri? nō aut dicit qd eg. psona alteri
rursus lucet. s3 si alius cōicaret sibi lucrū proueniēs eg. gestione: et illud
quod soluit gestor nō recuperat nō lucraret. sed posito qd illa glo. verū
dicat. Rūdeo qd legis phibitio h3 vim solutionis p parte phibitū
tñ hic vero pactū vim solutionis nō h3: vt not. in l. si vn. in. s. gñali. ff.
de pac. ratio qz nil pro sua parte videt soluisse ille cui factus est pactū cū
alter cōcūctus ab altero repeteret. Et habemus ergo eg. predictis quod
qñqz sunt socij. z nō correi. z ita loquit. l. si duo. qñqz sunt correi: z nō
socij. z ita loquit glo. in l. iij. s. nūc de effectu. ff. de l. leg. vt. s. dicit. qñqz
sunt duo socij z correi: tuc aut pactū factū est vni p pte sua tñ. et alius
pōt pro pte sua conuenire ar. d. l. si eg. duob. aut fit simpliciter z tunc dic
50 vt. s. dicit. Sed quero tūc est ratio diuersitatis inter pactū: acceptila
tionē. Rūdeo p. qz acceptilatio h3 vim solutionis. Itē qz est ratio quare
distinguit aliter in finia z iuramento: z aliter in pacto dico qd ratio est qz
finia z iuramentū declarant debitum non subesse. secus in pacto. Item
iuramentū habet vim solutionis: vt dicit. Ideamus an pactū factū reo
51 debēdi pfit alteri. Et tunc qd an factū ab vno noceat alteri. dico qd
quātū ad interrūptā pscriptiōē alteri nocet: vt. l. c. l. si. quo ad alia non
reperio quod debeat nocere. ergo. vt. l. si vnus. s. ante oia. ff. de pact.
52 Superest vt videam de reis credēdi. an pactū vni pfit vel noceat
alteri: z hic est aduertendū qz qdā sunt pacta que totaliter obligationē
perimunt pūstinā: vt acceptilatio: z de hoc dictū est. qdā sunt pacta que
totaliter pūstinā obligationē nō tollunt vt pactū de nō petendo. Item
pactū de constituta pecunia. l. itē illa in. s. si. de cōst. pecu. Quedā sunt
pacta qz obligationē totaliter perimāt tñ relique remanēt: vt nouatio
nā noua obligatio loco prime cōstitutū: ita duo gñā pactozū quantū
ad ppositū vident esse eiusdē nature: z videt qd vnus pactū alteri non
noceat: vt. ff. de pac. l. si vnus in prin. In pñz videt qd noceat. vt. ff. de
cōst. pecu. l. idē est. z de noua. l. si rē. s. si duo. gl. in d. l. si vnus. ponit ali
quas solutiones qz cōtinēt mēā diuinationem. sed in dicto. s. si duo. po
nit als solutiōes inter qz ponit hāc aut sunt socij z pactū vnus: z noua
tio nocet alteri. ita loquit. s. si duo. Aut nō sunt socij. z tunc non nocet.
ita loquit. l. si vnus. z hoc t. p. Certe ista solutio est directe z casum. l.
si vnus in prin. vbi exp. esse loquit in socijs. sed glo. nititur rīdere: s3 nō
pōt euadere sine magna violētia. vnde. Sūil. de cu. dicit totū contrariū
aut sunt socij z pactū z nouatio vni? alteri nocet. idem in nouatione. vt.
d. l. si vn. Aut non sunt socij. z pactū z nouatio vnus alteri non nocet.
vt. d. s. si duo. Ratio huius est qz qñ sunt socij debitus est cōmune. vnde
vnus nō pōt pacifici in preiudiciū alterius. sed qñ nō sunt socij debitus
est cuiusqz ppiū: z vnusquisqz pōt facere quicquid ipse vult neqz in aliquo
alteri teneat. pro hoc est teg. ff. ad l. fal. in lege falcidia. s. hoc obseruādū.
t3 etiā hoc Jac. de bel. in aut. de duo. re. in corpore. z ista opi. puto verā
do. glo. que hoc distinguit z allegat. dicit hanc fuisse opi. Et s. ff. de l. eg.
duobus. licet ipse aliter dicat. Dico ergo aliter sic z latius. aut sunt
duo rei credendi eg. causa onerosa. quia viderunt vel mutauerunt vel
alio simili modo. aut sunt correi eg. causa mere lucratina: vt puta eg.
causa legati vel donationis. Primo casu pactū vnus nō nocet alte
ri: qz debitu non est vnus cuiusqz propriū sed magis cōe si pecunia ab
vtriusqz cōiter processerit. casus est in d. l. si vnus in prin. ff. de pac. prout
glo. ibi intelligit in societate nō conuentionali. vt not. in dicto. s. si duo.
fateor: tamen si de pecunia ab vno tantum profecta esset pactum vnus

alteri nō nocet: quia vere debitu est vnus cuiusqz ppiū. vt. ff. ad maced.
l. sed z iulianus. s. non solū. z. s. seq. Secundo casu dicunt sunt socij
aut non. vt. s. dicit. et fin. istā distinctionē debet intelligi. ff. ad velleia.
quāuis in. s. quāqz. z quod ibi no. in glo. sed hoc videt contra. l. si duo.
ff. de arbi. sed statim apparebit solutio z aliud genus pactoz per quod
prima obligatio nullo modo perimitur sed persone pacifcentium obli
gantur ad penam si peteret. nam si arbiter vtriusqz non peteret ius primi
in cōcūctum remanet sine alicuius exceptionis obstaculo. vt. l. s. de ar
bi. sed petens incidit in penā isto casu si vnus eg. reis credendi promissit
z vetitum est petere altero petente incidit in penā si socij sunt. vt. d. l. si
duo. als secus. Dicitis vos que est ratio qd hic factum vnus qui est
focius magis preiudicat qz si non est focius cum supra pprime digimus
contrariū in pacto. Rū ille qui compromissit non fuerat in culpa. gessit
enim negotia cōmunia ea diligētia qua gerebat suo. vt. l. focius. ff. pro
focio. vnde si alter focius peteret quicquid egeret deberet pacifici
communicare. z sic si petit nomine eius videt petere ad eius vtilitatem. me
rito in penā incidit. z hoc dicit teg. in d. l. si duo. sed in pacto pōt culpa
pacifcentis imputari cum debitorē liberauit. ideo alius socij pōt petere
parte sua agere nec repellitur pacti exceptione. quia illud quod egerit
deberet cōicare pacifcenti. dico qz obstat pacti exceptio per d. l. si duo. ff.
quis can. z. l. si duo in prin. ff. de eo. et ibi est casus. z ista sunt subtilia z de
53 mente iuris procedunt. Et septimo quero de nouatione. z primo de
reis debēdi. z tunc dic. aut vnus pacifcitur animo nouandi z liberādi
aliū. tunc nō est dubiū quod alteri pdest. qz hoc posset quilibet extra
neus. vt. l. flicbum. s. si. ff. de noua. l. si de solu. l. si debitor tuus. aut vnus
pacifcitur animo nouandi obligationē. qz ipse tantum teneat hoc expresse
qd ad aliū nō porrigat. z tunc aliū nō liberatur. qz idem cōtingit in
solutione. vt. ff. mand. l. papinianus. z. ff. de solu. l. modifcatus. z ibi no.
per d. p. Item in acceptilatione idem contingit. vt dictum est. Aut sim
pliciter animo nouādi pacifcitur. z tunc dico qz vterqz liberat. vt. ff. ad
velleia. l. si pro vno. et no. eod. titu. l. quis. in. s. quāqz. in pluribz reis cre
dendi refert. an si vnus stipulatur alio nouandi. z tunc alteri nocet. vt.
54 s. dicit. Et tunc vni circa hoc potest dubitari. qz acceptilatio vni
pdest indistincte. z nō alteri. sed in nouatione distinguit. cū nouatio
habeat vim solutiōis. vt. d. l. si rem. de nouatio. cogita per te. S3 pone
qz duo erāt rei credendi eg. s3 iurifgentiū vnus liberauit reū per p
pulationē z subsequentē acceptilationē an alteri reo preiudicat. et dico
qz stipulatio noua non preiudicat fin ea que dicta sunt. Item acceptila
tio in eo quod per nouationē nō perimūt valet iure pacti non iure acce
ptilationis. vt. ff. de acceptila. l. acceptilatio. sed pactū non pūdicat sim
pliciter. vt dictū est. ergo. z. et ergo in qdōne an hoc pactum qd eg. accep
tilatione resultat habeat eandē vim quam habet acceptilatio in p
dictiū rei: z videt qz sic in l. per insurādū. in. s. si fideiussoz. ff. de accep
t. ff. de pac. l. si vnus. s. p. ff. de ob. s. si fideiussoz. ff. de accep
t. tur verbis. qz aliter teneri nō potest. ideo in eius personam tenuit acce
ptilatio. nam merito porrigit ad reum l3 reus teneatur. sed hic pro illa
parte que remanet in nouata in nullius persona valet iure pacti
55 ptilatio. Et tunc quid de nouatione que fit per delegationem. Rū si
vnus eg. reis credēdi delegauerit. siue vnus eg. reis debēdi fuerit delegat
dico idem per omnia qd est in vera acceptilatione z solutione. vt. d. l. si
rem. s. si duo. ver. alioquin. de nouatio. soluit enim qui delegat. vt. ff. ad
velleia. l. quis. s. interduz. ff. man. l. inter causas. s. ab eo. Item per hāc
delegationē liberaf quis a creditore suo totaliter. sicut ille qui soluit
qui accepto fertur nō potest vti exceptione contra eum cui delegat. vt. l.
doli exceptio. ff. de noua. sed de nouatione qñ pacifcitur eidem cui pri
mo tenebat hoc non cōtingit. facit. ff. de nouatio. l. alia. z. l. si id quod in
56 prin. z. s. si. Et octano quero de cessione. Circa quod dicas. aut cessio
fit reo debēdi cōtra quem fit eo cōsentiente. tunc idem qd in delegatione
dictū est. vt. d. l. si rem. s. si. ibi vel mutuari ipsa fin vni intellectum. aut
eo non cōsentiente. z tunc aut fit suo correo z ipse correns cui cedidit ipse
cessione est liberatus. casus est singularis. ff. de lega. ij. l. qui duos. z. de
libe. leg. l. si is qui duos. aut fit cessio actionis. z tunc questio est bicor
pleg cōsideranda. prima eg. parte reoz credendi. vt si vnus cedit actio
nem sine alio cessionarius est loco debentis. z sic inter eos erit locus iur
ri preoccupationis z solutionis recipiēti. sicut ponit. l. quod ipius. z. l.
hominē. ff. de reg. iur. z. l. minor. in. si. de procu. secundo eg. parte reoz
debēdi. vt si cōtra vni fiat cessio alter nō liberatur. sicut nec petitiō
facta ab vno nec pcuratore cōstituto. vt. l. titu. l. si. tamen si cedens eg.
57 ret ab eo contra quē facta est cessio liberaf. vt. l. si is. de leg. ij. Et primo
quero de confessione. an vnus confessio profit alijs vel noceat. et circa
reos debēdi. die qz vnus cōfessio potest alteri nocere quod ad interrū
pendā pscriptiōē. vt. j. eo. l. si. pdesse aut nō potest. z sic nec petitiō nec
finia cōdenatoriā. vt. s. dictum est circa reos credendi. dic aut vnus eg.
correis credēdi egerit confessionē a reo debēdi. vel ipse reus confes
sionem facit ad ipsam liberationē. primo casu si quidē in iudicio alteri
nocet cum enim confessio habeat vim finie. vt. s. de confel. l. si appo
priat sibi totum debitum multo magis qz per litis cōfessā. Si vero
extra iudiciū tunc alteri correo nihil preiudicat cum talis confessio
solam probationē inducat. vt. l. publica. in. si. ff. de pos. pdest tamen ad
pscriptiōem interrūpendā. vt. j. eodem. l. si. Secundo casu dico qd
talis confessio

talis cōfessio h3 vim pacti de nō petēdo: vt. l. cū tale pactum. in prin. ff.
de pac. z. ff. de solu. l. si eg. pluribus. in prin. z ideo ea que dicit in pacto
58 eodē mō nūc dico. Et decimo qz de successione. Et hic est aduertē
dum. an vnus eg. reis debēdi. succedat alteri reo debēdi: vel vnus eg.
reis credendi alteri reo credendi. Et tunc neutra obligatio egingitur.
sed in vtriusqz persona vtracqz obligatio durat. vt. l. si reus. ff. eod. et de
fideius. l. gñaliter. z. l. si reus. ff. de solu. l. si duo rei. Aut creditor qz sol
uendo erat succedat vni eg. reis debēdi. z sic est casus in l. vñannus. ff.
de fideiusso. Et qua colligitur talis distinctio. Aut illi rei eg. causa one
rosa debēdi erant socij. z ab alio cui non est successum potest solum pro
parte peti: vt ibi patet. Aut non erant socij. z tunc ab alio correo potest
creditor petere debitum solidū: vt hic in teg. patet. Aut querit de equi
tate inspecto obstaculo exceptio. z tunc aut fuerunt constituti duo rei eg.
causa onerosa qz sunt ei mutuati: aut eg. causa lucratina: qz eg. mera libe
ralitate promiserunt. vt duo rei. Primo casu dic aut ad correi cui cre
ditor succellit peruenit pecunia mutata in totū vel in partē: z eatenus
creditor agēs exceptione repellit p bas rationes. primo qz eg. parte nō
pōt cedi actio vel cedere actionē s3 seipsum ergo. z. vt. l. flicbum. s. p.
ff. de sol. z. no. per glo. in d. l. vñanni. de fideius. S3 eo qz si egerisset tene
ret illi egacto pro pte illa. vt bac. l. j. z ibi no. z ibi dicit vñ dolo facit qui
petit. z. Si vō ad alij reū cui succellit nil puenit: tuc in nulla pte obest
exceptio cū causa dade exceptionis nō subit. Secundo casu qñ eg. mera
ca lucratia idē qz in nulla parte exceptione repellit. cū nulla cā dande
exceptionis subit. vt. l. in l. falcidia hoc obseruādū. ff. ad l. fal. Idē pu
to si vnus eg. pluribus reis debēdi succedat illi creditor: qz solus erat.
nā in modo petendi ab altero idē iuris est qd supra dicit vel vnus reus
debēdi qui solus erat succellit vni correo: z credēdi. z tunc idem qd alter
correns pōt ab eo parte petere si sunt socij. vel si nō sunt socij petet par
tem qz ab eo pfecta est vel si eg. mera liberalitate fuerint cōstituti duo rei
credēdi alter pōt totam petere. arg. eoz que supra dicta sunt. z. ff. soluto
mat. l. si focer. in prin. Itē si vnus reoz credēdi succellit vni reo debēdi
qui socij erat eadē ratio. Aut vnus eg. pluribus reis credēdi succellit
vni eg. pluribz reis debēdi vel econtra. tūc quid iuris sit habes eg. pte
dictis. Sed circa hoc potest dubitari. nā successio pro solutione est: vt
l. flicbum. s. aliqñ. ff. de solu. z. l. si debitori creditor. ff. de fideiusso. sed per
solutionē vnus vterqz liberaf. vt dictū est. ergo. z. Sol. patet eg. pte dictis
qz dicit. s. in l. si qz p emptore. in vlt. q. z. tūc p glo. in d. l. si focer. solu.
ma. z. in d. l. vñanni. de fideiusso. Et primo videamus de reis debēdi. z cir
ca hoc est magna disceptatio in gl. nā l. moza in. s. si. ff. de vsur. dicit qd
nō noceat. Sed gl. j. e. l. si. ff. de l. p. videt dicere. z. in qñbet earū. glo.
uariat. vñ dicit. Aut queris an moza vni? alteri noceat quo ad impediē
dū cursum pscriptiōis p debitorē: z nocet. sicut si vtriusqz esset facta inter
pellatio: vt. j. eo. l. si. Aut queris vtrum noceat quo ad hoc vt quilibet te
neatur de interitu vel ad vsuras: tuc aut sunt socij. z nocet. vt. l. moza.
s. si. ff. de vsur. ita t3 glo. in l. vñcuiqz. de reg. iur. Idē t3 p. in. c. moza.
in. si. de reg. iur. lib. v. Ratio est qz factū pactū vni? alteri pdest ita moza
60 vni? alteri noceat. Et tunc ingta pdicta quero qd si creditor fuit in moza
recipiēdi ab vno eg. reis debēdi qui obtulit pecuniā petitas que postea
perempta est: an alteri hoc pfit. credo qd sic indistincte. qz quolibet alio
egtraneo offeret pdesit. vt. j. de cap. z. postli. reuer. l. postliminiū. et. ff.
de sol. l. q. decc. s. flicbum. ibi quādammodū. facit qd no. j. de sol. l. obgnare.
61 Et etiā vidēdi circa reos credēdi an vni? moza alteri noceat. dico
qd sic indistincte cū qui quilibet posset solutionē recipere. vt. l. si vnus in
pñ. ff. de pac. l. si rē. s. si duo. ff. de noua. z moza ei? qui potuit solutionē
recipere nocet ei ad que res pertinet. posito qd ille nullū ius haberet
in resed sit nudus minister. vt. l. si parte. s. de vsur. de act. z obli. l. traie
62 ctie in pñ. glo. multo magis z in casu isto. Et s3 nūquid moza vnus
alteri pfit. i. nūquid factū vni? correo credēdi cōstitutus debitorēz in
moza pfit alij vel nō. rñ. qd sic. S3 qd si moza est facta vni eg. correis cre
dēdi vtrum alteri pfit. z tenet qd sic quātū ad interrūptionem pscripti
ptionis. vt. j. e. l. si idē. Credo quod quo ad perpetuā actionē correns
teneatur de interitu. qz idem esset in quolibet egtraneo interpellante: vt
ff. de vsu. l. si quis solutioni. z qd no. ff. de verb. obli. l. si seruū. s. nunc vi
63 deamus. Et tunc ingta pdicta quero. pone qd creditor fuit in moza
vno eg. duobus reis offerente. Secundo creditor interpellauit aliū
reum qui nō obtulit an per hoc videatur purgata moza creditoris. z.
Ad primum dico quod nō. vt. l. moza. secundo rñso. ff. de verbo. obliga.
64 Et decimo quero de culpa. An culpa vnus alteri noceat. Circa
quod dicas quod aut duo rei constituantur in contractu in quo obliga
tio cōmittit rōne culpe ad interesse: z tunc vni? culpa alteri nocet. sicut
vnus eg. facto alterius tenetur. vt. s. locat. l. si omnia. et l. eadem. s. fina.
ff. eod. Aut constituantur duo rei ad aliquā speciem: et tunc statim
mittitur obligatio: sed ratione culpe perpetuatur. qz de interrūptione
teneat: z tunc idem quod dicit. s. in moza. vt. l. penul. ff. eod. et ibi est casus
fin vnam lecturam. Et predicta sunt vera vbi culpa effect commissi in
his de quibus supra specialiter dictum est: quia tunc dicitur supra dicit.
65 Et tertio decimo quero de rescissione. vtrum rescissio facta in perso
na vnus rei alteri noceat: vt puta duo rei erant iura liberatio rescindit
tur in persona vnus an alij noceat. Et sic aut liberatio rescinditur in p

sona illius cui facta est principaliter z alteri nocet. vt. ff. ad velleia. l. j.
z. ff. de bis que in frau. credi. l. si in prin. Idem si ab initio in eius per
sona ipso iure non valet. vt. l. si sponsus. s. quozū. ff. de dona. intervir.
z vgozem. Et predicta puto vera nisi iste actus per quem liberatur con
tingit dolo z editoris. arg. l. si titius. ff. de fideius. de sol. l. qui res. circa
prin. Si vero rescissio cōtingit in persona eius ad quē liberatio porri
gitur per quandā consequentiā. tunc alteri non nocet. vt. d. l. si sponsus.
66 s. j. z. de leg. l. si quis duobz. z quod ibi no. Et Quarto decimo quero
z vltimo generaliter de qualibet exceptione: vtrius exceptio competens
vni eg. reis debēdi porrigatur ad aliū. de excep. loquor de qbus. s. nō
est dictū specialiter. Et dicit aut exceptio est mere personalis. z tunc ad
aliū non porrigatur sicut nec ad fideiussores porrigit. vt. ff. de excep.
l. exceptio. cum simi. Aut sunt alie exceptiones que ad fideiussores por
riguntur. z tunc aut fuit color questus quia in veritate fideiussoz non
erat correns. z ad eum nō porrigit. vt. l. si mulier. s. penul. ff. ad velleia.
Aut nō fuit color questus. z tunc aut erant socij z vnus exceptio por
rigitur ad aliū. vt. l. si duo rei. ff. eod. aut nō erant socij. tunc si quidem
obligauerunt se eg. causa onerosa. qz mutuo acceperunt. z tunc eatenus
competit exceptio alteri quatenus ad eum cui sine dubio exceptio com
petit peruenit de pecunia. vt. d. l. sed z iul. s. itez si duobus. ff. ad maced.
Si vero obligauerunt se eg. mera liberalitate. tuc exceptio vni cōpetens
nō pdest alteri si nō sunt socij. vt. d. l. si duo. ff. eod. z. l. si eg. duobus. s. j.
Quarto principaliter est vidēdi qualiter vni cōtra alios succurratur.
67 et primo circa duos reos debēdi. Ad t3 qd inuestigādū est an videant
inuicem fideiubere. ista questio tangitur hic. z. ff. eod. in multis locis. et
in l. vir vgoz. in. si. ff. ad velleia. z de fideiusso. l. vñannus. Et vtrū magna
cōtrouerfia olim z hodie. ff. ad velleia. ff. tenet qz videntur inuicē fideiubere.
J3 cōtra. s. qz non vident nisi sint socij. J3o distinguit vt not. plenē in
d. l. vir vgoz. z ibi glo. tenet opi. J3o in aut. eo. in prin. sed glo. biete
net opi. J3o. Et cōtra oēs oppo. fideiussoz non obligat nisi verbis.
vt. j. ti. j. l. blanditus. ff. de verbo. obli. l. v. s. satisfactio. et man. l. bere
ditatis. s. si. sed duo rei possunt re constitui sine verbis. vt. j. eo. l. ppter.
ff. eo. l. eandē ergo nō vident fideiubere inuicē. vt. tenet J3o. et ad istā
rationē sic respōdet qz illa ratio cōcludit in fideiussoze expresse. secus in
tacito. J3o. de. et Jaco. de are. l. p. sequēdo oēs dicunt qz duo rei nullo mo
do vident inuicē fideiubere nam in duobus reis quilibet debet esse obli
gare in solidū. nec attendit ad quem pecunia peruenit principaliter. vt
j. eo. l. ppter. s. si cer. pet. l. si non singuli. sed fin eos qui dicunt eos in
uicē fideiubere hoc nō esset. ergo. z. J3o. tereza nō reperit iure digestorū
nec. C. qz duo rei habeant beneficiū diuisionis. ergo. z. J3o. boc. l. nulla
cauetur qz videatur fideiubere in hoc residet. l. v. hic potest multa verba.
Ades ergo qz eg. predictis omnibus nulla habet claritās. Quid dice
mus. Jaco. de bel. disputauit istam qñem. z posuit eam in aut. eo. et ibi
melius attigit veritatem qz aliquis: tamē multa obfure loquitur. An
ergo clarius z melius dicat de declarationē huius materie. et scire de
68 bes t3 qz eg. fideiussione contrahitur duplex obligatio. vna qua fideius
sor obligatur creditor. z illa semper contrahitur verbis. vt. d. l. i. ta
lis semper habet beneficiū diuisionis. vt. j. ti. j. aut. presente. nec eget
beneficio aut. de duo. reis. et iste est ppiū fideiussoz respectu creditoris.
Est z alia obligatio que h3bitur inter reum z fideiussozē. z ista contrahi
tur consensu. nam reus videtur mādare fideiussoz quod soluat. vt. l. in
debitum. ff. de condi. indebi. z de hoc loquitur z illo modo cōsideratur
fideiussoz respectu ipsius debitoris. J3o fideiussoz potest intelligi stri
cte qui aliene obligationi accedit. vt. ff. de fideius. l. j. z. l. si fideiussoz. J3o
test etiam accipi large omnis qui est obligatus pro negotio qz ad aliū
spectat nō ad se. et illo modo sumitur in titu. ad velleia. et. s. ad velleia.
69 l. si ergo qz queritur an duo rei videantur inuicem fideiubere. dic aut
queris vtrum dicantur inuicē fideiussores respectu creditoris. dico qz
sic in duobus casibus tantū s3 si hoc est actum expresse. vt. j. eo. l. reos.
vel est color questus. vt. ff. ad macedo. l. sed z iul. s. sed i istis duobus
casibus habent beneficiū diuisionis de fideiussozibus: nec esset necesse
beneficiū de duobus reis. egtra istos duos casus non videntur fideius
bere inuicem respectu creditoris. hoc dicit glo. in l. sed z iul. in. s. j. hoc
modo intelligendo verum dicunt vltimamontani. Aut queris vtrum vi
deantur inuicem fideiubere quo ad actionem dandā inter reos. z assu
mendo fideiussozē large. tunc aut duo rei sunt cōstituti eg. mera volun
tate z liberalitate. z tunc verum dicit J3o. qd videntur inuicem fideius
bere si sunt socij. als non. vt in l. in lege falcidia. s. hoc obseruādū. ff. ad
legē falc. aut non eg. mera liberalitate. pnta quia pecuniā quam promi
serunt receperunt. tunc vera est opi. J3o quia eatenus videntur fideius
bere alter pro altero quatenus in veritate negotium ad alterū pertinet.
vt. d. l. vir vgoz. ad velleia. et ibi no. et de in rem. versio. l. j. s. j. z ad mas
cedo. l. sed z iul. s. item si duos. z in istis duobus casibus non habet be
neficiū de fideiussozibus. sed habet beneficiū aut. de duobus reis. quia
expresse inducunt in isto casu qñ talis alternatiua fideiussio inducitur
vt dicit. s. in. ij. q. principali. Et predicta sunt vera in duobus reis qui
obligantur expresse. sed in his qui obligantur tacite. vt plures tutores
illi non sunt proprie fideiussores. tamen iure antiquo conueniebantur
egemplo fideiussoz. vt. l. j. s. nunc tractemus de tut. z ra. distra. Et his
apparet tibi veritas huius materie. Et secundo quero quia bac. l. j. dicit
pp ij.

70 citur in teg. qd si vnus soluit alter repetit: quero qua actione repetat. et an hoc verum sit indistin-
cte: tamen quicquid dicatur hoc est veritas. Aut
duo rei obligantur eg mera liberalitate: et tunc
aut sunt socij. et vnus soluens repetit ab alio
actione pro socio. aut non sunt socij. et nullo mo-
do repetit: vt dicta l. in lege falci. hoc obserua-
dum ad l. falci. Aut nō obligantur ex mera liberali-
tate. et tunc aut totū negotiū pertinet ad soluentem
vt puta qd tota pecunia peruenit ad eam vel alio
modo. et ille nō repetit. Aut negotiū pertinet
ad alium. et tunc ab alio repetit eatenus quatenus
ad ipsum pertinet. et sic in totū vel in partē vt hac
l. et. ff. de eger cito. l. nec quisq. de institut. l. qui ha-
bebat. §. finali. et l. seq. Sed qua actione agat. hic
est aduertendum: aut plures obligauerunt se ex
propria conuentione. et sic vnus presente alio: et h-
locū actio mandati. vt l. si remunerandi. §. passim
et l. qui pariter. ff. manda. de verbo obligatio. l. in-
lianus. §. i. aut vnus obligatur altero absente. et
potest contingere vt supra dixi in. viij. q. principi-
li et sequenti questione. et tunc aut sunt socij et repe-
tet alter ab altero actione pro socio. vt d. l. nec quisq.
de eger cito. Aut non sunt socij: et tunc non ha-
bent beneficium diuisionis. et sic qd negotiū non
poterat expediri pro parte. et tunc aut debitum
fuit tractū ratione alicuius rei corporalis ita qd
cadit in iudiciū communi diuidū. et tunc repetit
communi diuidendo actione: vt l. qui habebat
in. §. fin. de institutio. Aut fuit contractum debi-
tum simpliciter: vt qd pecuniā acceptā diuiserunt
et quilibet conuertit in suos vsus: et tunc h- locū et
cōdictio eg hac lege cū non sit cautus quo nomine
actionis agatur. Si vero habebat beneficium di-
uisionis. et sic negotiū poterat expediri per par-
tem. et tunc h- locū actio nego. gesto. et eodē modo
pōt intelligi bec glo. arg. ff. de nego. gesto. l. si omnes.
ff. fam. l. heredes. §. item si vnus. cum
simi. et h- hanc distinctionē debet intelligi. l. si in
re. ff. si certum petatur: et qd not. §. loca. l. si diuisa.
71 Tercio qd qd de pluribus tutoribz curatori-
bus et administratoribz ciuitatis signus soluit qd
terpetet ab altero: die vt no. plene l. i. §. siue tra-
ctemus. ff. de tute. et rati. distrab. §. de transactio.
l. i. §. de nego. gesto. l. ex facto. ff. ad muni. l. impera-
72 tor. §. si cum. l. sequenti Quarto quero quid in
pluribus depositariis et commodatariis qui in
obligatione secundaria que cōtrahit ratione soli
vel culpe tenentur. vt duo rei. §. de bel. dicit quod
vnus soluens nō h- actionē nisi sibi cedat. vt l. vii
queritur. ff. cōmoda. ratio est qd l. cautū non repe-
ritur. cōtrariū dico qd in his est sicut in pluribus
tutoribus qd in hoc equiparant. vt ff. depo. l. i. §. si
apud duos. ibi dūm dicit exemplo duorum tutorū.
73 Quinto quero pone qd vnus ex duobz reis
suo iuramento liberat aliū an ab alio poterit repe-
tere tanq̃ si soluisset. vide qd sic. qd iuramentū h-
vim solutionis. hūi dicit glo. et h- in. l. si duobus.
74 §. si a fideiussore de iure iurā. et dic vt ibi. Tercio
qd an ille cui facta est acceptilatio possit ab alio
quē liberauit repetere sicut si soluisset. qd vide qd
acceptilatio h- vim solutionis: vt dictū est. An di-
stingue aut fuit ei acceptilatio cā remunerationis.
75 aut nō: vt l. idē. §. i. cū. l. seq. ff. ma. Tercio
qd qd si vnus culpa fuit alter ex correis dānis-
catus. an ille dānicat? possit petere dico qd sic. vt
d. l. i. §. nunc tractemus. de tu. et ra. di. ff. depo. l. i.
76 in fi. §. apud eos. et dixi. §. in q. p. gima. Tercio
qd qd si in pluribus reis credēdi vnus reci-
pit solutionē an alter possit repetere ab eo: et qua
actione. gl. vide dicere qd petere pōt actione nego.
gesto. vt ff. de cōdi. inde l. frater a fratre. circa prin.
glo. magne. idem no. ff. de lega. ij. l. si titio aut seio.
alter dicit gl. qd ita demū est cōmunicandū si sunt
socij. vt no. ff. de sol. l. q. hōiem. §. ij. et sic est falsa gl.
l. si titio aut seio. ff. de le. ij. et vide teg. in l. lege fal-
ci. obseruandū. ff. ad l. fal. Distingue aut sunt plu-
res rei credēdi ex cā mere lu cratina. et tunc alter
alteri qd egigit cōdicare nō tenetur nisi sint socij. vt
d. l. in l. falci dā. hoc obseruādū. et qd no. in d. qui

hominē. §. ij. Aut sunt cōstituti ex causa onerosa. et tunc aut negotiū
vere spectat ad eū qui solutionem recepit in totū: vt qd tota pecunia sua
fuit mutata. et tunc alter ab altero nihil repetet. arg. l. sed. et in l. ff. ad
maced. §. nō solū. et §. seq. Aut negotiū spectat ad aliū cui nō est solutus
in totū vel in partē. et iste qd tunc ad eū spectat repetet ab alio: vt l. si in re
cōdi. ff. de noga. et per regulā positā. ff. si cer. petā. l. si me et titiū. Et qd duo
rei debēdi et credēdi equiparant. vt ff. eo. l. i. §. sed in reis debēdi hoc est
vt in hac l. et §. p. i. dicitur: ergo et dicit etiam statim probabit clarior.
Sed qua actione repetet dubitatur. aut sunt socij. et repetet act. p. socio.
aut nō socij. et tunc aut tale debuit est dētuz aliter qd de re cōi. et tunc aut
fuerunt cōstituti duo rei credēdi simul et vnus altero p. sēte. Et locū ha-
bet actio mādātū: qd patior te stipulari eg re mea videor mandare vt ad
meā vtilitatem stipuleris: vt l. si mulier. ff. de iure dotium. factū qd no. ff.
solu. mat. l. que dotis. et eo. ti. l. post dotem. fm vnā lect. Aut fuerunt cō-
stituti duo rei credēdi in absentia: qd vnus sub memoria alterius stipu-
latur etiā eg internallo. vt ff. eo. l. i. §. i. et l. i. §. q. et tunc puto
cōpetere actionē neg. gesto. et sic intelligit glo. l. frater a fratre. ff. de condi.
indebi. arg. ff. de nego. gesto. l. p. facit de verb. ob. l. in lianūs. §. si fundū. et
77 insti. de verb. ob. §. si alij. et qd ibi no. Tercio qd si vnus ex reis
credēdi ex facto suo aliquē liberauit vt puta acceptilatione vel quouo
modo an alter possit ab altero repetere. ff. si eo modo. acti solū-
tionē recepit. per hunc teg. et optime. ff. de iure dot. l. si vir ab eo glo.
hoc expresse dicit in l. si vnus. ff. de pact. in prin. sup. ver. nonare. qd incipit
78 an focus teneat. Tercio videndū de actione qd dēdi vni ex
correis debēdi. an et qd quo iure et in quantum cedi debeat. et qd si cedi nō
potest: multa alia que glo. tāgit hic. et §. de tresac. et l. i. et ibi per l. et
ff. man. l. papinian. de solu. l. modestini. et ibi per l. et. et l. i. et l. i. et ante.
et ibi per l. et. que oia omittit: qd longa est repetitio per se repetita.

¶ Interpellatio vni ex reis pro mittendi pōdest et nocet oibus
¶ Correis. hoc dicit bec singularis leg.

¶ De fideiussoribus et mandatoribus. Rubrica.

1 **¶ An quando bona publicantur debitor liberetur.**
2 **¶ Exceptio aduersus rei que competit reo competit etiam fideiussori.**
3 **¶ Lisas.** Publicatio bonoz debitoris fideiussorem nō liberat. h. d. C. p. exceptio que cōpetit principali cōpetit fideiussori. vt l. de fensio. l. i. §. de excep. hic dicitur quare male. Sol. dicit glo. illa regula loquitur in exceptionibus que cōpetunt integro ma-
nente statu. sed hic status eius est mutatus: ergo et. C. p. solu. nō placet
dicendū est ergo vt statim dicam. Tercio qd bona publicant an de-
bitor liberet. de hoc habemus glo. §. ias. glo. enim hoc dicit. qd liberat
q. exceptio. vide eam que est prima in fi. Alibi dicit glo. qd liberat
a ciuili et remanet naturalis: vt l. vbi cūq. ff. de fideiuss. Alibi dicit glo.
qd liberat a ciuili et naturalis: vt l. si debitor. l. i. ff. de iur. iur. nec de-
terminat aliquid in l. vlti. de duo. reis. veritas est qd liberat ab vtraq.
obligatione: nō qd obligatio tollatur sed in fideiussorem tanq̃ in successorem
transfert. vt d. l. si debitor. et ibi no. Soluimodo ergo persona ab obli-
gatione egimtur obligatione remanet firma per hoc cessant p. raria.
2 nam t quod dicitur qd exceptiones que competit reo fideiussori etiam
competunt verus est in exceptionibus rei coheretibus. vt l. exceptis. ff.
de excep. sed ista non est huiusmodi: ergo et.

¶ Creditor. Fideiussori soluenti tenetur creditor et
cariam. hoc dicit.

1 **¶ Fideiussores idonei habent beneficium diuisionis eg epistola diui adriani.**
2 **¶ Plures fideiussores simpliciter accepti intelliguntur insoludum.**
3 **¶ Expressio eorum que tacite insunt nihil operatur.**

¶ Non recte. Expressio eorū qd tacite insunt nihil ope-
ratur. h. d. et ad hoc quotidie allegatur.
¶ Quatuor habes hic notāda. Primo qd est in potestate cre-
ditoris eligere fideiussorē vel debitorē. hoc tamen recipit correctionem
vel limitationē per aut. presente. Tercio no. qd fideiussores idonei ha-
bent beneficium diuisionis eg epistola diui adriani. Tercio no. qd plu-
res fideiussores simpliciter accepti intelliguntur insoludum: vt insti. eo.
et §. si plures. secus in pluribus principalibus. vt l. reos. §. cū in tabulis.
ff. de duo. reis. Item secus in his qui intercederent obligationem in se
principaliter assumendo. vt not. §. ad velleia. l. si paterna. Tercio ultimo
no. qd expressio eorum que tacite insunt nihil operatur. vt plene babui-
stis in l. i. §. ff. de leg. i.

¶ Quatione. In stipulatione nouante non intelli-
gitur repetitus fideiussor in dubio.
hoc dicit.

¶ Ure nostro. Istam legem habuisti in l. non res-
cte. et ibi no.

¶ Pater. Subscriptio quam quis facit vt testis non
obligat eum vt fideiussorem. h. d.
Si creditor

Denonationibus et delegationibus.

¶ Cū alter. Et istū teg. limita nō habere locum in fideiussore qui ta cite
obligat. vt puta in pñtia digi alicui do tibi illū fideiussorē. et ille pñtis ta-
ceat et cōsentiat: qd tacite obligat ita limitat istam teg. im o. in l. i. §. ff.
sol. ma. ad qd insup vide teg. in l. cū ostēdū. §. si. ff. de fideiuss. tū. secus
in obligatione mandatoria. l. lucius. ff. eo. Item fallit in casu Ange. qd
citaret fideiussorē
i iudicio. l. nō oñ-
dim? §. si. de fide.
tut. et ibi Barto. et
bal. h. adde gl. i. l.
si hereditatem. ff.
ma. pro qua dicit
bal. in l. multa. C.
si qs alteri vel sibi
qd nō pōt fieri p
nuntijs.

¶ Mandatus. vi de Bart. in l. i. ff. si cer. pe. et limita
ibi per ludo. et p
Aleg. in l. v. §. si
pulsatio. de verb.
oblig.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.
7 **¶ Sacim.** nō est alibi et pcedit etiā in criminali. no. spe. in ti. de armis
§. si. §. qd si fideiussor. hūi dicit tenere. §. in l. pena in prin. ff. de pub.
in. sed ibi imo. i. vij. c. bar. tenet primā opi. et glo. parua hic et glo. l. i. §. i.
ff. de au. re. et ibi qd possit buic. l. remittitur. dicit bal. in l. qui crimen. in
§. q. qui accusare. et bec l. pcedit etiā si iuramentū interuenerit. Adde
dictis in hac l. que consuluat. Pau. de cast. cons. cl. vij.

¶ Am alter. Fideiussori solu-
re principalē et cōtra fideiussores.
ibi ante condem-
nationem eg ordine inuuit quod exceptio
diuisionis sit peremptoria. et sic possit opponi quā
docuqz ante finiam. die vt. l. si dubitetur. ff. de fide-
iuss. et ibi per l. et.

¶ Mandatus. vi de Bart. in l. i. ff. si cer. pe. et limita
ibi per ludo. et p
Aleg. in l. v. §. si
pulsatio. de verb.
oblig.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi vide aliqua
de vbo cōprehēsus et euictus. Et de verbo inuentus adde bar. in l. nūq.
nuda. ff. de acq. re. do. et hoc qd bar. hic dicit pau. de ca. in l. sed. et si filio.
ff. de cō. pe. ff. de cōdi. sine cau. ad qd pōdera glo. ibi sup. ver. inuenerit.

¶ Si barfatorē. i veniunt no. de
v. inuenit qd in
telligat cum esse
ctu qd facit ad q.
an si debetur pre-
mium capiet. an
debeatur capiet.
sed teneri nō valē
ti. et mod. magis
ang. l. i. §. h. vba
ff. qd quisq. iuris
q dicit qd non ob.
q debet hēre p
mū per id qd ha-
bet i. l. si pōt mor-
te. in fi. de sta. et
in l. i. §. si nū. ff. de
posi. viō no. ang.
i. d. §. h. aut vba.
bal. rñ. hic videf
tenere primā opi.
Adde qd bar. no.
l. i. §. pñ. ff. de acq.
posi. in l. i. §. de
acqui. pos. et iō d
git bal. in l. ite la-
pilli in fi. ff. de re
diuio. qd si statu-
to cauetur quod
mulier innūcia cū
perlis punitur
nō possit puniri
nisi apprehenda-
tur. vide tñ qd dixi post bar. in l. i. et vide Ange. in aut. de san. epif. §. re-
uerēdissimos. et bal. hic et vide. §. de pe. bono. subla. l. i. et ibi

fob est confuetudo generalis populi Romani. et sic generaliter vincit. vt
 d.l. venditor. §. si constat. et de adm. tuto. l. si sine herede. §. lucius. nō tā
 men generaliter vincit. vt bic. Alij sol. octano modo q̄ beccl. loquatur
 d.l. repugnante et resistent et ratione naturali contraria consuetudini
 que cōfuetudo tollere non potest. vt. j. dicam. que so. non placet. quia dī
 ainar est. ¶ Secundo opp. glo. de. l. iij. §. diuus. ff. de sepul. vio. Sol.
 ibi leg sequitur consuetudinem. in. l. de quibus. p̄cedit eam. Sed con
 tra istam sol. debet instari de. l. i. §. de testa. et ē de consue. c. j. lib. vi. So.
 fm. adoder. in. §. diuus. apparet ex forma dicte legis latozem eius scī
 uisse consuetudinem p̄cedere in contrarijs non. 3o. mo. aliter sol. in
 d. c. j. videlicet q̄ in d. §. diu. erat leg inuēta ratione publice utilitatis. et
 ideo tollit consuetudinem p̄cedente. als fecus. vt in 3ijs vt recitat Lx.
 circa fil. buius materie. Bar. aliter sol. de. ff. de i. i. instru. c. pastoralis. Alij
 Arch. et 3o. an. in d. c. j. de quibus sol. non curemus. sed ipis canon
 istis relinquantur. Sed ego sic sol. q̄ in d. §. diuus. consuetudo p̄ceden
 erat contra. l. vnde. l. sequens de facti trahit eaz ad suam naturam. ar.
 ff. de lib. et postb. l. filius qui patri. §. qui patri. de pac. l. i. vnus. §. pacti.
 versū. quod in specie. In contrario scilicet in d. c. erat p̄ter legem. et sic
 fortio. vt in d. §. quia non verisimile. in auct. de non alie. cum simi. ffec
 buic sol. ob. d. l. i. §. de testa. quia vel illud speciale in rustico: vel tollit cō
 suetudinem p̄cedente. vt. d. §. diuus non futuram. vt. d. l. i. ibi digi.
 arg. §. de testa. l. inebum. in si. cum simi. ff. ad legem. fal. l. titia. et q̄o no.
 §. de fideicō. l. cum virum. ¶ Quarto opp. glo. de. Leos. §. p̄e. §. de vfur.
 Et sol. quia ibi consuetudo erat expresse reprobata per. l. vt. d. l. de quib
 bus. arg. §. de sacro fan. ecclie. auct. cassa. et de fur. auct. nauigia. et cōmū.
 de succel. auct. omnes peregrini. ff. ad legem rhodiaz de iactu. l. de peccatio.
 ¶ Quinto opp. glo. de. l. quod non ratione. ff. de legi. Sol. in. l. de quib
 bus. fuit consuetudo inducta ex certa scientia populi. et sic est regularis
 in. l. quod non ratione per errorem. et sic irregularis est q̄. j. in questioni
 bus latius declarabo. ¶ Sexto opp. glo. q̄ populus vtendo contra
 ria. leg. certa scientia delinquit et punitur extra ordinaria pena. vt. l. fan
 ctio legum. ff. de penis. ergo talis consensus irrationabilis non debet
 producere rationabiles consuetudines. vt in auct. vt nul. diu. §. i. ad quod
 respondet glo. q̄ hoc p̄cedit et p̄sumpta scientia et consensu impera
 toris et non ex errore. non curo de hoc. quia ipse p̄sumitur scire et scī
 uisse vel p̄estaret inducendi consuetudinem populo concedere. vt. l.
 omnium. §. de testa. et sic consensisse p̄sumitur consuetudine tanto tem
 pore patiendo. arg. ff. de ver. signi. l. alienationis. in prin. ad hoc optime
 facit. l. sequens. fm. vnum intellectum. ff. de egerci. l. §. magistratum.
 et. ff. loca. l. cum in plures. §. locator. ¶ Septimo opp. §. l. obligatio
 num fere. §. placet. ff. de actio. et obli. Sol. fm. 3o. mo. ē de consue. super
 rub. lib. vi. scilicet quod ibi consensus p̄uatoorum. hic vniuersitatis la
 psu temporis confirmatur. ¶ Item opp. de. c. super eo. §. de cognā.
 spiri. Sol. ibi erat consuetudo contra. l. hic p̄ter. l. vel solue. vt. s. in so.
 secundi contrarij. l. de quibus. ¶ Deinde venio ad questiones. ¶ Primo
 quero 7 quid sit consuetudo. Et respondet 23o. in sum. buius titu. dicit
 q̄ consuetudo est ius non scriptum diuturnitate populi moribus com
 probatum. Ad hoc. d. l. de quibus. §. inueterata. et. d. §. ex non scripto.
 3a. de are. reprehendit istam diffinitionem quia ponit in sua dis
 tinctione verba superflua dum dicit q̄ consuetudo est ius non scriptus
 dicens q̄ illa verba sunt superflua de esse consuetudinis sic esse non
 scriptum. quod. 7 dicam. Item reprehendit eam de insufficientia: videlz
 minus sufficienter digisse. sicut alias Senola reprehendit consiliū Galli
 in. l. gallus. §. j. ij. et. iij. et ipsam sic diffinit. Consuetudo est ius: moribus
 vel vñbus totius populi vel maioris partis initiatum: cōtinuatum: et
 constitutum: habens legis auctoritatem. que singula Lx. probat in lect.
 sed nō laborat in eius recitatione: quia fateor et q̄ hoc diffinitio est p̄le
 nior et perfectior q̄ diffinitio 23o. quo ad verba: sed deficit solū in vno:
 videlicet q̄ omiserit non scriptum q̄ p̄e. et p̄ discipulus ponit in ea ad
 differentia iuris scripti. Sed certe ex glo. 23o. et bene dico q̄ diffini
 tio sua est perfecta dum dicit q̄ consuetudo est ius q̄ verbum habet in
 cludere omnia essentialia consuetudinis: nec consuetudo erit imperfecta.
 et sic non erit ius. arg. §. de legi. l. humanū. et de iusti. cod. confir. in prin.
 et ad filicia. l. p̄e. nam nullum dicitur esse perfectū nisi ex omnibus suis
 partibus confat. vt. l. i. cum si. de ori. iur. hoc probatur etiam ex diffini
 tione iuris. vt. ff. de iusti. et in. l. i. §. ius. cum sua glo. hoc probatur etiam
 q̄ illud comprobati significat tempus perfectum et legitime cōsumma
 tum. vt. ff. quod quisq̄ iur. l. i. §. hec aūt verba. et. §. si. et arg. ne quis cum
 qui in ius vo. l. p̄e. docere. cum simi. ¶ Sed opp. contra 23o. quia cō
 suetudo videtur factum et non ius. vt ē de confi. c. lib. vi. et. d. de qui
 bus. nam quid interest fuisse fragio populi an reb? ipis et factis et. Sol.
 ibi consideratur consuetudo prout est in fieri. hic prout est in facto esse:
 que sol. non est bona: quia in contrarijs consuetudo cōsideratur: prout
 est in facto: non prout est in fieri: vt ibi patet quare Lx. aliter sol. quod
 ibi loquitur respectue. Respectu iuris scripti. quod patet in dictis in
 ribus. Et ratio est: quia hic versatur magis factum. i. mores populi: et
 frequentia vsus: et diuturnitas temporis: vt ibi patet in d. l. de quibus.
 facit quod. 7 dicam. et quod no. in d. l. progi. ¶ Secundo quero 7 quē sit
 differentia inter legē communem et consuetudinē. L. omnis est respectu
 ho q̄ sit tanta differentia quanta inter scriptum et non scriptum: quia

scriptum est de esse. l. non scriptum de esse consuetudinis. vt in sti. de iur. natu. §. constat. 2. §. eg non scriptum. 2. d. l. de quibus. l. i. mo. eo. ti. §. de hoc impugnat quia dicit q scriptum nō est de esse. nec tamen nō scriptum de esse consuetudinis. Dicit ergo q tanta est differentia inter ea qm inter expresse et tacitum. sic intelligant dicta iura. Certe hoc vltimus dictum §. de reprobo: p̄mum approbo 2 dico q scriptum est de esse. l. vt no. ff. de legi. l. si de interpretatione. 2. §. de legi. l. i. 2 ibi hoc approbati contra §. de per consequens non scriptum est de esse consuetudinis: vt patet. §. in progi. q. fm diffinitionem 2 ego. 2 per consequens non est vera etiam secunda differentia quam assignat §. de. C. Tercio quero t que fit differentia inter consuetudinē 2 legem municipale: Certe §. de respō. det idem q in q. progi. precedente. 2 ego respondeo idem per omnia qb placet: quia ista retinet semper suum nomen 2 appellatur consuetudo: illa vō nomen suum 2 appellatur lex specialis. vt patet in sti. de in. na. §. ius. 2. §. ex non scripto. 2. ff. de iusti. 2. i. m. omnes populi. 2 qd cuiusq. vniuer. no. l. item eorum. in prin. de mune. 2 bono. l. i. §. pe. 2 ibi no. et de iu. in mu. l. semper. §. lege. 2 de decre. ab ordi. fa. l. si. cum fini. C. Jura hoc quero: t pone q vniuersitas facit legem municipale sed statutum de casu deciso per consuetudinem: quo iure agendum erit pro illo casu? Seruant quidam q actor possit eligere quo iure agere velit vtrum conditione eg consuetudine: an eg. l. municipale. dic eg. l. municipale. arg. ff. de legi. l. non est nouum. 2 de lega. l. i. si mihi 2 tibi. §. fin. q. ibi. n. ibi faciunt: quia ibi loquitur in voluntatiibus 2 se compatiētibz. arg. l. et posteriores. ff. de legi. 2 quod ibi no. §. de. hoc impugnat dices q solum debet agi conditione eg consuetudine que primitus illam obligationes indugit cum sit subsidiaria. ff. de condi. eg lega. l. i. 2 probatur per simile. 2 tertium est q vbi donatio sit nudo pacto agendum est conditione eg. 2 de dona. l. si quis argenti. 2. l. si cum simili. cūm op. mibi placet. 2 ratio est: quia consuetudo disponit. statutum sequens 2 firmat ipsum dispositum. vt. l. i. progi. 2 ideo cum ipsa consuetudo fuerit per se valida ab initio superueniente statuto nil addit circa formam agēdi. vt. l. eg ver bis. 2 quod ibi no. §. de do. inter vi. 2 vgo. Nec ob st. ff. de ver. signi. l. lege obuenire. quia imo concordat: quia. l. gij. tabu. que confirmat testamētarias successiones nil addit circa formas agēdi: qd patet quia heres institutus ageret actione eg testamento non conditione eg illa. l. patet idem in cō. nelia que confirmat successione defuncti in captiuitate hostium eg testamentor 2 ab intestato. vt. ff. de testa. l. legem. de vul. 2 pupil. l. leg. cornelia. 2 de cap. l. pater instituto. cum sua materia. nec ob st. ff. ad trebel. l. si quis priorē. 2 institui. quia. l. i. de in st. ff. posteriores. 2 ibi sunt voluntates incompatibiles 2 vltima reuocatur priore de sui natura nisi in milite. vt. ff. de testa. mili. l. querebatur. 2 de in iu. testa. l. cum insecundo. l. i. 2. §. i. 2 quod ibi no. b. c. v. sic. vt. §. patet. C. Jura hoc quero pone q quidam proposuit conditionem eg consuetudinem: non probauit consuetudinem sed statutum: vel econtra: nunquid debet obtinere. Breuiter tenet Huil. q non 2 bene: quia ius probatum non fuit deducitum in iudicium quare 2. vt. l. eg testamento. et. l. si cum argentum. in prin. 2. l. an eandem. §. actiones. ff. de excep. rei iudi. 2 si sententia 2 processus non essent libello conformes quod esse debet. vt. l. vt fundus. ff. cō. mu. diu. ad hoc inducitur in arg. ff. de aqua quoti. 2 effi. l. i. §. questus. 2 de iti. actus. p̄ma. l. iij. §. pe. cōiuncta. l. apparet. §. in qui. et. fit. debet ergo iudex abfoluere conuentum propter petitionem actoris ineptam reservato sibi iure proponendi aptam. vt. l. si men. sal. mo. digel. i. §. i. §. de pac. dota. l. bebbius. in fi. Nec ob st. §. noga. l. in delictis. §. si detracta. quia b. c. variatur modus agēdi substantialis 2 intrinsecus: ibi non: sed qualitas intrinseca. vt ibi not. quod plene scripsi. §. de eden. l. edita.

Deinde quero t que fit differentia inter consuetudinē 2 stylum: Respondeo §. de q de stylis non habemus in iure scripto: fateor verum hoc explicite: implicite si dico ego differētiā esse talem: quia consuetudo inducitur per actus iudiciarios 2 exempla. vt. l. i. de i. cam. et stylus solum per actus iudiciarios eorum que in iudicio versantur. vt patet. ff. de st. tulib. l. labeo. in prin. de va. 2 extraordi. cogni. l. i. §. in honorariis. 2 de rei vendi. l. quod si possessor. in fi. 2 de proba. l. circa. in fi. 2 quod ibi no.

Deinde quero t que fit differentia inter consuetudinem 2 mores. Ad quod respondēt doc. 2 Ja. de are. q. hec est differentia: quia mores sunt causa producentes consuetudinē: consuetudo vō causatam. probatur in l. de quibus. §. inueterata. 2 per d. §. eg non scripto. et. §. l. progi. et ideo damnat glo. j. b. c. que fuit Jo. vt. §. digi. sed §. de cōtra quia dicit q mores non sunt causa consuetudinis productiua: sed consensus populi. vt. d. l. de quibus. 2. l. sed 2 ea. Et dicit q differētia est: quia mores sonāt in factum consuetudo in ius: sed hoc non est bene dictum per omnia: quia consuetudo fm quod sonat in factum non est ius. vt. §. digi. 2 soluit cōter nostri doct. 2 Ja. de are. q ipsi cōcluserunt causam mediātā 2 remotā: sed §. de causam proximam 2 immediātā que potū debet attēdi q remotā: sed cum vtrāq fm sui naturam veniat attendenda. vt. ff. de do. l. i. cum quis. 2 quod ibi no. 2 de acq. pos. l. iij. §. eg pluribus. de ecce. rei iudi. c. l. an eandem. 2. l. cum de hoc de regu. iuris. l. non exemplis.

Deinde qro t q fit differentia inter consuetudinē 2 p̄scriptionē. b. c. §. de 2 Ly. dicit infinita verba 2 sup̄flua: qre breuiter dic q hec est differentia q consuetudo est ius dispōens 2 p̄sens totū populi 2 maioris p̄tis vniuersitatis 2 p̄statiū: vt patet i. d. l. de quib. 2. d. §. eg nō scripto. p̄scriptio vero est

Que fit longa consuetudo.

vero est ius dispositum quo querant iura formata: vt directa et similia
 ex consensu singulari inductum: vt patet. s. de prescrip. lon. tempo. cum
 se. tit. v. q. ad ti. quomodo t. quado iud. d. ff. de vfu. cu. ti. v. q. ad ti. de
 re iudi. d. de verb. sig. l. alienationis. et bacratione consuetudo preiudicat
 alijs: quia in ea consentiunt singuli tanquam vniuersi: vt d. de quibus. et
 d. co. s. j. ex non scripto. t. s. l. progi. de edi. priu. l. an in totum arg. ff. ad
 municipi. l. quod maior. ff. de reg. iur. l. aliud. s. refer. at prescriptio inter
 alios non preiudicat alijs. vt l. si qui emptio. in princip. de prescrip.
 xxx. an. t. de vfu. leg. naturaliter ratio quia consentiunt in ea tanquam
 singuli non tanquam vniuersi: facit quod not. d. extra de reg. iur. c. quod
 omnes tangit. lib. vi. ¶ Et deinde quod requirunt ad consuetudi-
 nem inducendam. ¶ Respon. de communiter per doc. q. requirit frequen-
 tia actus. Item consensus totius populi vel maioris partis: vnde dicitur
 q. requiritur frequens actus qui dicitur binus actus. vt s. de epi. audi.
 l. iij. in fin. s. j. q. i. Jac. but. hoc impugnatur dicens q. binus actus non oi-
 citur frequens. ar. ff. de legi. l. cum enim. t. l. nam vt ait. t. in aut. vt ma.
 debi. t. c. s. qui vero. Jac. de are. defendit s. j. non per d. l. iij. de epi. audi.
 ali. sed per. s. in aut. de defen. ciui. t. l. c. s. alij de cura. furi. t. ff. de test.
 l. iij. s. si bene facit in aut. quomodo oportet epi. s. t. d. ex frequenti. s. j.
 Respon. ad dictu. s. q. vero in aut. vt sine probi. ma. debi. t. c. t. c. quod
 ibi loquitur inspecta multitudo mulierum quasi infinitarum: que de-
 ierabatur: et ideo binus actus iuramenti a quibusdam mulieribus serua-
 tus inspecta tanta multitudo mulierum aliarum non dicit ibi frequens
 ¶ Det. vero quem sequitur hic. Et dicit q. actus frequens propter se non
 est necessarius ad consuetudinem inducendam: sed q. per vsum colligitur
 t. si consensum ideo dicit frequens non pro tanto quin sine frequentia pos-
 sit: vt hic. t. in l. i. et. t. j. in d. l. e. q. quibus. de edi. pri. l. an in totum. no. ob.
 d. l. iij. de epi. audi. q. ibi p. uenitum fumiatur p. affuactione que est facti
 non iuris: vnde concludit quod frequens actus non requiritur de se ad
 consuetudinem inducendam sed propter hoc requiritur q. plerumque per
 vnum actum non tollitur consensus populi: nec ob. ff. de legi. l. nam ad
 ea. q. ibi loquitur de his que contingunt contra se p. eter naturam: vt
 ff. si pars hereditatis pet. l. antiqui. t. s. de leg. bere. l. si maior. patet per
 ea que no. eo. tit. l. i. ¶ Item op. c. tra op. i. s. j. ff. ad l. aquil. l. itez mel-
 la. in prin. vbi consuetudo t. frequentia actuum ponuntur vt species fe-
 parate: et sic non sunt idem. vt. ff. pro empti. l. i. s. si separate. de acquir.
 pos. l. naturaliter. s. nihil. de lega. iij. l. siquidem. s. j. Fateor q. non sunt
 idem: sed differunt tanquam c. t. causatum: hec respicit frequentes actum
 et tanquam causatum quod respicit consuetudinem: et facit quod d. d. i. d. i. g. i. dif-
 ferentiam assignando inter mores et consuetudinem. glo. tenet contra
 rium in l. de quibus. videlicet quod nunquam sufficit vnus actus ad consue-
 tudinem inducendam: ratio q. l. dicit q. consuetudinem inducit frequentia
 actuum. vt l. i. s. e. et d. l. an in totum. t. s. de vete. iur. ennc. l. i. s. si que les-
 ges. que non in vnicu actum. vt. ff. e. l. q. enim. t. leam quod agit. Nec ob.
 q. in ceteris non edit coiectura. vt l. continuo. s. cum. q. si de ver. ob. t.
 ff. de au. et ar. le. l. pediculis. s. argento. Respon. q. fictio. l. tollit contra
 rium: q. populus non videtur consensisse nisi frequenter illam actum ex-
 erceat per iura. s. allegata. q. vna presumptio tollit aliam. arg. ff. de in
 integ. ressi. l. diuus. cum si. et per hoc facit q. sumus in verbis legis tra-
 cantis de iuris rigore a quo non debet recedi que dicunt expresse con-
 suetudinem induci non a frequentia actuum a quibus non debet recedi:
 vt l. i. s. si is qui naum. ff. de exerci. t. ff. qui et a. q. l. prosequi. cum si.
 Postea. vero prout recitat Archi. extra de consit. c. i. l. vi. t. d. Bart. fil.
 in l. de quibus. tenet quod non fit expresse determinati per. l. quot ac-
 tis committatur. vt l. i. in fin. ff. de iure delib. t. de effrac. l. i. s. expilatores
 quod est tutius quod etiam tenet Buil. de eng. in l. de quibus. q. possi-
 bile est quod ex vno actu colligitur consensus populi: puta si quis sup-
 viam publicam habebat pontes. vt. ff. ne quid in loco publico. l. i. s. tra-
 ctatum. et de flu. l. i. potest etiam esse possibile quod non colligatur ex
 vno actu: vt puta si via erat secreta t. pauci incedebant per eam. arg. ff.
 de aqua plu. l. sabinus. s. qui autem. l. semper. s. animus. t. de ritu nupt.
 l. palam. in prin. ff. e. l. si. sed et ea. ar. ff. de ope. no. nun. l. stipulatio. s. op.
 sed opin. s. j. et glo. t. sequacium in iudicio communiter obseruatur.
 ¶ Et deinde queritur quorum consensus requiritur ad inducendam con-
 suetudinem: certe consensus totius populi vel maioris partis vt d. i. g. i.
 quod intelligunt doc. de populo habente habilem consensus: ad legem
 vel consuetudinem inducendam. Et propter hoc excludimus ceteros
 et curiosos. vt. ff. e. l. i. t. de offi. presi. l. diuus. Item minores. xxx. an. q.
 in l. non habent perfectum ius suffragium. arg. ff. de mu. t. bo. l. rem publi-
 cam. de decur. l. i. puri. s. j. Item mulieres quia nec earum consensus re-
 quirit in l. codenda. ff. eo. l. i. vbi virozum prudentium t. ergo nec in co-
 suetudine. ar. a pari. vt d. l. de quibus. s. itemur tamen quod si mulieres
 frequenter sunt vse inter se aliquo actu contra diuturno tempore. Et
 bi gratia quod primogenita succedat in tota iura consuetudo inter eos
 debet seruari non tam ex consensu earum quam ex consensu totius populi
 seu maioris partis: q. sic patiendum videtur tacite consentire. arg. d. l. de
 quibus. et l. quod maior. cum simi. vt in contrario d. l. de quibus. t. de
 inde queritur quomodo colligitur consensus populi seu maioris par-
 tis. Respon. quod ex accidentia facti videlicet quod presentes erant q.

dos fuit adiudicata vni marito fm consuetudine: vt no. s. fo. ma. l. bos a patre. Itē quod fuerunt presentes quādo fuerunt adiudicata omnia et alij cum hoc: agitur de consuetudine inducenda que respicit vtilitatem publicam: et presentes videntur tacite consentire. arg. ff. ad municip. l. ij. et expresse in l. an in totū. de ed. priua. Sed bis ob. q. alij no poterūt illis sententiā contradicere: non intererat eorū: arg. ff. de app. l. a sententia. cū fini. ergo tacendo non videtur tacite consentire. arg. ff. de reg. iur. l. eius est nolle. et de re iudicata. l. sepe. s. fed sententiā. et no. de pig. ac. l. catus. cum fini. Respon. si de iure contradicere nō poterāt: de facto tñ debebant cōsentientes viderantur. vt. ff. de decu. l. spurij. s. potest cum fi. Enil. vero aliter soluit in l. de quibus. videlicet q. contrariū loquitur in consensu necessario et statim obligatorij: vt patet in dicta. l. sepe. s. fed sententiā. sed hic nō agit de consensu statim obligatorio: sed ex processu tpsis quasi ex cōsensu cōplacitē: sic non ob. So. pe. vero est: q. saltem ab initio potuerūt et debuerūt contradicere de facto ne tacendo videant cōsentire tacite vt dicit. ¶ Tercio in consuetudine inducēda requiritur diuturnitas tpsis: vt. ff. eo. l. diuturna. et l. de quibus. s. inueterata. r. insit. de iure natura. s. q. non scripto. et s. l. progi. in bac. l. 16. ¶ Iuxta hoc quero quid dicatur tēpus diuturnū siue longū: de quo. s. in rub. ff. si dicunt quidā q. tantū tēpus cuius nō egreat memoria: vt d. l. de quibus. s. inueterata. et de aqua quoti. r. et l. hoc iure. s. ductus aque. dicunt quidā l. 2. digisse. g. annis inter pñtes. et r. inter abfentes. et. s. hoc inuit rubrica vbi tit. ff. qui et a qui. l. fidei commissi. s. aristo. et. s. de prescrip. lon. tem. in rub. Ista snia placet omnib⁹ in quātum dicit l. 2. q. longū tpsis requirit: sed in quātū dicit q. g. anni inter pñtes. et r. inter abfentes dicatur longum tempus eis displicet: q. illud verum in prescriptione: sed in consuetudine est vnum tempus vniuersale. m. s. g. anni inter pñtes et abfentes. ratio quia prescriptio currit ex negligentia non petentium. vt. l. p. in fi. s. de an. excep. sed constat quod magis est negligens pñs q. abfens ideo et. sed in consuetudine nō requiritur diuturnitas temporis propter maiorem vel minorem negligentiam alicuius ad hoc vt constet de illozū animo et consensu qui sunt vsi tali actu: et hoc potest constare diuturnitate lōgi temporis inter pñtes et abfentes. vt. l. l. supradictis. et semper significatum tēpus: ratio quia consensus tacitus maioris partis populi tacentis per decennium pñdicat minori parti expresse contradicenti per l. quod maior. cum si. ff. ad municip. multo fortius abfenti et ignoto: vt de reg. iur. l. qui potest inuitus. nec obstat. ff. de arbi. l. si in tres. et l. sicuti. q. ibi agitur de iure priuato quod competit singulari vt singulari: hic de publico quod tanq. vniuersi facit quod tangit l. y. in c. quod omnes tangit de reg. iur. lib. vj. sed predicta certe sunt vera de iure. nam q. art. fil. in predicta. l. de quibus egessat l. 2. et dicit quod mentiuunt illi qui dicant eum digisse quod diuturnum tempus dicatur. q. annorum inter pñtes. et r. inter abfentes. dicit enim quod nunq. hoc dicit: s. bene dicit quod cum sufficiat decem anni multo fortius sufficiant ad iplas inducendam. et r. vel. l. ij. vt no. s. in rub. et ponitur per eum hoc in summa in dicta. l. de quibus. ¶ Ad hoc oppo. quod cum mores populi inducant consuetudinem: vt dictum est. non sufficit longum tempus sed longissimū cuius nō egreat memoria: cum tales mores habet causa discontinua. vt. ff. de feru. l. seruantes rusticorum. et quod ibi no. et ad hoc respondet Enil. in l. ingenuus. ff. de statu bo. quod ibi mores pñti causa remota et mediata consuetudinis et cōsensu populi est causa proxima et immediata. vt. s. dicitur qui habet causam continuam nisi contrarium probetur. vt. ff. de proba. l. quinquaginta. de vica. l. nunq. s. si feruus. et de acquir. pos. l. is qui animo. et quod ibi no. qui debet attendi potius q. dicti mores quisunt causa remota et mediata: argu. ff. de dolo. l. cum quis. et quod ibi not. de acquir. pos. l. iij. s. et plurimis. 17. ¶ De excep. rei indi. l. cum de hoc. ¶ Iuxta hoc quero quare requiritur tempus diuturnum in consuetudine inducenda non autem in l. de quibus. et insitu. de iure natu. s. leg. et r. non scripto. et. s. de leg. l. huiusmanum. et l. fina. Respon. quod leg. habet consensum expresse: et ideo non requiritur alia coniectura. vt. l. continuus. s. cum ita. ff. de rei. ob. l. 1. sed consuetudo requiritur tacitum. ergo diuturnitas temporis necessaria est vt appareat de consensu populi et eius perseverantia: nam ante lapsum temporis non presumitur cum effectu voluisse recedere a l. scripta. argumen. ff. ad velleianum. si mulier. et autentica siue a me. 18. ¶ Iuxta hoc quero an certa pars populi ciuitatis possit ex sua parte consuetudinem inducere. Guilhelmus in l. ingenuus. ff. de statu bo. minimum. vbi reassumit materiam consuetudinis quam omisit in l. de quibus. tenet quod sic per. s. cum cum esset. ff. de or. iur. et hoc. ff. de infamia et iure. l. penulti. in princip. de mune. et hono. l. vt gradatim. s. et si. et ff. de offic. procon. et l. lobseruare. s. i. ver. et eum. Item cum tota ciuitas possit quod ad totum et pñs quod ad partem: argu. l. que de tota. ff. de rei. ven. et de admi. tu. l. i. duo. Item quia pars populi cōfetur in hoc tanq. populus per se. arg. ad hoc. ff. de leg. l. plane. s. si. Item quia illi parti potest legatum relinquere. ergo censetur vniuersitas et collegiis legitimū et aptum ad legem et consuetudinem inducendam. vt. ff. de ele. l. i. l. filio. s. i. quis parti et de re. du. l. cū senat. et de col. l. i. iij. in pñ. 19. ¶ Deinde queritur Tan in consuetudine inducenda requiratur actus in diuina. s. l. i. c. si fuerit in iudicio indicatum: Et certe quidam do.

cunt qd sic vt. s. l. p. r. g. i. de edi. p. r. an. in totum. ff. eo. l. cum de consuetu-
dine. l. nam imperator. Sed certe glo. pe. r. omnes doc. dicunt opposi-
tum. ratio: quia consuetudo inducitur per tacitum consensum populi:
vt. s. l. p. r. g. i. de edi. p. r. an. in totum. ff. eo. l. cum de consuetu-
dine. l. nam imperator. l. secundum ea. concordat. Enil. ff. arti. fil. in. d. l.
quibus. 2. all. Enil. de cu. ff. de lega. l. i. si seruus plurium. s. si. 2. de leg. iij.
l. nummis. 2. de fun. instru. l. cum de lationis. s. an. am. 2. de regu. iur. l.
semp. in stipulationibus. 2. s. de vete. in. enuc. l. i. s. sed 2. si quis. respon-
detur ad leges in cotrarium all. quia denotant accidentiam facti: ergo
alia similia iudicialia super eadez ratione equitatis formata non egeln-
dunt. ff. de vi. 2. vi arma. l. i. s. quod vulgo. 2. de dam. infe. l. damni infecti
20 stipulatio pertinet. cum fini. ¶ Decimo octavo quero tan fine contradi-
ctione consuetudo possit induci: ¶ Ad id quod non. ff. eo. l. cum de consue-
tudine. contra qd sic: quia fine contradictione inducitur. vt. ff. eo. l. i. ergo
et consuetudo. arg. a pari. vt. d. l. de quibus. quicquid dicat. Jac. de are.
¶ De eius discipulis dicit sic: qd fine contradictione bene inducitur con-
suetudo qdum ad hoc: vt omnes alij similes in casibus similibus pos-
sunt vt alij inuitis. 2. sic actiue: quia consuetudo non differt a lege nisi
vt inter scriptum 2. non scriptum: seu expresse 2. tacitum. ergo. 2. vt. d. l.
de quibus. 2. qdum ad hoc vt alij compellantur vt tali actu si vi volue-
rint: 2. sic passiu: tunc nisi 2. traditio fuerit: 2. illi acquiescent sine ob-
temperauerint tunc statim incipit prescribere aduersarius contra
obtemperantem: unde si aliquis est solitus ire ad molendinum meum:
postea nolit venire ad mzinandum: non possim ex vi prescriptionis
ipsum compellere nisi cum semel ire nollet: eo cotradicente ipsum com-
puli vt eat 2. ille obtinuerat. nam tunc incipio prescribere contra eum.
arg. ff. de ser. v. ba. p. r. d. l. qui flumini bus. 2. sic intelligunt. ff. eo. l. diu-
turna. 2. l. seq. Ego teneo indistincte: qd inducatur consuetudo sine con-
tradictione fin omnē effectum actiue 2. passiu: ratio: quia semper ius-
sus maioris partis populi preiudicat minori contradictione: vel non.
vt. d. l. quod maior. ff. ad munici. 2. de regu. in. l. alind. s. j. Non ergo de-
bet requiri eorum contradictio que nullum potest effectum producere.
vt. d. l. otem. ff. solu. ma. 2. quod ibi no. ff. ad velleia. l. aliquando. s. j. vide-
tur expellum in aut. de defen. cui. s. si. verfi. nullo modo reluctantē. Non
obst. arg. ¶ De dicta. l. i. 2. ij. 2. d. l. quod flumini bus. quia loquuntur in
prescriptione que est minoris autoritatis qd consuetudo. vt. s. d. i. in. j. q.
21 ¶ Decimo septimo quero tan consuetudo possit induci per errorem?
Dicat beniter fm Jac. de are. 2. ¶ De q. etiam hic declarabo: videlicet qd
refert quia aut queris an consuetudo per errorem possit induci contra
legem. 2. dictum est qd non ratio est: quia populus sic vitatur credens le-
gem sic dicere: 2. ad eius obseruantiam. ergo non debet eaz tollere. arg.
ff. de lega. l. i. legata inutiliter. 2. de adi. lega. l. i. ff. de condi. 2. demō. l. cum
tale. s. si. Aut pter legem. 2. tunc ipsi distinguuntur. Aut ipsi errant in
causa impulsua. tunc sic. Aut in causa finali. 2. tunc non. arg. ff. de dona.
l. ij. s. si. cum. l. seq. 2. de condi. 2. demō. l. cum tale. s. fallam. 2. quod diti. s.
de episco. 2. de l. generaliter. 2. per Dy. ff. de reg. in. in. e. de cet. li. vi. Ego
in hoc mēbro sic dico. aut populus errat in facto. 2. non inducitur cō-
suetudo pter legem: quia nullus est consensus. vt. ff. de iurisd. om. iu. l. i.
si per errorem. de aqua plu. arcen. l. sed hoc ita. cum fini. aut in iure. et
tunc non inducitur cōsuetudo generaliter: videlicet quia non trahitur
ad alios casus similes: 2. personas. 2. ff. eo. l. quod nō ratione. 2. quod ibi
no. Contingit oppositum: scilicet in cōsuetudine regulari ex certa scien-
tia populi inducta. vt. s. l. p. r. g. i. de quibus. facit quod no. doc. s. eo. l. i.
22 ¶ Decimo octavo quero tan per consensum coactum cōsuetudo indu-
catur? Respondeo fm omnes doc. qd aut populus fuit coactus per pzi-
uatum. 2. tunc non. arg. ff. qui 2. a quibus. l. i. si pziuat. aut fuit coactus
per iudicem. 2. tunc aut per ipsum exercentem iurisdictionem: 2. in vim
iurisdictionis circa illos casus. 2. tunc sic. vt. ff. eo. l. imperator. 2. l. cum de
consuetudine. ratio: quia tunc voluntas iudicis representat voluntatem
patris. vt. s. de enicito. l. ob causam. 2. sic in casu iudicis. l. i. ff. de enic. l. i.
plus. s. j. 2. quod not. ff. ne vis fiat ei. l. i. s. bec verba. aut fuerunt coacti
per iudicem tanq pziuatū. 2. tunc non. quia tunc vt pziuatus debet cen-
seri. arg. j. de in. fisci. l. prohibitu. lib. 2. 2. de meta. l. deuotum. lib. xij.
et facit quod no. ff. de iusi. 2. in. l. nō videtur. s. quod iussus. 2. per Dy. ff.
23 ¶ Titu. quod quis mandatu. lib. vi. ¶ Decimo nono quero tan indeg
pluries iudicant contra legem presente maiori parte populi 2. longum
tempus sit elapsu: an consuetudo regularis inter omnes sit inducta
¶ Et dicendum est qd sic. vt. ff. eo. l. diuturna. cum. l. seq. ¶ Sed contra pze-
dicta instatur pluribus rationibus 2. fortissime. ¶ Primo quia ille sentē-
tie inter alios late: alij non debent preiudicare vt. l. sepe. ff. de re iudi. 2.
s. res inter alios acta. per totum cum fini. Ad quod respondent qui-
dam qd tales sententie non nocent alijs in vim rei indicate: vt ibi. sed
consensus maioris partis populi presentis 2. tacentis colligitur per il-
las: 2. ergo hoc refutat cōsuetudo que pro lege habetur in illis: unde pze-
dicta vt in legibus pro hac parte inducitur. ¶ Secundo instatur qd ille
sententie fuerunt late contra legem: 2. sic nulle. ff. de appell. l. si expresse.
et que sen. sine appell. ref. in. l. i. s. item contra sacras. 2. s. quādo prouo.
non est neces. l. i. ergo. 2. c. l. nam 2. si sub conditione. ff. de inu. testa. Ad
hoc respōdet qd sententie sunt nulle de se: ideo qdum est de se inducūt

effectum nullum virtute sententie: vt in contrarijs. sed quia per eas col-
ligitur tacitus consensus populi vel maioris partis presentis tacentis
per hoc inducitur cōsuetudo: 2. inde habet effectum. ¶ Tertio instatur
contra quia talis consuetudo que est contra legem bene impugnatur: qua-
re non potest leg nominari vel consuetudo rationabilis appellari. arg.
ff. de mino. l. angulum. in. si. cum fini. Ad quod respōdet Jac. de are. qd re-
rum est: qd offendens vnam legem nō inuatur lege eadem: vt ibi. alia sic:
vt hic. que sol. est falsa: quia in. d. l. angulum. minor offendit vnam legē:
scilicet de adulterio. 2. tamen non inuatur beneficio alterius: scilicet de
minoribus. ¶ De reprobat expresse per. l. filio. s. signominiosa. ff. de ritu
nup. quare sol. secundo modo qd hic populus committit in lege autori-
tate legis: ibi secus. que sol. non placuit ¶ De. quia nō est verisimile qd le-
ges consentiant qd destruantur per contrariam consuetudine. non ergo
verisimile est qd velint destructionez sui. accedat ad hoc. ff. de bo. eo. l. i. 2.
quod no. ff. qd me. cau. l. isti quidem. in. si. de ver. signi. l. liberozum. in. si. l.
sed certe dicta sol. possent tate pze bōdum sol. quam. s. d. di. per. l. fan-
ctio legum. ff. de pe. videlicet qd princeps videtur hoc velle 2. consentire
qui est leg animata in terris. vt in aut. de pzi. s. si. 2. in aut. de ince. nup.
s. dubitatu. 2. facit quod no. 2. l. rebi. ff. de pben. c. cum de beneficio. l. i. vi.
¶ De aliter sol. qd ipsa cōsuetudo sumit effectum: non a lege quā impugnatur:
sed a consensu populi: sicut leg ipsa. 2. ideo pro lege seruatur Enil. in. d. l.
de quibus. aliter respondet ad precedens contrarium consuetudine. videlicet qd ibi
fuit error expresse in sententijs: 2. sic sunt alique. vt. l. s. all. qd prouo. nō
est neces. vel aliter: 2. sic. videlicet qd illud arg. concludit vbi esset vna sen-
tētia: bic due: qd cōligentate pze bōdum sol. qd p se solas nō possunt
arg. ff. de ser. rusti. p. r. d. l. p. fundu. 2. cōia p. r. d. l. i. sed certe in istis dua-
bus legibus actus fuit ab initio validus de se respectu concedentis hic
simpliciter nullus. bec sol. non est valens tunc quare teneas alia sol. quam
dedi primo: scilicet per. ¶ De. 2. alios doc. ¶ Item contra predicta insta-
tur: quia consuetudo requirit consensum. vt. l. de quibus. sed iudicium
caret consensu 2. redditur in inuitis. vt. l. inter stipu. s. si. de ver. obli. ad
quod ego respondeo qd iste est consensus saltem coactus. arg. ff. qd me.
cau. l. si mulier. s. pe. quia videtur volitarius postq pars vicia non ap-
pellauit. vt. l. i. s. de posu. 2. i. si sepi. in. inter. resti. p. l. i. 2. de appl. ei qui
ad ciuilia. vel aliter non est consensus volitarius respectu victi per sen-
tentiam: sed respectu aliorum qui fuerunt presentes in iudicio 2. tace-
res bene fuit voluntarius. vt. d. i. s. arg. ff. ad munici. l. i. 2. de decu. l. spu-
rii. s. pater. vel aliter: licet ab initio fuerit cōsensus coactus tamen per
taciturnitatem sequentem: 2. patientiam coactum consensum transiit
in voluntarium. arg. s. quod me. cau. l. i. 2. hoc cum diuturnitate tempo-
ris videtur operari. arg. s. de testa. l. san. cimus. cum. si. ¶ Deinde con-
tra predicta oppo. de. l. nemo. s. de sen. 2. interlo. om. iudi. Sol. vt ibi no.
et. s. eo. in. rub. 2. d. l. de quibus. videlicet qd non sequimur exempla alia
rum sentētiarum aliorum iudicum: vt ibi. sed quia per ipsas colligitur
consensus maioris partis populi presentis 2. tacentis ex quo inducitur
consuetudo sequimur illam consuetudinem: 2. pro lege eam seruamus:
et sic fm illam iudicamus. sic cōtra. ff. de vfu. l. de in rem verso. ¶ Et i-
24 cefimo ingta hoc quero tan cōsuetudo inducatur ex sententijs que non
sunt mandate executioni a tempore pronuntiationis earū longum tem-
pus sit elapsu: ¶ Beniter Enil. tenet: 2. bene: qd si quia cessatio execu-
tionis non cōtingit ex defectu iuris: sed partis que executionem debet
petere fm formam. l. a diuo pio. s. j. ff. de re iudi. Nam per illas senten-
tias satis est consensus populi declaratus: licet vici eiusus non sit
et sic fuit productum effectum. arg. ff. quod quisq iur. l. i. in. pzi. 2. q
sola sententia debet spectari. vt. ff. de pe. l. qui vltimo. 2. l. quod ad statu.
et. ff. de inu. testa. l. si quis exheredato. s. irritu. que leges nihil faciunt
quia loquuntur in sententijs que trahunt secum executionem ipso iure.
et in eis apparet vt no. in. d. l. qui vltimo. Sed tamen eius opi. est vera:
vt patet. s. l. i. 2. de edi. pziua. l. an in totum. 2. ff. eo. l. nam imperator. 2. l.
de consuetudine. que loquuntur simpliciter de sententia diffinitua. vt. ff.
de re iudi. l. quod iussit in. si. 2. qd appel. sit. l. i. s. qui in sententijs. 2. sic ius-
fuit condemnatio: vel absolutio: vel equipollens: absq alia executione
vt. ff. de re iudi. l. ait pzeor. 2. in sum. 2. c. de sen. 2. interlo. om. iudi. l. pze-
sens. 2. quod ibi no. 2. facit quod not. ff. qd quisq iur. l. i. s. qui magistra-
tum. 2. conco. 2. ff. arti. fil. in. d. l. de quibus. eo saluo qd si victus contra
quem petitur executio contradiceret: 2. eam non patitur: 2. sic non perse-
ueraret eius consensus: 2. sic res non transit in cōsensum. sed dissensum:
et sic esset cōsuetudo interrupta: quia non dicitur factum quod non du-
rat. vt. l. i. pro parte. s. verum. ff. de in rem ver. 2. quod cuiusq vnuer. l.
item coram. s. actor. cum fini. 2. nihil est actum donec aliud superest ad
agendum. vt. l. pe. s. ad sylleia. 2. de no. codi. confir. in. pzi. ¶ Et cefimo
25 primo quero tan ex sententia arbitrorum inducatur consuetudo? Res-
pondet Enil. qd aut sunt tales sententie que merentur executionē. pu-
ta quia compromissum factum est sine pena 2. a partibus emolagatum
tacite vel expresse: 2. tunc sunt sententie iudicum. vt. s. de arbi. l. cum an-
tea. dic tamen qd requirunt plures sententie qd iudicum: quia sententia
iudicis est maioris autoritatis qd sententia arbitri. vt. ff. de his qui no. infa.
l. qd ergo. s. ex cōpromisso. 2. patet. ff. si qs ius di. nō obt. l. i. in. pzi. de
iudi. l. i. s. si. 2. qd no. de arbi. l. nō ex omnib. in. pzi. 2. p. ba. ff. de re iud.
l. ait pzeor. in. pzi. 2. de ver. signi. l. notione. in. pzi. numer. 2. ait dictarū
sentētiarum

sententiarum dictum effectum producētum indicis arbitrio relinquitur
cum non sit determinatum a lege. vt. l. i. ff. de iur. deli. Et facit quod
s. d. i. in illa. q. q. actus sunt necessarij ad consuetudinem inducendam
aut sunt tales sententie que non merentur executionem: puta quia com-
promissum factus est cum pena. vt. s. de arbi. l. i. 2. aut. de cernimus. 2. in
corp. unde sumitur. 2. ff. de arbi. l. i. 2. tunc ratio est: quia tales sententie
non ligant eos inter quos feruntur expresse. ergo nec alios tacite. arg.
ff. loca. l. qui ad certum. de bo. auto. iud. pos. l. cum vnus. s. j. de ser. rusti.
p. r. d. l. item. s. qui habet. cum fini. facit quod not. in. d. l. ait pzeor. in
26 pzi. ff. de re iudi. 2. s. de iude. l. i. de i. ¶ Et cefimo octavo quero tan sen-
tentie late inter non subditos possunt consuetudine inducere? Respon-
deo beniter. consuetudinem que spectat ad ordinationem iudicij sic
quia illa que versantur in locum iudicij debent addē. vt. ff. de testi. l. iij.
s. si. illa 2. que spectant ad decisionē litis non: quia illa non debent spe-
ctari fm locum iudicij: sed que versantur in loco ptractus. vt. ff. de iur. i.
27 l. i. fundus. 2. de vfu. l. i. no. s. l. p. r. g. i. ¶ Et cefimo nono quero tan per
sententias rescissas possit induci consuetudo? Respondeo Enil. in. d. l.
ingenu. ff. de sta. homi. vbi perficit illam materiam: qd aut sunt rescisse
per appellationē. 2. tunc non: quia finguntur a principio non fuisse la-
te. vt. l. i. in. si. ff. ad turpil. 2. de pe. l. iij. aut sunt rescisse per restitutionem
in integrum: 2. tunc restitutio cōceditur propter vitium processus: puta
quia dicitur male iudicatu. arg. ff. de re iudi. l. diuus. 2. qui satisfda. cog-
l. quoties vitiose. 2. de re iudi. l. iij. s. condemnatum. Aut restitutio con-
ceditur non propter vitium processus: sed propter fauorem persone mi-
noris vel alterius. 2. tunc sit ratio: quia tunc licet non remaneat senten-
tie quo ad eum: remanent tamen quo ad alios. arg. s. finus ex pluri.
appell. l. i. 2. iij. licet enim ille facit rescindi sententiam predictam. remanet
tamen consensus populi ex quo consensus inducitur cōsuetudo. sicut patet
in simili: videlicet qd rescissa taliter sententia apud quosdā remanet:
tamē apud alios eius effectus quo ad cautionem de rato. vt. ff. rem ra.
babe. l. minor. in. pzi. 2. in repe. l. i. s. qd vulgo. ff. de solu. ¶ Et cefi-
28 mo quarto quero tan qualiter cōsuetudo inducta in iudicio proponatur?
Dicit ¶ De. qd qd per modum exceptionis. verbi gratia: si consuetudo
sit qd venditor non teneat cauere emptori de vitijs 2. morbis si hoc em-
ptor petat a venditore venditor: excipit de consuetudine. arg. ff. de pac.
l. pacisci. Quandoq in vii actionis realis. verbi gratia: si est consuetudo
do de modo succedendi qd prius genitus sit heres. ipse proponit peti-
tionem hereditatis que est in rem autoritate talis consuetudinis que fa-
cit eum dominum 2. heredem admitti ad ipsam vniuersitatē. Item rei
vindicatio ad singulas res. vt. ff. de peti. here. l. sed 2. si. s. penult. de rei
vendi. l. i. in. pzi. 2. l. i. ager. 2. de bo. possel. l. i. h. 2. iij. de acqui. pos. l. cum
heredes. in. pzi. non autem proponit additionem ex ipsa consuetudine:
sicut patet in simili. nam. l. cornelia facit quem heredem bonorum alicuius
in captiuitate defuncti ex sua fictione: non tamen proponitur consue-
dictio ex illa. sed per dictas actiones reales. vt. ff. de testi. l. leg. cornelia.
de vul. 2. pupil. l. leg. cornelia. cum fini. 2. de capti. l. patre instituto. quan-
doq proponitur per modum actionis personalis. puta conditio ex
dicta consuetudine: scilicet quando consuetudo disponit de iure perso-
nali. verbi gratia: vt quis compellatur vendere rem suam. ff. cōia p. r. d. l. i.
l. venditor. s. si constat. nam proponitur contra eum conditio ex dicta
consuetudine. arg. ff. de condi. ex. leg. l. i. quandoq potest proponi per
officium iudicis. verbi gratia: si consuetudo permittit minoribus
ad triginta annos petere restitutionem in integrum. proponit enim in mi-
noritate istam consuetudinem per officium iudicis. arg. ff. de mino.
l. quod si minor. s. si. Enil. de cu. in. precedenti mēbro dāat ¶ De. in. d. l. i.
et bene: quia non debet proponi conditio ex consuetudine que est sub
diaria. vt. ff. de condi. ex. leg. l. i. sed proponi debet actio ex empto: vt sic
ex illo contractu formam accipiente ex consuetudine agatur: ita qd in li-
bello fiat mentio de illa: sicut patet in simili. quando iuratur forniter in
iudicio. vt. ff. de iureiuran. l. i. duo patroni. s. marcellus. 2. s. si quis iur-
rauerit. quare in predicto mēbro sic dicit ipse 2. verius: qd aut consue-
tudo ista cadit in nomen sue speciem aut formam alicuius contractus:
et tunc agendum est actio ex eo contractu recipiente formam ab illa
consuetudine: vt semper de illo mentio fiat. aut non cadit in formam ali-
cuius contractus: vt puta si sit consuetudo qd qui intrant vineam alicuius
soluat domino quinq. 2. tunc proponi debet conditio ex ipsa consue-
tudine. arg. d. l. i. 2. de re. p. r. d. l. i. actori. ¶ Et cefimo quinto quero tan
29 de adi. ex. leg. l. i. 2. s. de re. p. r. d. l. i. actori. ¶ Et cefimo quinto quero tan
in libello oportet consuetudinem allegare? Beniter quicquid dicant
doct. ad oderni. ego sic dico: qd aut consuetudo est notoria. 2. tunc non
oportet eam allegare sicut nec probare. arg. ff. de act. emp. l. emptorem.
in. pzi. 2. qui satisfda. cogā. l. vero. s. i. 2. de accu. l. ea quidem. facit quod
no. s. de appell. l. ciues incolē. Aut cōsuetudo non est notoria: tunc aut
est contra legem. 2. tunc ratio est: quia intentio aduersarij fundata est de
iure cōmuni. 2. ideo nisi opponeretur in libello aduersarius non posset
esse instructus: an debeat cedere vel contendere quod fieri debet. vt. l. i.
in. pzi. l. i. de eden. ergo 2. ipsam dictum. arg. ff. de iure patro. l. adigere.
s. quamuis. 2. de re mili. l. miles. in. pzi. l. i. edita. cum sua materia.
s. de eden. semper tamen debet probari quādo non est notoria per eum
30 qui eaz allegat. vt. s. eo. l. i. 2. ratio ibi no. ¶ Et cefimo sexto quero tan quot

testes probent consuetudinem? Respondeo: saltem duo. ff. de testi. l. vbi
numerus. 2. l. iij. s. j. et quod ibi no. 2. p. cor. glo. in. l. de quibus. s. de legi
31 ¶ Et cefimo septimo quero tan qualiter debeat ista consuetudo probari?
Et quod dicit ¶ De. qd semiplene: nō accipiet te-
stes in absentia aduersarij: 2. se ab ipsis informabit: 2. fm illam informa-
tionem iudicabit: sicut quando allegatur sibi ius scriptum ad informa-
tionem sui non fit alia probatio sibi: sed ipse solus de hoc inspicit libel-
lum suum. dicit enim qd quedam in iudicio principaliter proponuntur
ad conclusionem probandam: 2. illa debent plene probari. quedam non
principaliter: et in eis sufficit probatio semiplena. sicut patet in eo qui
proponit confessionem pro seruitute reali: proponit enim principaliter
seruitutem sibi debere: secundario vō se dominum dominantis fundi.
vt. ff. cōia p. r. d. l. i. 2. istud primum debet probari plene: secundum se-
miplene. ff. si serui. vendi. l. i. s. si. sed si queratur. 2. si vfu. l. i. petat. l. i. vti
frui. in. pzi. 2. quod ibi no. 2. ff. de proba. l. circa. 2. de except. sed et si ante.
¶ Illud egemplum ponit in eo qui petit hereditatē diuini familie heredi.
iudicio. nam principaliter allegat cōmunionem 2. illam debet probare
plene: secundario se dominum: illud sufficit semiplene probare: puta
per possessionis probationem. vt. ff. fami. heredi. l. i. que probatio non
sufficit nisi dominum in iudicio principaliter proponatur. vt no. ff. de
proba. l. i. et. l. i. proprietatem. 2. l. cum res. sic et in consuetudine predicta.
Ego teneo contrarium: scilicet qd debeat plene probari 2. sic probat. l. i. s.
huius titu. dicit qd cōsuetudo debet probari causa cognita. in. intelligitur
ergo plene. vt. s. de iudi. l. iudices. Non ob. prima ratio ¶ De. quia loqui-
tur in iure scripto. hic in non scripto. facit. s. eo. l. i. 2. quod ibi no. Item
non ob. secunda: quia loquitur in secundario ibi in principalis: scilicet
in consuetudine super qua concludens principaliter fundatur: vt patet
s. in. l. i. in. si. 2. non ob. l. i. 2. l. i. ante. cum fini. vt in eis patet. ¶ Et cefi-
32 mo octavo quero tan quid deponunt testes inducti ad consuetudines pro-
bandam? Et cefi dicit Enil. hic in sum. 2. glo. in. rub. d. l. de quibus. qd tri-
plex est modus. Primus videlicet qd perpetuo sit obtentū sine contra-
dictione. Secundus est modus qd testes deponant qd libelli querimus
niam non fuerunt recepti. Tertius modus est qd testes deponant qd
fuerit bis obtentum in cotradictorio iudicio. ¶ One egemplum de pri-
mo quādo vicinus alicuius fecit pontem supra viam publicam: 2. alius
vicinus proponit querelam de ipso. iudex non admittit libellum queri-
monie. sed reiecit. 2. tunc colligitur tacitus consensus populi: quia ista
repulsio tantum operatur: qdum si expresse fuerit iudicatum consuetu-
dinem esse. arg. ff. de nego. gesti. l. sin autem. s. si. 2. de compen. l. quod in
diem. s. j. Item quod dicit Enil. qd fuit obtentum in contraditorio in
iudicio: voluit dicere qd vnus allegabat consuetudinem in iudicio: alius
negabat iudicatum fuisse cōsuetudinem. vt. ff. eo. l. cum de cōsuetudine.
¶ Isti modis reprobat per Jac. baldi. a merito: quia ista sententia in-
ter alios lata regulariter non preiudicat alijs. vt. l. sepe. ff. de re iud. 2. s.
res inter alios acta. per totu. cum fini. Item potest esse qd in hoc actu
etiam bino non fuit consensus: etiam decime partis populi: nec diutur-
nitas temporis intercessit. que omnia in cōsuetudine inducenda requi-
runtur: vt sepius s. d. i. ff. arti. de sano 2. ff. arti. fil. et sequaces eorū
volutū Enil. hoc modo defendere: qd illa sententia per quam iudex in
cotradictorio iudicio pronuntiat esse cōsuetudinem: non inducit eam:
sed probat eam inductam 2. declarat simile. ff. de rei vendi. l. eg. diuerso.
s. i. 2. si serui. vendi. l. i. s. si. sed si queratur. 2. dicunt qd bec sententia
facit ius inter omnes sicut in alijs publicis iudicijs: nisi probet de pze-
uaricatione priorum. vt. ff. de iureiuran. l. cum qui. s. in. similibus. et de
pzeuaricatione. l. iij. 2. de accu. l. i. s. i. s. eisdem. cum fini. Item quando li-
belli querimoniarum sunt repulsi per hoc non inducitur consuetudo:
sed probatur inducta: 2. adeo notoria qd libelli querimoniarum sunt reie-
cti. 2. hoc modo defendunt Enil. 2. glo. ¶ Sed predicta defensio non vide-
tur bona: quia posito qd dicta sententia sit declaratoria: 2. dicta relectio
querimoniarum sit actus consuetudinis: tamen alijs non debet pzei-
dicare. vt d. i. arg. ff. de iureiuran. l. nam: 2. postea. s. si. 2. l. sed et si pos-
sessori. s. fina. 2. l. sequen. 2. plene scripti. s. qui. res iudi. non no. l. iij. ¶ Pre-
terea ille modus non est modus probandi notorium consuetudinis:
quia non probat notorium actus permanentis: nec actus interpollati
circa ipsam consuetudinem intrinsecus. facit quod d. i. de accu. l. ea
quidem. quare Enil. de cu. sic dicit in. d. l. de quibus. 2. bene: qd aut dicta
sententia fuit lata cum contradictore legitimo. puta cum syndico vni-
uersitatis: et tunc inducit consuetudinem: seu inductam probat inter
omnes et sic potest saluari opi. Enil. 2. glo. vt. d. l. cum de consuetudine.
Aut non fuit lata cum contradictore legitimo: 2. tunc secus. ita loqui-
tur opi. Jac. ¶ De. 2. sequacium. arg. ff. de colla. dete. l. cum non in iusto.
et si quis inge. esse dica. l. i. s. si. beniter ego dico qd testes deponunt tria
et dicunt: scilicet vsum populi: 2. frequentiam vsus: 2. temporis diutur-
nitatem. vt probatum est. s. plene. verbi gratia. ¶ Educimus ad practi-
cam. volo probare qd bec est consuetudo: fm opinionem ff. arti. not. s.
solu. matri. l. dos a patre. 2. multis alijs glo. qd si vfu. de decedat in matri-
monio egissentibus liberis qd maritus lucratur dotem: ad eam pro-
bandam produco testes: iudex interrogat testes: nunquid viderunt vn-
q. vt quod maritus fuerit lucratus dotem predictam: dicunt quod sic.

[illegible]

ille actus est bene probatus. hic non deponunt de frequentia eiusdem
 que in consuetudine requiruntur. vt. s. probauit. sed de pluralitate diuer-
 sorum actuum: prout patet. ergo consuetudinem non probant cum de-
 ficiant in probatione vnius eorum que requiruntur in ipsa inducenda
 que sunt tria. vt. s. ostendi. ergo deficit probatio vt in toto. vt. ff. de tras-
 actio. l. cum hi. s. cum pretor: de itine actibus. prima. l. iij. hoc autē. cum
 simi. r. hoc modo ponēdo casum dicta glos. Jo. in d. l. ob carmen. potest
 saluari: videlicet q. sunt quatuor testes: r. duo probantes: deponunt q.
 viderit me possidere alio mense. verum quia Jo. aliter ponit exemplū
 ibi: scilicet q. testes erant singulares: scilicet q. vnus deposuit se vidisse
 vnō mense: alius alio mense: r. sic de singulis. idcirco illam glo. dānauit.
 quod dicit vbi ibi scripsi. argu. s. de testi. l. infirmandum. s. simili modo. et
 quod no. in d. l. i. qui nunc. into. Et eodem modo pone casum in d. l. si
 arbitet. r. d. s. idem labeo. videlicet: q. fuerunt quatuor testes: r. singuli
 duo deponūt de eodem actu: r. in eo concordant. tunc enim singuli di-
 uisim actus probabunt. vt. l. vbi numerus. ff. de testi. secus si separati:
 videlicet vnus de vno actu: r. alius de alio. tunc enim deficeret probatio.
 vt. predigi. ad quod facit q. no. in Spe. de testi. s. j. verfi. sed pone enim.
 et in titu. de inquisi. s. j. verfi. quod si vnus testis. et. s. nunc tractemus.
 verfi. quod si ille. r. verfi. seq. r. in titu. de teste. s. iam de interrogatorijs.
 verfi. si fuerit. r. in titu. de noto. crimi. s. fama. verfi. quod si testes. facit
 quod dicit. s. de eman. libe. l. i. super probatione vera concordat ad arti-
 36 fil. in l. de quibus. ¶ Trigesimo primo quero t. quid si indeg. iudicauit
 bis contra legem presente maiori parte populi: reperitur tamen q. ali-
 quis contra dicit: gitan consuetudo erit inducta? Jac. de are. r. p. e. tenent
 q. sic. quia contradictio vnius maiori parti populi non obstat. vt. l. q.
 maior. ff. ad munici. r. de regu. iur. l. aliud. r. facit quod dicit in questione
 illa videlicet an sine contradictione consuetudo possit induci. nec ob-
 ff. de serui. rusti. predio. l. per fundum. et cōmu. predio. l. receptum. quia
 ibi consensit vt singuli in iure priuato hic vt vnus iure publico. fa-
 cit quod no. Dy. in c. quod omnes tangit. et. de regu. iur. lib. vi. r. quod
 s. dicit in q. illa: videlicet quantum tempus requiratur ad consuetudi-
 nem inducendam. Sed Huil. de cō. in l. ingenuum. de statu homi. fecit
 stingt. quia aut consuetudo inducitur preter legem. vni vbius leu-
 rum. r. in illis contradictio nihil operatur: aut contra legem. et tunc sic.
 argu. in aut. de defen. cini. s. j. ibi dicitur: nullo reluctando r. argu. in
 aut. pro hoc quia consuetudo secunda: est debiliōr q. prima. vt. s. ad vel
 leia. l. antique. r. quod ibi no. in aut. de no. alie. s. quia non verisimile. et
 ff. de testa. mill. l. exceptio. s. militaria. Sed precedens opi. nihil placeat pre-
 leges predictas. Non obstat. s. finitem. de defen. cini. quia illud specia-
 le odio criminis ambitus. vt. ff. ad le. iuli. de ambi. l. j. r. quod ibi no. Jte
 non obsecunda ratio: quia bic quelibet consuetudo censetur vniformis
 propter identitatē rationis: que est in d. l. quod maior. r. l. aliud. s. j. que
 37 rationis identitas hic cessat. ¶ Trigesimo secundo quero t. an con-
 suetudo liget infantes r. furiosos? Certe glosia tenet hic: q. sic. quia leg-
 scripta eos ligat. vt. l. diuus. ff. de offi. presi. r. ad l. pōponus. de parici.
 l. penul. ergo r. consuetudo no. scripta propter paritatem cause potētie
 et effectus. vt. d. l. de quibus. Non obstat. qui ad certum. ff. loca. vt. hic no.
 videlicet quia ibi loquitur in contractibus priuatorū r. eorum cōsensu
 solummodo inducendi: hic in consuetudine publica consensu maioris
 partis populi ad hoc habilis inducta. facit quod. s. dicit in q. illa: falli-
 cet quozum consensus requiritur in consuetudine inducenda. licet ergo
 isti consensere non possint tamen propter habilem cōsensum ligantur.
 quozum consensus: scilicet habilium hic requiritur: non autem inabi-
 lium. arg. ff. de mune. r. bono. l. ad rem publicam. r. l. vt gradatim. s. fed
 si lege. r. quod no. ff. de ope. no. nū. l. j. s. nuntiatio. Huil. vo. in d. l. inge-
 num. s. cōdistinguit in minoribus. aut est talis actus in quo minores
 admittuntur vt maiores: vt in datione propter nuptias. vt. in instit. de
 nup. in princi. r. no. ff. de mino. l. aut pretor. s. j. r. tunc. verbi gratia. dicat
 consuetudo q. vgoz defuncta in matrimonio sine liberis: maritus lus-
 cretur potem. talis consuetudo ligat etiam minores: quia vniuersitas
 maiorum que indugit eam solum debet attendi. vt. ff. quod cuiusq. vni.
 no. l. sicut. s. j. de in ins vo. l. sed si hac. s. qui manu mittitur. r. de re. diui.
 l. in tantum. s. vniuersitatis. r. arg. ff. de lega. l. ferus legatus. s. omni-
 bus. facit. s. quod progre digi. Aut est talis in quo minores non ad-
 mittuntur vt maiores. verbi gratia: est consuetudo q. nullus potest pēter
 venditiones rerum rescindi occasione minoris pretij dimidia iusti pre-
 tij. r. certe mino: tali consuetudine non ligatur propter resitutionem.
 vt. ff. de mino. l. j. r. argu. ad hoc. ff. de mune. r. bono. l. vt gradatim. s. fed
 si lege. Sed multum obstat. sibi. ff. de admi. tuto. l. si sine herede. s. iacius.
 Sed respondeo q. ibi fuit inducta consuetudo specialiter r. expressim in
 personis minorum. hic non. vel ibi non contrageat minor: sed maior
 cui ipsa succedit. argu. d. l. emilius. r. l. apud iulianum. in princi. ad ar-
 38 tūm. l. in d. l. de quibus. in princi. tenet precedentem opi. p. e. et glo.
 ¶ Trigesimo tertio quero t. an consuetudo liget clericos? p. e. q. non.
 quia clerici r. laici sunt diuersi populi quod patet. quia habet diuersos
 iudices. argu. ff. de offi. asseli. l. si eadez. vnde clerici non habent cōmune
 cum actibus

De donationibus.

etiam actibus plebeiorum. §. de episco. 7 de l. placet. 7 de testat. l. cōsulat.
 Item quia clerici sunt maiores q. laici. vt. §. de fun. trini. l. iij. ergo non
 ligantur eorum consuetudine 7 statutis nisi conferentur. arg. ff. de ori.
 iur. l. iij. §. demum cum esset. 7 institut. de iure natu. §. plebscitum. contra
 rium no. ff. de postu. leg. ea. Sed Jnno. tenet primū extra de constitut. c.
 que in ecclesiis. 7 c. ecclesia sancte m. Marie. 7 c. de Buil. in. l. i. eg. ea. et
 contra istos est communis op. q. si clericus agit contra laicum in foro
 temporali q. feruetur consuetudo 7 statum populi quod est ad litem
 ordinandam: als non. 7 sic intelligitur fm quosdā. extra de fo. compe. c.
 quod clericus. de iure iuran. c. j. 7 ij. que not. Hostien. in summa de consue-
 tudine. facit quod digi. §. de episcopa. audien. l. episcopale. per Buil.
 39 ¶ Trigesimo quarto quero t quid si alia cōsuetudo est in foro actiois.
 alia in foro iudicii. alia in foro rei que debet feruari: Respondeo: distig-
 gue vt no. D. off. i. §. l. progi. videlicet q. aut spectat ad litem ordinatio-
 nem. 7 feruatur illa que est in foro iudicii: aut ad litem decissionem: 7 tūc
 illa que est in foro contractus vel in loco contractus. vt. l. i. in prin. ff. de
 vsuris. de euictioni. l. si fundus. nec ob. §. de emanc. libe. l. i. quia ibi in
 actu iudiciali 7 contractus idem est hic in diuersis. vt ibi digi. ¶ Trige-
 40 simo quinto quero t quid si populus vtitur contra consuetudinem: an
 erit interrupta: q. glos. magna hic distinguit in fine. tu dicas latius fm
 Marti. fili. 7 alios ad modernos in. l. de quibus. videlicet q. si popu-
 lus post cōsuetudinem prescriptam per errorem vtitur contra illam non
 interruptit illam: quia non habet animum eam tollendi. argu. ff. eo. l.
 quod non ratione. 7 idem de iurisd. omnium iudi. l. si per errorem. et. §.
 de iuris 7 facti. igno. l. non idcirco. Si vō eg certa scientia venit contra
 legem non simpliciter: sed legē cōdendo cōtrariam tollit eam. vt. ff. de
 sepul. viola. l. iij. §. diuus. Si vō simpliciter eg certa scientia vtitur con-
 tra eam non legem cōdendo: siquidem ille vsus est sufficiens ad nouam
 consuetudinem contrariam inducendam: q. qualiter contingit eg pre-
 missis appareat: tunc tollit eam. argu. ff. de regu. iuris. l. nihil tam natu-
 rale. 7 de solu. l. prout quisq. 7 insti. de iure natu. gen. 7 cui. §. penul. Si
 vero ille non sit vsus sufficiens ad contrariam cōsuetudinem inducē-
 dam non tollit eam legitime prescriptam. arg. ff. de pac. l. i. vnus. §. pa-
 ctus. versi. sed si pactum. secus si in principe: vt in auct. vt omnes obedi-
 iudi. prouin. §. arripiant. col. vj. sed non prescriptam: nam talis vsus
 contra ius populi bene interromperet. vt hic no. 7 de regu. iur. l. nemo.
 41 §. temporales. ¶ Trigesimo sexto quero t an statum vel consuetudo
 ciuitatis vendicit sibi locum in castris sibi subiectis: Certe glos. in. d. l.
 eg eadem. ff. de postu. tenet q. sic et videtur casus institut. de falsida. §.
 Buil. autem in. d. l. ingenuum. sic distinguit q. aut illud castrum in illo
 casu habebat cōsuetudines seu legem specialem quod potest: vt digi. §.
 in questione. An pars populi ciuitatis possit sibi cōsuetudinem facere
 tunc non: quia debet consuetudo sua feruari. vt. §. digi. ibi. Aut tempo-
 re pfuetudinis ciuitatis illud castrum de illo casu non habebat legem
 sed consuetudinem specialem: 7 tunc aut illud castrum erat de districtu
 et iurisdictione illius ciuitatis: 7 tunc sic arg. §. de episco. 7 deri. l. nulli.
 et de natura. libe. l. si quis. et. ff. ad municipa. l. qui eg vico. Aut illud ca-
 strum non est de districtu 7 iurisdictione illius ciuitatis: 7 tūc non cum
 habet suos fines ad quos hic ciuitatis consuetudo extendere nequit.
 argu. ff. de acqui. rerum domi. l. in agro. ad hoc. §. de offi. prese. pteorio
 ad. c. iij. l. in nomine domini. in prin. in. i. col. ii. et. j. de fan. limi. l. quicumq.
 lib. c. j. 7 facit. ff. de lega. iij. l. predijs. §. penul. in. j. de fun. instru. l. seie.
 §. tyrāne. l. predium. in. f. argu. ff. de dam. in se. l. si finita. §. eg hoc edicto.
 hoc in castis ciuitati subiectis tempore dicte consuetudinis. ¶ Tri-
 42 gesimo septimo quero t quid in castis postea sibi vnitis: tenet Buil.
 si dicta vnio vel translatio sit facta per principē. tunc sic quia facta per
 recte videtur: 7 ideo fm ciuitatis consuetudinem debet regulari. argu.
 de eegu. tulo. l. idem vlpianus. §. si. 7 de re iudi. l. quidam consulebant.
 §. de nuptijs. l. imperialis. nam quod iuris est in principali idem iuris
 debet esse in eius adiuncto. ff. de pac. dota. l. inter. §. cuz inter. 7 §. de oc-
 na. ante nup. l. i. circa medium. l. ad hoc etiam. ff. de heredi. insti. l. libe-
 homo. §. titius. 7 ad trebel. l. papinianus. ad quod facit optime in auct.
 vt iudi. fine quoquo supra. §. illud. 7 ff. de iudi. l. in se. l. itale. 7 de egula
 tuto. l. non tantum. §. illis. 7 facit quod no. C. de metropo. l. i. lib. ij. aut
 per alium pter q. per principē est facta vnio: tunc refert quia aut ca-
 strum transiuit in districtum 7 iurisdictione ciuitatis: tunc idem aut
 non. 7 tunc non per ea que digi. §. in progi. q. 7 digi. §. de iure do. l. etiam
 et tractat. in. d. l. si finita. §. hoc edicto. ¶ Trigesimo octauo quero
 43 de questione ardua: Tūc si emerget casus non decessus lege scripta: nec
 consuetudine: 7 est similis legi scripte pro vna parte: similis consuetu-
 dini pro alia p. tria: quero quid iuris: verbi gratia: quero an emphy-
 teota habeat vel habere debeat incrementum alluionis a simili. facit
 leg. q. sicquia fructuarius debet habere. ff. de vsufru. l. item si fundi. §. si
 mile cōsuetudini. facit q. non quia vasallus no debet habere. vt g. col-
 l. in tit. de contro. inue. §. si quis defensor. dicit ad ar. fili. q. simile consue-
 tudini debet spectari: quia magis est simile q. vsus ytile habet ofium sicut
 vasallus. fructuarius autem non habet dominium directum nec vtile
 Buil. enim cōtrarium dicit: q. similis leg. debet spectari: quia simile con-
 suetudinis procedit per locum a simili: leg. procedit per locum a maiora
 44 7 45

44 quid t si vtrumq; simile procedit pariter per omnia. verbi gratia: queris an emphyteota debet habere ita incrementum alluvionis simile legis. facit q; sicquia superflucius debet habere. simile consuetudinis facit q; non quia vasallus non debet habere: Respondeo. simile legi debet spectari ratio: quia ista consuetudo est contra legem. et ideo ad causam similem non igitur. argu. ff. eo. l. quod non ratione. et qd s. v. d. i. ¶ Ultimo t quid doc. in hac materia scribunt distinguendo: sic concludo. q; aut consuetudo est contra legem aut preter legem. in secundo casu constat esse debere servari: per l. i. §. eo. et de edi. p. i. n. l. an in totum. et in d. l. de quibus. in j. r. i. s. i. ¶ Primo casu aut consuetudo est contra ius naturale: non debet servari. vt in ist. de in. natu. s. sed naturalia. et de legi. ag. tunc. §. i. et s. de cap. dimi. l. eas. Aut contra legem distinge: idem facit quod non. ff. de consi. princ. l. i. in princ. et s. si ptra ius vel vt. pub. l. i. de vsur. aut ad bec. Aut contra ius gentium. et idem: vt d. s. sed naturalia. cum simi. nisi ex. causa. vt. ff. cō. mu. p. redi. l. venditor. §. si constat. Aut est contra ius civile. tunc aut est expresse reprobata per legem: non valet. vt s. de vsur. l. eos. §. p. et de fa. crosan. eccle. aut. causa. et de fir. aut. nauigia. cō. de success. aut. omnes peregrini. s. ad l. re. h. od. de iactu. l. de peccato. fin. vnam lect. et in aut. vt nulli indi. §. nulli vō. aut non. Et tunc aut est inducta per consensum erronei contra legem. et tunc non valet. vt s. d. i. in illa. q. an per consensum erronei consuetudo possit induci: aut ex certa scientia: tunc aut precedit legi: tunc quidam distinguunt: quod aut apparet ex tenore dicte. l. eius las. totum sensibile vel finis est consuetudine localem: tollit ipsam. vt. ff. de sepul. viola. l. i. §. diuus. aut non: tunc non sed illa legi succumbit. vt et de consiti. c. l. lib. vi. et s. de testa. l. i. ego autem sic dico vt. s. d. i. in oppo. ij. quod aut dicta cōsuetudo est contra legem. et si sequens contraria illi consuetudini tollit eam: vt d. s. diuus. aut preter legem: et tunc non: sed legi succumbit sibi. v. d. c. i. c. j. de p. sti. et. l. i. s. de testa. et in aut. de non alienan. §. quia vero simile. cum simi. Aut consuetudo est generalis: et vincit legem generaliter. v. d. l. de quibus. Aut est specialis: et localis: tunc vincit eam specialiter in eo loco. vt bic. in princ. fin. vnam lectu. et ff. cō. mu. p. redi. l. venditor. §. si constat. et de admini. tuto. l. sine herede. §. lucius. et de polli. l. imperator. in fi. nō generaliter in omni loco. vt in fi. huius. l. fin. vnam lect. et veram. vt s. d. i. in sola. primi t secundi contrarij. sic est finis istius repeti.

De donationibus.

Rubrica.

Optio^anum.
Qui donat instrumenta em-
 ptionum videtur donare res em-
 ptas. h. d. Tene menti bane. Et si
 miles notatas in gloss. quod qui
 tradit instrumenta videtur tradere illud q^o con-
 tinetur in eo q^o allegabo tibi cum sumes conuen-
 tum in sermone.

Inominis. Cum actio ce-
ditur debito-
ris consensus non requiritur. h. d.

Spes potest cedi. h. d. *Glos. le*

S functiones. git hanc
legem duobus modis. Primo modo so
lutionem hanc probat alionem esse domi

¶ **Donario.** Verbum dono

Substitutionis in ultimis vo-
luntatibus fideicommissum inducit etiam
parte absente. hoc dicit.

Ec ambigi. ^{Donatio que} incipit a tradi-
tione potest perfici inter absentes. b. d.

a **E**mptionum.
Ita. l. declara et
itellige vt habes
per Aleg. in. l. iij.
in prin. de acqui.
posse. vide Bald.
in. l. si. quando fisc.
vel pua. 7 ad hac
l. vide Bar. i. l. ab
empto. in. iij. col.
ff. de pactis.

Tributorum.
Solutio tributo
rum non probat
dominiū. vide tñ
Bal. in aut. si qs.
de natu. libe. neq;
possess. l. si pater. r
ibi Bar. §. de act.
empti.

Confirmatio ista do-
natio si requirit in-
firmationem in bal.
in. l. illud. i. p. co. a
de sa. san. ec. 7 ad
del. c. q. s. bar.
ibi. de acq. re. do.
Confirmatio. do-
natio ca. mortis no
infirmitas. s. est co-
tra in. l. h. j. de do.
cau. mo. 7 gl. i. l. j.
je. 7 bar. i. d. l. h. j.
eo. 7 qd. not. Bal.
in. aut. ex. p. i. i. j.
col. de colla.
Confirmatio. qd
est infirmatio. adde
Bal. i. aut. si oēs
fuit se ab hē. abst.
et Bar. i. l. mode-
stin. ff. de bal. i. l.
illud. de sa. san. ec.
Cata. vide ad
banc. l. quod no.
bar. i. l. post. 3. tū.
in. h. col. ff. eo.
Confirmatio. Et ad
banc. l. vid. que ha-
bes in. l. i. in p. i.
de acq. pos. fallit
vbi requirit vera
traditio. 7 vbi es-
set suspicio frau-
dis. fm. Bal. i. l. i.
s. d. suffra. 3. qd
p. an p. retentione
p. p. i. t. videtur
f. t. traditio. p. l. i.
fructus seu vtilis
d. i. i. j. q. d. are. ff. de
vlt. i. n. 7 no. Bal.
i. c. qd. fit in i. i. t. u.
ra. 7 in prin. vt. h.
Confirmatio. in in-
firmatione no debet
par. citari. vide
Bar. i. l. i. mode-
stin. ff. de bal. i. l.
h. j. s. illud. s. tēpo.
app. 7 l. i. i. in p. i.
s. d. l. i. p. te. 7 l. i. j.
q. i. lib. prin. da.
meli. in. l. illud. s.
de sa. san. ec. et
i. aut. eo. decursu.
s. de do. an. nup. 7
ide. firmat. Bal. i.
l. h. j. s. de in. dot.
Adde an. notari.
possit infirmare do-
nationem. 7 an iudi-
cis requiratur ante
ritas vel decretū.
Bal. i. c. cecij. i. l. i.
Confirmatio. idē te-
net. Spe. in. tit. de
instr. ed. i. s. restat.
ver. 3. c. i. l. i. s. Et
B. obseruat in p. i.
etica. sed considera
p. p. i. t. sed. i. l. post.
mortē. ff. de ad op.
7 bal. i. t. l. i. j. fin.
de gl. i. aut. s. b. f.
7 fal. s. i. v. o. abst.
q. i. q. no. reg. r. d.
subscriptio. te
f. i. i. i. i. o. e. o. p. q. d.

Ensualis. Nec est bona. l. et
menti tenenda idē
tio in censum. non preiudicat domino non con-
sentienti. sed si cōfenserit vel ipse pro alijs assigna-
uerit videtur donare nisi probetur contrariū. hoc
et i. c. cum. l. seq.
Egem quam. At pactus
impleatur ex stipulatione vel prescriptis
verbis agitur. hoc dicit.
Emo. Removetur donare de q
non cogitant. b. d.
Ec ignorans. Donatio
collata in
lūm in potestate non valet. secus in emā-
cipatum. hoc dicit.
Em de bonis. Dono
in filium emancipatum valet. b. d.
Ertionem. Pars pro indi-
nari. hoc dicit.
Ealiquid. Benitas episto-
le non vitiat dona-
tione. hoc dicit bec leg.
E filius. Nemo dat quod nō ha-
bet. hoc dicit.
Eris alieni. Es alienū non
sequit fundum.
sed successorem vniuersalem. b. d.
Eue. Filio emancipato potest do-
nari. facta donatio filio
in potestate per emancipationem cum
pacificā possessione. postea confirmas-
tur. hoc dicit bec bona leg.
E donationis. Actio
facti civilis potest remitti. b. d.
Eavia. traneis etia. res ab eius
partibus habitas. hoc dicit.
Ece. Alius potest pro donante sub-
scribere. b. d.
Eonstante. Mulier non po-
test donare dotez
constante matrimonio. b. d. Secundo di-
cit. glo. q. spem actionis de dote potest donare. vi-
de glo. 7 signa eam bene.
Em res. At pactum donatiōis
impleatur agitur pre-
scriptis verbis. hoc dicit.
Eea que. Res a me donata po-
test mibi donari. hoc
dicit.
Epatri. Donatio facta ab eo
cui nō subtrahit nihil
mibi preiudicat. b. d.
Eonatio. Nec lex tota loquitur
quando actum est vt
donatio fiat in scriptis. fm. gl. omnis do-
natio requirit infirmationē. fm. q. leges precipiūt
scilicet si quantitatem tagatam excedat.
Eonationes. In scriptis de-
bet fieri forma hac lege concessa. hoc di-
cit. vide gl. que est hic super verbo: cognominata.
C. No. ex hac. l. q. donatio causa mortis debet in-
firmari. C. Secundo no. q. donatio licet non sit
facta simpliciter. tamen debet infirmari si excedat
quantitatem. quod not. quia videtur hoc contra
glo. que est in. laquilus. ff. eo. vos videtis in plu-
ribus. l. l. huius titu. 7 in iure fit in pluribus locis
mentio infirmationis. quid enim est donationis
infirmatio. certe q. fiat in actis coram iudice. vt
hic videbitis. 7 in. l. sancimus. j. eo. 7 3. in sum-
ma huius tituli.
Esta. Donatio que debet fieri in
scriptis debet fieri modis pre-
allegatis. etiam si fiat in coniunctam per-

sonam. b. d. Et tene menti vers. gesta. in fine. q. est
notabilis casus. vbi quibus igitur fiat in actis do-
natio non est curandum.
Quiscus. Nec donante retinēs
vsum fructum rez vi-
detur tradere. b. d. C. No. q. quotidie oc-
currit. 7 est notabilis casus.
Quextraneos. Extraneis
et ignotis
potest donari. b. d.
Qu hac. Donatio in vrbē debet
infirmari coram magistro
census in alijs apud presides provincia-
rum vel defensores ciuitatum. b. d. s. d. hunc text.
C. Quero an in donatione que infirmatur requi-
ratur aliqua cause cognitio debet aliquis cita-
ri? Dico q. non. sed solum acta requiruntur vt
per ea donatoris voluntas comprobetur. vt h. d.
cit notabilis teg.
Qu donationibus. In actis iudicialibus nō sunt necessarij
testes. s. h. d. tene menti istam. l.
Qu eundem. Donatiōes
infirmitas coram magistro census et non
coram alio. contra facientes legitime pu-
niantur. hoc dicit.
Quam subtile. Nec est bo-
na. l. man-
datum procuratoris in rem vltra debet in-
firmari nisi esset donatio impialis vel
facta ad pias causas que vsq. ad quingentos au-
reos ab infirmatione est libera. b. d.
Qu autem. Hic est bonus casus et se-
quens. vbi ppter immen-
sam donationem communio rei inducitur. licet
domino maioris partis pretium offerre 7 totum
possidere. alio diuiditur si est diuidua. si vō indiu-
dua in dominum maioris partis transfertur pre-
dicta potestas. hoc dicit.
Qu clausula q. tot intelligunt donationes quot
res quid operetur.
Qu quis. Hic est bonus casus. In do-
nationibus que diuersis tem-
poribus celebrantur cuiuslibet quantitas per se
contemplatur. b. d. C. Quero circa banc. l. de illa
clausula que consuevit apponi in donationibus
tot intelliguntur esse donationes quot sunt res:
verum valeat. certe non. quia hoc solum debet in-
spici vtrum eodem tēpoze sint facte vel non. vt ex
hac. l. 7 glo. manifeste colligitur.
Qu Qui promittit decem annua intelligitur pro
mittere in vita sua.
Qu Et an legibus de infirmatione loquentibus pos-
sit renuntiare.
Qu Si quis autem. Donatio an-
nua in vita cō-
tra hentium collata pro quolibet anno videt vna
per se separata. secus si ad heredes extendatur.
b. d. C. No. istum tex. i. ibi. finantes ad heredes 7c.
q. ille qui promittit decem annua intelligatur in
vita sua nisi de hereditibus expresse fiat mentio. li-
cet contrarium videatur velle glo. in. l. i. l. i. c. u.
s. stipulatio. ff. de ver. obli. vbi dicit tibi. C. Quero
vtrum istis legibus que de infirmatione dona-
tionum loquuntur possit renuntiare? Respon-
deo non. nam legibus que inducunt certam
formam in constituendis actibus hominum re-
nuntiare non potest. vt ff. de pact. ius publicum.
et. l. nemo potest. ff. de lega. j.
Qu Si quis argentum

no. ex no. p. glo. in
c. q. i. l. i. vbi
doc. 7 l. y. Bal.
7 Bar. i. l. i. p. cura
tor. s. d. ob cau.
dicit hoc ver. nisi
vtroq. p. i. t. e.
qd. no. in. l. i. l. i. s.
s. de fur. 7 vide gl.
7 doc. in. l. i. l. i. s.
de re. indi. et Bal.
i. aut. sed non. in
pe. col. s. i. cer. pe.
7 Bar. i. rub. de fi.
instr. i. l. i. j. co. vide
Bal. i. l. i. l. i. s. de
sa. san. ec. i. l. i. j. co.
C. Extinguit. vi-
de o. i. l. i. s. i. p. i. c.
ff. eo. 7 no. p. Bar.
in. l. i. j. s. sed h. q. s.
ff. de dona. 3. an
possit renouari ex
p. i. s. bal. i. l. i. j. vi.
col. de ac. a. obli. s.
7 q. nō. nisi tri-
casu. in q. b. in. l.
i. i. s. de noua. all.
glo. in. l. i. l. i. s. i. p. i. c.
p. i. c. u. r. q. i. i. j.
mo. p. i. j. v. h. p. o.
sol. vide ibi Bal.
in. l. i. j. s. i. j. i. j.
et adde q. p. e. et
l. y. i. l. i. s. i. l. i. s. d. s.
de ac. obli. p. i. l. i. j.
ter. vult q. man-
datū i. rē suā mor-
te finiat 7c. h. erat
cessio nō mādātū
vide Bal. ibi. 7 ad
de q. i. c. cedas. ante
nē iniuriarū dece-
dit re integra finit
cessio. fm. Bal. in
l. i. s. de bere. v. e.
C. Infirmatione.
Sed qd. si q. do-
nat vltra quātita-
tē h. a lege tagatā
cū aliq. onere adie-
cto q. i. effectū trā-
sit valore quātita-
tis vltra istā sum-
mā: verū egeat ta-
lis dōnatio infirma-
tione. 7 d. i. d. Bal.
p. i. l. i. j. q. nō in
l. h. j. s. i. c. u. d. s.
cōdi. ad. m. d. s. ibi
sequitur Jmo.
Qu Quantitas. No.
7 p. Bar. in. l. recte
fabin. 7 ad hac ma-
teria no. Spe. de
dona. 7 i. d. s. i. l. i. s.
ed. i. s. p. o. r. v. d. o.
natio aut. vbi sen-
tit Jm. s. h. Jo. an.
ibi nō seq. cū. 7 vi-
de etia ad p. d. i. c. t.
ibi Jo. an. 7 adde
spe. d. o. d. a. s. i. j. sup.
7 q. d. d. a. vbi pōt
aliqua notabilia.
Cet. An p. i. m. i. s.
s. i. o. annua trāseat
ad h. d. e. v. i. d. bar.
i. d. s. stipulatio. 7
ibi doc. v. i. d. bar.

in. l. i. s. i. d. e. in p. i. ff. de iur. om. in. in ver. quēro vtrum istis legibus possit
renuntiare infirmationi. vide Bar. in. l. i. modestinus. ff. e. 7 quod no. in. l.
si quis in conscribendo. s. de pact. 7 quod ibi Bar.
Si quis argentum. Sed bec. l. non habet locum in presumpta dona-
tione vt oriatur actio fm. Bal. in. l. i. s. i. pacto quo penam. s. de pact. 7 An-
gel. in. l. i. i. r. i. s. g. e.
tūm. s. igitur nu-
da. ff. de pactis. vi-
detur velle Bart.
in. l. i. i. r. i. s. g. e. tūm.
s. q. nimo. 7. l. h. ac-
tūm. s. j. de con-
sti. pecu.
Si quis. Si quis
7 licet hic dicatur
quod donatio fo-
lo consensu perfici-
tur: vt institui-
eodem. s. aliena
res. tamen bene
ad hoc ab alio
possit vel alteri
obligari requiri-
tur traditio vera
ad hoc vt dicatur
perfecta. ita dicit
not. Barto. in. l. i.
j. de iure fisci. per
l. i. s. i. l. i. s. i. j. s. ff.
de dona. quod est
menti tenendum
secundum ipsum
et vide quod not.
Jmol. in. l. acqui-
lūm. s. i. eodem. et
an habeat locum
in donatione an-
te nuptias. vide
glo. 7 Baldum in
lege prima. supra
de donatio. ante
nupt. an. i. s. t. e.
habet locum si fa-
ctum promittat
pacto nudo. vide
Bartolum. et ibi
Alegand. in. l. i. i. r.
i. s. g. e. tūm. s. ff. de
pactis. 7 an. habe-
at locum in pa-
cto declinando. vi-
de in eadem lege
s. primo. vide ali-
quas limitatio-
nes per Barto-
lum i. s. q. nimo.
et in lege si vnus.
s. pactum. circa
mediū. 7 in omni-
bus Alegand. an
habeat locum in
donatione causa
mortis. glo. s. i. s. t.
quod sic in. l. cum
pater. s. memus.
Adde Jmolā in
lege qui in pote-
state. in principi.
ff. de testa. vbi al-
legat glo. in. o. i.
cto. s. mēuio. de
legatis secundo.
et tenet Bald. in. l. si donationis. s. de contrab. emptio. et an. habeat lo-
cum in factis. vide Bald. in. l. cum virum. s. de fideicom. et an. habeat lo-
cum in donatione remuneratiua. Barto. incidenter in. l. i. i. r. i. s. g. e. tūm.
in vltima colū. in. s. q. nimo. tenet quod non. contrariū tenet ibi Aleg.
vbi vide. 7 cum hic loquitur de ista ficta traditione. vide quid sit referta
tio propietatis an dicatur ficta traditio per Alegand. in. l. c. i. t. i. a. in prin.
de acquir. posses.
Si quis pro redemptione. vide Ludonici roma. consilio. l. xxiij. in

cip. in causa nobilis. vbi pulchre loquitur quando res probatur per iu-
ramentum. 7 vtrum autem quādo res est difficilis ad probandū debet
hoc allegari ideo p. p. batur per iuramentum. 7 vide eundem. Ludo. ro.
in consilio. l. xxiij. incip. pater reuerende. Andre. Barba.
Si quis pro redemptione. In. s. i. b. i. 7 donatio. limita vt dicit. j. de act.
s. in bonafidei. in
penult. char. per
Bal. in. l. nulli. s.
de episco. et cleri.
Bart. in. l. i. i. s. i. j.
ff. i. i. i. c. i. i. s. p. i. j.
per l. f. l. c. i.
Si quis argētum. Qui donat argentum potest illud tra-
dere in materia et specie et in pecunia
signata. b. d. vide glo. super verb. estimatione. quā
vide 7 no. de qua materia feci tibi quasi vna repe-
titionem in. l. paulus. ff. de solu.
Si quis. Si quis
7 licet hic dicatur
quod donatio fo-
lo consensu perfici-
tur: vt institui-
eodem. s. aliena
res. tamen bene
ad hoc ab alio
possit vel alteri
obligari requiri-
tur traditio vera
ad hoc vt dicatur
perfecta. ita dicit
not. Barto. in. l. i.
j. de iure fisci. per
l. i. s. i. l. i. s. i. j. s. ff.
de dona. quod est
menti tenendum
secundum ipsum
et vide quod not.
Jmol. in. l. acqui-
lūm. s. i. eodem. et
an habeat locum
in donatione an-
te nuptias. vide
glo. 7 Baldum in
lege prima. supra
de donatio. ante
nupt. an. i. s. t. e.
habet locum si fa-
ctum promittat
pacto nudo. vide
Bartolum. et ibi
Alegand. in. l. i. i. r.
i. s. g. e. tūm. s. ff. de
pactis. 7 an. habe-
at locum in pa-
cto declinando. vi-
de in eadem lege
s. primo. vide ali-
quas limitatio-
nes per Barto-
lum i. s. q. nimo.
et in lege si vnus.
s. pactum. circa
mediū. 7 in omni-
bus Alegand. an
habeat locum in
donatione causa
mortis. glo. s. i. s. t.
quod sic in. l. cum
pater. s. memus.
Adde Jmolā in
lege qui in pote-
state. in principi.
ff. de testa. vbi al-
legat glo. in. o. i.
cto. s. mēuio. de
legatis secundo.
et tenet Bald. in. l. si donationis. s. de contrab. emptio. et an. habeat lo-
cum in factis. vide Bald. in. l. cum virum. s. de fideicom. et an. habeat lo-
cum in donatione remuneratiua. Barto. incidenter in. l. i. i. r. i. s. g. e. tūm.
in vltima colū. in. s. q. nimo. tenet quod non. contrariū tenet ibi Aleg.
vbi vide. 7 cum hic loquitur de ista ficta traditione. vide quid sit referta
tio propietatis an dicatur ficta traditio per Alegand. in. l. c. i. t. i. a. in prin.
de acquir. posses.
Si quis pro redemptione. vide Ludonici roma. consilio. l. xxiij. in

Si quis argētum. Qui donat argentum potest illud tra-
dere in materia et specie et in pecunia
signata. b. d. vide glo. super verb. estimatione. quā
vide 7 no. de qua materia feci tibi quasi vna repe-
titionem in. l. paulus. ff. de solu.
Si quis. Si quis
7 licet hic dicatur
quod donatio fo-
lo consensu perfici-
tur: vt institui-
eodem. s. aliena
res. tamen bene
ad hoc ab alio
possit vel alteri
obligari requiri-
tur traditio vera
ad hoc vt dicatur
perfecta. ita dicit
not. Barto. in. l. i.
j. de iure fisci. per
l. i. s. i. l. i. s. i. j. s. ff.
de dona. quod est
menti tenendum
secundum ipsum
et vide quod not.
Jmol. in. l. acqui-
lūm. s. i. eodem. et
an habeat locum
in donatione an-
te nuptias. vide
glo. 7 Baldum in
lege prima. supra
de donatio. ante
nupt. an. i. s. t. e.
habet locum si fa-
ctum promittat
pacto nudo. vide
Bartolum. et ibi
Alegand. in. l. i. i. r.
i. s. g. e. tūm. s. ff. de
pactis. 7 an. habe-
at locum in pa-
cto declinando. vi-
de in eadem lege
s. primo. vide ali-
quas limitatio-
nes per Barto-
lum i. s. q. nimo.
et in lege si vnus.
s. pactum. circa
mediū. 7 in omni-
bus Alegand. an
habeat locum in
donatione causa
mortis. glo. s. i. s. t.
quod sic in. l. cum
pater. s. memus.
Adde Jmolā in
lege qui in pote-
state. in principi.
ff. de testa. vbi al-
legat glo. in. o. i.
cto. s. mēuio. de
legatis secundo.
et tenet Bald. in. l. si donationis. s. de contrab. emptio. et an. habeat lo-
cum in factis. vide Bald. in. l. cum virum. s. de fideicom. et an. habeat lo-
cum in donatione remuneratiua. Barto. incidenter in. l. i. i. r. i. s. g. e. tūm.
in vltima colū. in. s. q. nimo. tenet quod non. contrariū tenet ibi Aleg.
vbi vide. 7 cum hic loquitur de ista ficta traditione. vide quid sit referta
tio propietatis an dicatur ficta traditio per Alegand. in. l. c. i. t. i. a. in prin.
de acquir. posses.
Si quis pro redemptione. vide Ludonici roma. consilio. l. xxiij. in

offi. mto. 7 teg. in. l. fin. eodem titulo. 7 in. l. an. de restitutio. et ea que parit
in. g. i. mēse. dominus Petrus de Anchara. in. c. e. g. parte. m. de appel.
la. Andre. Barba.
Si vnquam. Vide Lud. Roma. in consilio. l. xxiij. incip. pro
decisione eorum. et in consilio. l. xxiij. vbi late tenet quod nō videtur q. s.
renuntiare beneficii huius. l. per iuramentum. 7 pulchre allegauit. vide
quia alleg. Joā. et in additio. Specu. in. titu. de donatio. adde ad Bar-
to. Andre. Barba.
Si vnquam. Vide Lud. Roma. in consilio. l. xxiij. incip. pro
decisione eorum. et in consilio. l. xxiij. vbi late tenet quod nō videtur q. s.
renuntiare beneficii huius. l. per iuramentum. 7 pulchre allegauit. vide
quia alleg. Joā. et in additio. Specu. in. titu. de donatio. adde ad Bar-
to. Andre. Barba.

Am de mortis. Do-
tio causa mortis accedit vltimo volun-
tati: in insinuatione non eget si quis te-
tes legitime interueniant. b. d. per ista. l. puto cor-
rectam. l. donatio. s. de dona. que videtur require-
re q. in donatione causa mortis fiat insinuatione.

C. finis libri octau. Sequitur nonus.

Qui accusare non possunt. Rubrica.

Glos. ponit que persone non possunt accusare:
quam vide et nota et signa.

Quius est. Si
crimina intentant quorum
vnu est pindiale ad aliud
sup grauiori pcedit. b. d.
fm vna lec. innuit q. sita la-
ta in vno iudicio parat pre-
iudiciu in alio. l. d. tra. ff. de
pub. iudi. l. is qui reus. So-
lu. huius timore sunt plures lec. tu tene hic quinta
lec. que est l. 30. vt hic. Ista duo iudicia erat inuice
preiudicialia. et in l. contraria secus. Ista mate-
riam examina plene vt ibi dicit.

Tutor potest accusare. Tutorio noie.
Cautela q. tutor accusat aliq. q. dicat in accusa-
tione talis tutor nec adiciat tutorio nomine.

Cautiones. Si tutor
pupilli accusat suo noie pprio debet
se inscribere. b. d. p. hac. l. dicit gl. nri et
advocati coiter q. tutor vel curator no pot alieno
noie accusare. hoc intelligo veru nisi in casib. in q.
bus ad psequendu crim. admittit. pcurator: prout
plene no. in l. seru. quos. s. publice. ff. de procur.
l. ego tu puto q. temp. possit tutor. accusare tutorio
noie. vt. l. polla. s. de bis q. vt indig. s. inscribere
re se ad pena talionis hoc non pot. tutorio noie: et
hoc est q. ista. l. dicit. Cautela tu est q. q. tutor ac-
cusat aliq. dicat in accusatione talis tutor: nec
adiciat tutorio noie. na tunc intelligeret eo modo
quo potest. vt. l. s. post mortem. ff. q. eg. fac. tut.

Accusatio. Accusatio fine
inscriptione non
admittit. et accusator cotinuat extra or-
dine et in expensis puniet. b. d. hic videt
esse casus q. in criminalib. vici. victori adinat in
expensis q. dic vt ibi dicit. in l. no ignorat. s. de
fruc. et lit. exp. Ite hic vt casus q. in ead. instatia
possit deduci civilis petitio et criminalis. na hic vi-
des q. puniet extra ordinem et istud est criminale.
Ite puniet in expensis et istud est iudiciu civile. de B.
dici vobis in l. q. ad se fundu. j. ad. l. iul. de vi.

Mortua. Mulier potest accu-
sare. si suam vel suo-
rum iniuria psequatur: nisi sit aliud ad
que magis principaliter negotiu perti-
net. b. d. cu. l. seq. Nota quod dicit in summario.

Excusationem. Qui se
mel des-
tit no admittit iteru ad accusandu. b. d.

Tea. Qui tempore statuto a iudi-
ce non accusat vel accusatio-
nem no psequitur: postea no auditur.
b. d. hic bona. l. no. hanc. l. quam plene
examinat. et dicit in l. titia. ff. de accusa.

Non prohibentur. Adiles potest accusare si suam vel suo-
rum psequatur iniuriam. b. d.

Qui vult admitti vt ciuis debet probare se ci-
nem parte etiam citata.

Non ignorat. Non debet
vt talis nisi prius probet se talem. b. d.
tene menti hanc. l. et multa no. ad infini

ta. Sepe dicitur statuta q. ciuis admittat ad aliq.
et non alius ante omnia debet se probare esse tale
tamen q. hoc probatio fiat citata parte.

Crimen. In iuriam psequi-
tur se debet inscribere. b. d.

Acta opera. In iuriam psequi-
tur se debet inscribere. b. d.

Crimine. Qui regulari-
ter accusat no
potest ad accusandum non admittitur
nisi prius examinetur an crimen quod
accusat ad casus exceptatos pertineat. b. d.

Magnum. Frater non
sare fratrem vel pater filium de crimine
ne grauiori si suam iniuriam no psequi-
quitur. b. d. cum. l. seq.

Am rationibus. Qui habet duos accusatos tertiu ac-
cusare non potest nisi suam iniuriam psequi-
quitur. b. d. Idem in l. hoc accusare. ff. eo.

Iniquum. Test suum nutri-
torem accusare nisi suam iniuriam pro-
sequatur. b. d.

Sororem. Frater fratrem
test de leui crimine accusare. b. d.

Eganda. Nec est proprie mate-
ria. l. is q. re. et breui-
ter dicit. Accusatus no pot accusatorem
sui reaccusare de pari crimine vel mino. priusq.
sit absolut. nisi sua psequat iniuriam poterit tamen
accusatione pponere. no vt sup ea procedatur: sed
vt super sedatur donec causa prima finiat. b. d. ma-
teriam huius. l. plenissime habes in teg. et glos. et
ego vltimus dicit in l. qui reus. ff. de publi. iudi.

Familiaris. q. accusat possit omni domus.
Monachus quando accusat abbatem.

Quis. Persona domestica
non potest dominu do-
mus accusare nisi in crimine lese maies-
tatis. b. d. hic notabilis leg. C. no. hac
accusare abbatem. In contrarium videtur dicere
c. abbatem. de accu. dic vt ibi.

Liberti. Liberti non possunt
accusare patronos.
hoc dicit ista leg.

De accusationibus et inscriptionibus. Rub.

Osqui. Qui offedit terminos
extra ordinem punietur.
hoc dicit hec leg.

Cuiusdam. Nec e no-
tabilis leg.
Pro suo interesse admittitur quis ad
defendendu alium in crimine capitali.
b. d. per hac. l. practica bat in ciuitate ista. dicit hic
statutu q. quicunq. declinaverit forum possit im-
pune offendi vel occidi. Adhibetur talis cautela
qd si accusabat filiumfamilias pater pro suo inter-
esse declinabat forum pro filio et sic non incidebat
in statutu filius eode modo si delinquebat mona-
chus abbas pro suo interesse declinabat forum post
ea cotra istas fraudes fuit statutu prius.

Eos. In capitali crimine admit-
tuntur procuratores ad allega-
das causas absentes. b. d. plene in l. ser-
uum quos. s. publice. ff. de cura. et ego
dicit in repe. l. penul. s. ad crimen. ff. de pupli. iudi.

Si accusatoribus.

C. abbatem. vbi
est iste casus qd
monachus. vide
Spe. in tit. de in-
quisitione. s. h.

C. declinabat fo-
rum. Alia caute-
lam. adde vt dicit
post Bart. in l. s.
quis sub coditio-
ne. ff. de p. i. i. i. i.
et hic adde l. i. i. i.
in l. p. s. ad cri-
men. in. vii. c. bar.
ff. de publi. iudi.
ibi Bar. in. vi. c. o.
li. et Bal. l. l. reos
j. eo. et in l. ab ad-
ministratione. s.
de leg. adde Ang.
conf. xxxvii.

C. declinabat fo-
rum. Alia caute-
lam. adde vt dicit
post Bart. in l. s.
quis sub coditio-
ne. ff. de p. i. i. i. i.
et hic adde l. i. i. i.
in l. p. s. ad cri-
men. in. vii. c. bar.
ff. de publi. iudi.
ibi Bar. in. vi. c. o.
li. et Bal. l. l. reos
j. eo. et in l. ab ad-
ministratione. s.
de leg. adde Ang.
conf. xxxvii.

C. declinabat fo-
rum. Alia caute-
lam. adde vt dicit
post Bart. in l. s.
quis sub coditio-
ne. ff. de p. i. i. i. i.
et hic adde l. i. i. i.
in l. p. s. ad cri-
men. in. vii. c. bar.
ff. de publi. iudi.
ibi Bar. in. vi. c. o.
li. et Bal. l. l. reos
j. eo. et in l. ab ad-
ministratione. s.
de leg. adde Ang.
conf. xxxvii.

C. declinabat fo-
rum. Alia caute-
lam. adde vt dicit
post Bart. in l. s.
quis sub coditio-
ne. ff. de p. i. i. i. i.
et hic adde l. i. i. i.
in l. p. s. ad cri-
men. in. vii. c. bar.
ff. de publi. iudi.
ibi Bar. in. vi. c. o.
li. et Bal. l. l. reos
j. eo. et in l. ab ad-
ministratione. s.
de leg. adde Ang.
conf. xxxvii.

C. declinabat fo-
rum. Alia caute-
lam. adde vt dicit
post Bart. in l. s.
quis sub coditio-
ne. ff. de p. i. i. i. i.
et hic adde l. i. i. i.
in l. p. s. ad cri-
men. in. vii. c. bar.
ff. de publi. iudi.
ibi Bar. in. vi. c. o.
li. et Bal. l. l. reos
j. eo. et in l. ab ad-
ministratione. s.
de leg. adde Ang.
conf. xxxvii.

C. declinabat fo-
rum. Alia caute-
lam. adde vt dicit
post Bart. in l. s.
quis sub coditio-
ne. ff. de p. i. i. i. i.
et hic adde l. i. i. i.
in l. p. s. ad cri-
men. in. vii. c. bar.
ff. de publi. iudi.
ibi Bar. in. vi. c. o.
li. et Bal. l. l. reos
j. eo. et in l. ab ad-
ministratione. s.
de leg. adde Ang.
conf. xxxvii.

Si accusatoribus.
absoluta lata accusatoribus absen-
tibus non per contumacia est ipso iure
nulla. b. d. C. op. q. plures no admittunt ad accu-
sandum vnu: sed nisi vnus tm. vt. l. bi tam. s. si. et
si plures. ff. eo. breuiter plures sol. danf. illa est va-
q. hic no fuit oppositu de plurib. na si fuisset op-
positum de plurib. fuisset elect. vn. qd tene meti.

Abfentem. vide
Bar. in l. i. j. s. e. et
in l. quida consue-
lebat. de re iudi.

Procedi. vbi i
notorijs proceda-
tur per inquisi-
tionem et de mo pro-
cedendi in noto-
rijs vide p. Spe. b.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Accusatoribus.
absoluta lata accusatoribus absen-
tibus non per contumacia est ipso iure
nulla. b. d. C. op. q. plures no admittunt ad accu-
sandum vnu: sed nisi vnus tm. vt. l. bi tam. s. si. et
si plures. ff. eo. breuiter plures sol. danf. illa est va-
q. hic no fuit oppositu de plurib. na si fuisset op-
positum de plurib. fuisset elect. vn. qd tene meti.

Abfentem. vide
Bar. in l. i. j. s. e. et
in l. quida consue-
lebat. de re iudi.

Procedi. vbi i
notorijs proceda-
tur per inquisi-
tionem et de mo pro-
cedendi in noto-
rijs vide p. Spe. b.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

Quidem. In notorijs
pote p inquisi-
tione pcedi: sed in no notorijs q. non
punif nisi fuerit citatus vel accusatus.
b. d. et pponas ita teg. ibi nutianerit tanq. notoria
vt p. s. eg. sequenti rilo. ff. ad turpil. l. ab accusatio-
ne. s. nutiationis. et sic intelligit glo. ff. de adul. l. i. s. si
publico. et etia l. y. in teg. ibi posset perpedi. proce-
dendo per inquisitione ex officio ad denuntiatione
officialis. ite ibi in teg. despicit. q. d. in non notorijs
no procedit per inquisitione sed per accusationem
et hoc mo intelligit coiter ista. l. sed do. sic. mat. in
telligit q. officialis denuntiat causam pot pcedi p
inquisitione: vt in prima parte huius legis et pba-
tur. j. tit. i. l. i. j. de decur. lib. g. l. i. ff. de custo. reo.
l. i. i. i. v. si officialis illa denuntiationem no pro-
dugerit in notoriu probado tunc ille denuntiat
absolue vt hic in secunda parte huius legis: et d. l.
ab accusatione. s. nutiationis. eg. pone. i. denuntiat. hanc
aut materia q. possit p inquisitione pcedi: plenissi-
me dicit in l. i. s. si publico. ff. de adul.

Abfentem. test dam-
nari de
crimine capitali si fuit danatus sente-
tia est nulla que retractabit per eundem
vel per superiorem. b. d. de materia nullitatis dicit
vobis in l. i. s. quando prouo. non est neces.

de vno non potest accusari de alio. vt. d. l. senatus.
fm qd ibi loquitur de homicidio et parricidio. vt. l.
pretor. edigit. s. de iniuriis. si vero habet se sicut
excedentia et excessa tunc vtroq. potest puniri. non
tamen potest simul accusari de vtroq. ab eode sed
ab alio sic vt hic. l. si adulteriu cum incestu. ff. de
adul. Sed que est ratio huius. Respondeo quado
sunt duo iudicia quoru absolutoria lata in vno po-
test parere exceptionem rei indicat: in alio no ad-
mittitur concursus. vt. l. fundi. et l. fundi. ff. de ex-
cep. et illa est ratio quare non admittitur concursus
civilis et criminalis descendenti ex eode: q. abso-
lutoria lata in vno potest parere exceptione rei in-
dicat in alio si pronuntiet super facto. Ite tenet
Dy. in c. nullus pluribus. de reg. iur. l. vi. Ite in
proposito. q. eg. eodem facto descendenti si essent
eodem plone accusatoris et accusati absolutoria la-
ta in vno possit parere exceptione rei indicat in
alio: ideo ide ad accusandum non admittit. que ra-
tio cessat alio accusante. dices tu: sed que est ratio
q. index non pot sniare super vno nisi plenissime
discusso alio vt hic dicit in vltima parte. Respon-
dit in istis causis capitalib. debet index inquirere ve-
ritatem et etiam pro parte offensa si ipsa no oppo-
nat. vt. l. i. s. h. ff. de questio. et l. si no defendat. ff. de
pe. vnde possibile esset q. ex defensionib. factis in
vno iudicio appareret iudici qd in alio reus non est
culpabilis vnde esset veredicta iudici et parti in ip-
sistia si in vno condanatur et in alio absoluit: ideo
de vtroq. debet esse cognitio anteq. iudicetur: et de
isto mebro q. ex vno facto oriuntur plura crimina
dic vt dicit plene in d. l. senat. Quadoq. sunt plus
ra facta et plures tituli criminis: plures modi age-
di tunc siquidem omnia illa facta tendunt ad eun-
dem fin

secus si diuine spiritualis qz tunc priuat. vt in c. ij. de seclis maticis. z in c. quicquid. de here. insti. qd tene meti. post apostilla. vide Eldr. c. glij. ybi plene de materia z an spoliatus nuntios apostolicos dicant comit- tere crimel lese maiestatis. vide Ro. conf. cclxv. z in quantum Bar. in fi. dicit qd bannum hodiernum est mortale. vide qd au. de cast. c. fli. glij. qd dicit comitti cri- men lese maiesta- tis. vide Bal. qd. c. glij. lib. i. de. de anch. qd. c. lxxv. ybi qualiter testes debeat con- cludere z an tra- papa vel delega- tus de latere dicat comitti crimel lese maiestatis.

Acacchus. oc- cidere. peccat ta- men. glij. q. ii. c. admonere. z in c. inter hoc.

Quoniam. perue- niri. vide Bar. in Contra pupillu. ff. de re iudi. z vi- de no. glo. hic sin- gulariter ad idem dicit singulariter Bino. an. c. qd pro- pter de elec. qvbi cuqz p statutu qd tenet copare p- sonaliter si p pro- curatore coparet qd curatoz fuit ad missus tenet pef- sus. z etia pbatio facit ad l. si mari- tus. g. pscibere. cu ibi no. ff. eo.

Querit glo. de hoc vide Bar. z qd ibi dicit glo. in l. pe. s. ad crimel. ff. de publi. iudi. z al- leg. in l. ita demu. s. de procur.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

quicunqz prestiterit auxilium vel fauorem alicui egbannito pro prodicione huius communis pu- niatur certa pena. Adodo quidam de hac ciuitate procurabat quod dominus Petrus de spoletio q erat egbannitus vt proditor huius communis re- banniretur querebatur vtrum incideret in istam legem tanqz prestans consilium et fauorem egban- nito pro prodicione. Quidam canoniste dicebant quod non per decretales que dicunt quod licet no sit alicui licitum communicare cum aliquo egcom- munito. hoc est verum nisi pro eo reconciliando eum audiat. ita in proposito ille qui percurabat qd rebanniretur faciebat vt reconciliaret eum huius- modi. sic non incidebat in legem. Ego dicebam qd hic erat casus in contrarium ibi. deniqz inuenimus eos. non obstat quod dicitur de egcommunicatione nequa sententia egcommunicationis est medicis- nalis no mortalis. vt in c. cum medicinalis. extra de sententia egcommunicationis. lib. vi. Nunqz enim ali- quis egcommunicatur vt perpetuo sit condemnatus. sed vt ab inobedientia desistat. bannum vero quod datur hodie fm statuta terrarum est mortale. elapso termino banni non daretur sibi venia co- parenti z venienti ad mandata. ideo non est ratio eadem quod sepissime accidit specialiter hic.

Eminisse. De crimine lese maiestatis pos- sonaliter si p pro- curatore coparet qd curatoz fuit ad missus tenet pef- sus. z etia pbatio facit ad l. si mari- tus. g. pscibere. cu ibi no. ff. eo.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

cleri. vide ibi oino. z vide Lud. ro. in c. fli. glij. an propter adulteriu perditur dos. Andre. Barba.

Que adulterium. querit glo. vbi querit glo. vtrum cu meretrice siue sit nupta siue non sit licitum adulterium. vide Lyn. in l. i. de rap. vir. in addi. sed Bar. in l. i. ff. de vi. in pn. ff. eo. alleg. in glo. videtur tenere glo. hic vide Bald. j. eo. si mulier.

Tanobis. tur q exceptio b- nes possunt obijci accusanti de adul- terio. No. qd. becl. statuit posse tatum cer- tas exceptiones obijci z per hoc non excluduntur alie exceptiones legitime cor- ore iuris incluse. vt hac glo. ideo t per hoc doc. inducunt hanc legem in arg. qd h statuto caneas q contra instrumetum non possunt opponi nisi certe exceptiones qd per illud statutum no excluduntur alie legitime. quod non puto ysqz. veru. quod dic vt plenissime dicit in l. i. ff. si. ff. quod vi aut clam.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Quoniam. vide h singulariter di- ctum quando ma- ritus accusat pro- rem de adulterio et postea remittit accusatione z mu- lier no continnat adulteriu an pos- sit iteru accusari de adulterio vide hic no. per eum. z ad Bar. hic facit qd not. Bar. in l. amplius non pe. ff. re. ba. z Bar. in l. si. ff. de eo per quem fac. erit b et ibi alle. hic teg. c.

Ita nobis. fa- cit ista. l. ad mate- riam de qua per Bar. in l. i. in pn. ff. si quis dicit. o non obtem.

Que adulteriu vide ista. l. alleg. p glo. in c. tanta. de simo. z ibi doct. in c. si christus. de iureiur. z in c. ca- put. de vi. z bone.

Si bi qui adulterij. Si absolutus ab adulterio progimita- tis preceptu postea cu ea matrimoniu contrahat eg hoc iuris z de iure videtur nasci pre- sumptio. eg qua de primo adulterio de quo fuit ab- solutus poterit condemnari. b. d. hec singularis leg. qd tene menti. Cppo. nemo eg presumptio- nibus est condemnandus. vt. l. absente. ff. de pe. Solu. ibi loquitur de presumptione hominis. hic de presumptione iuris z de iure. Cppo. postq quis est absolutus non potest codemari nisi do- ceatur de prenaricatione. vt. l. bis qui homicidij. de accu. z l. iij. ff. de prenarica. Sol. specialis casus est hic. simile vidistis. s. de re iudi. l. i. Qui eg adulterio iniuriatur. iniuriat etia eg stupro commissio in viduitate.

Mulier. Si tempore vi- dam potest accu- sare de stupro quod committitur in vgo- re quam repudiarit. hoc dicit bec bo- na leg. Cppo. cum istud sit crimen publicu qui- libet potest accusare. quid ergo mirum si maritus admittit. dicit glo. qd maritus quodam preferat quia magis offendit. Eg hac. not. t quod ille qui offenditur de adulterio costante matrimonio ille offenditur eg stupro viduitate durante. hoc est vti- le scire ad probandum quandoq inimicitias. na- ta iniuriatur consanguinei viri iam defuncti eg stupro quod committitur in viduam sicut si dura- ret matrimoniu.

Bertatem. Sicut liber- tas seruorum infra duos menses a die dimortij impe- ditur. ita infra duos menses a die ma- trimonij soluti per mortem. b. d.

Si quis cam cuius etia tutor fuerit corruerit. Rubica.

Tutor. Qui suam pupillaz corrumpt depor- tur bonis omnibus publicatis. hoc di- cit bec bona leg.

De mulieribus que seruis propriis se iungunt. Rubica.

Squa. Que seruo pprio- ne seruo pprio- mitur z omnes ad denuntiandum admittunt. filij eg tali coniu- ctione nati inscussibiles habea- tur. hoc dicit.

Ad l. iul. de vi publica vel priuata. Rubi.

Tutoris. Quando pars- deuenit ad aliquem eg dispositione legalis intelligitur cum onere debi- torum. hoc dicit. Cppo. ff. de iu- re do. l. mulier. s. de here. vel act.

Confidis. Si mascul- vel femina i- cludatur violentia committitur pena bu- nus. l. punire. b. d.

Criminis. Necesse bo- na. l. et facit ad intellectum multoz. Violentia co- missa circa res etiam hominibus non

Si quis ea cuius eria tu. zc.

coactis bac. l. punire. Iniuria comissa circa per- sonas ita demum bac. l. punire si coadunatis ho- minibus facta fuerit. b. d. Cppo. ergo quod iniu- ria facta persone ita demum cadit in crimel publi- cum. l. iul. de vi. si fiat coadunatis hominibus als- est priuata. vt. l. iniuriarum. j. de iureiurando. ha- autem formas actionu coadunatas quas in- tellige etiam si coadunant vnum. vt. l. iij. ff. de vi. bo. rap. quod tene menti.

Si in violentia internenit verbera z homicidia maleficium in persona eius qui fuit autoz violen- tie aggranant tñ. z quod tenebuntur alij.

Moniam. Hec est bona leg- lentie eg parte inferentis vel defenden- tis homo aliquis moriat inferens vim pena mortis punire. b. d. Cppo. qd aliquis inuit ad occupan- dum castrum vel palatij alterius z in occupatio- ne aliquis percussit vel occidit non debet pu- niri quibus. l. hoc est tanqz violentia inferens et occupationem faciens z tanqz faciens homicidij et vulnerans sed totum est vnum delictum. scilicet violentia aggranatum per istas qualitates. f. qd in ea sunt comissa. verbera. necesse. z familia. vt hic teg. vides no. quem milles allega. et ideo rogo te. Cppo. no. qd iste qualitates. f. e- neces. z verbera in hac violentia internenit ag- granant maleficij tatum in persona eius qui fuit principalis z autoz huius violentie. ita vides hic in teg. qui vim facere. z alij autem homines coadu- nati ad hoc non tenentur nisi de violentia simplici. vt hic innuitur. tenebuntur etiam de eo quod ipse personaliter fecerunt. vt probatur in l. iij. ff. si quis non ipse coegerit sed inter coactos fuerit. ff. vi bo. rap. Cppo. z videtur qd no debeat puniri quis vltra qd habuerit propositum delinquendi. Ctra in l. q in iure. ff. de fur. Sol. de hoc dic plene vt di- gi vobis in l. diuus. ff. ad le. cor. de fca. Querit glo. vtrum ille qui fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam violentiam inferenda si ibi perdit arma vel alias f- res vtru possit recuperare ab eo qui cu coaduna- uit eg stipulationis est super re turpi. vt. l. si no remunerandi. s. rei turpis. ff. manda. hoc intellige verum quando quis fuit coadunatus ad aliquam

quod si omiffa. ¶ **Q**uod p. liceat expulſo ſua antea
reſtituere recuperare. vt. l. i. §. vii. in d. de vi et vii armaz
l. iij. §. cū igitur. vt. l. §. vnde vi. l. i. huius timore lec.
buius. l. variat duobus modis. Vno modo quod
hic nō licet recuperare. ſ. ex internallo: ſed inconti
nētū ſic vt in cōtrario. et illa eſt communis lec. quā
glo. ſequit. Alij dicūt vt Jo. in fi. glo. q. bic loquit
quando incontinenti ſua auitozate poſſeſſionē re
cuperauit. 2. quod dicitur in tēg. poſſeſſionis iura
reparent. ſ. quo ad dāna que paſſus eſt ab alio qui
violētiam inferrebat. vide iſſam glo. in fi. §. bac. l.
habes notare q. cauſa reſtitutionis eſt priuilegia
ta. ſue agatur ad recuperandā poſſeſſionem ſue
agatur ad dāna que q. paſſus eſt violentia: lice
poſſeſſionē effectualiter non perdidit et eſt priu
legiata in hoc quod ante oīa debet examinari iſta
cauſa reſtitutionis. Qualiter autē intelligat iſtud
ante oīa. Jo. dicam. Et debet intelligi lec. iſta q. bic
agebat ad dāna illa contra quē adhibita fuit violē
tia qui recuperauit incontinētē contra eum qui in
tulit violentiam. Secūdo contra cum legitime fe
cerit non poſſet agi ad dāna que aduerſarius paſ
ſus eſt. q. quod legitime factus eſt penam nō mere
tur. vt. l. grachus. §. de adul. Iſſam cauſa poſſio
nē tene mentio q. puto eā eſſe verā nec ſcio eā alibi.
Alia lec. cōmuniō eſt q. bic expulſit ex internal
lo. 1. nō faciebat legitime tunc enim ſpoliatuſ
ſecūdo ante omnia debet reſtitui Sed tunc ad hoc
op. q. licet hūc expulſo agere ciuilem vel accuſare
criminaliter p. totū vult. vt. bac. l. in prin. 2. quando
ei. ac. cri. prein. l. i. Sol. dicit glo. fateor q. expulſus
habet criminaliter accuſare criminaliter vel agere ci
uilem interdicto pro recuperanda poſſeſſione ſed
bic loquitur quādo eligit expulſus agere interdi
cto. quo caſu ante omnia reſtituitur. ¶ **V**idendū
eſt ergo quid eſt hoc dictū ante omnia q. bic di
cit tēg. glo. dicit ante oīa reſtituitur. i. anteq. qua
tur quis fit dñs. vel ante omnia. i. anteq. queratur
de crimine in modū accuſationis. 2. ſic pertranſit
2. etiā dco. mihi videtur q. nos debemus intellige
re tēg. p. ut iacet ſimpliciter ante omnia. 3. pro bu
ius euidentia debes ſcire q. quādo q. ſpoliat? agit
petēs reſtitutionem poſſeſſionis quādoq. agit pe
tēs reſtitutionē damnoſi. 4. primo cauſa cauſa reſti
tutionis ante omnia eſt tractanda. vt. bic dicit tēg.
in tāti vt ſuper nulla alia re a ſuo ſpoliatoze poſ
ſit cōueniri niſi ſuper illa ſpoliatione. hic eſt caſus
extra de ordi. cog. c. ſuper ſpoliatione. 2. ſic debem?
iſtū tēg. intelligere. Si vero agit? petens dāna iſſo
caſu iſta cauſa debet ante oīa retractari. nec poſſet
ſuper dominio ipſius vel alia cauſa reſcōueniri. vt
bic fin. lec. Jo. nectam reſcōueniri poſſet de alia
ſpoliatione. vt. in c. ij. §. de ordi. cog. 2. hoc ſi ſecūda
cauſa ſpoliationis per quam agitur ad recuperan
dam poſſeſſionē rei de qua quis eſt ſpoliatuſ pro
ponitur in modū reſcōuenitionis. ſed ſi proponere
tur in modum exceptionis tunc impediret primū
iudiciū ſuper dāno et ſpoliatuſ ante omnia debe
ret reſtitui et donec reſtituatur cauſa ſuper dānis
nō deberet agi. vt. d. c. ij. ¶ Item priuilegiata eſt cau
ſa reſtitutionis in hoc quod ille qui eſt ſpoliatuſ
ſi obijciatur ei de dominio ſpoliatūſ iſta exceptio
nō debet examinari in iſto iudicio. ſed ante oīa eſt
reſtituēdus. vt. bic fin. q. glo. intelligit. vt. vidiffis
in l. i. mōmetaneē. §. vnde vi. fi. per vim vel alio mo
do. l. i. intelligit fi. cōtra hac exceptionem de domi
nio replicatur ſecus ſi petens reſtitutionē patere
ſuper illa exceptione. pcedi. vt. eſt de reſti. ſpol. c. ij.
quod p. ab eſt iure noſtro. Sicut enim ſe habet excep
tio ad actionem illa eſt habet replicatio ad excep
tionē. vt. l. ij. ff. de excep. ſed ſi exceptio nō obijci
tur. nō impeditur actio eadem ratione ſi non obij
ciatur replicatio nō impeditur exceptio. ſacit. §. de
adul. Quoniam alexandrū inſti de repli. per totum
quādoq. ſpoliatuſ a ſpoliatoze cōuenitur nō curro
qua actione nec ad quid dum tamen nō conuenia
tur. ſuper alia ſpoliatione: tūc ipſe poterit excipe
re contra ſpoliatozem ſui q. non poteſt cōueniri
donec ipſe reſtituatur. 2. hoc eſt q. bic tēg. dicit. an
te omnia violentie cauſa 2c. probat in d. c. ij. extra

de ordi cog. Si vero de spoliatiōe agit criminali
ter tūc alia questio ciuili nō poterit proponi non
propter p. in legiū spoliatiōis sed propter priuū
legiū generale cuiuslibet causę criminalis que nō
patitur secum ciuilem cōcurrere ne ei fiat p. uide
cū. vt. s. de ord. cog. g. l. i. Item opp. videt hic quod
queri debet quis ⁊ ad quē uenerit possessio. Et tra
iam p. certo posuerat solē debet esse cōmissam.
quare ergo de hoc querit. Solē debet exponi in tur
lit. l. intulisse dicitur. ⁊ ista est vera. vel dicebatur q
ex alia causa potuit facere ⁊ licite tūc ista potuit
esse bona. ¶ Sumus expedit de prima glo. mag.
3 venio ad sequētem. ¶ Oppp. dōlus tūc dolo cō
pensatur. vt. l. n. g. i. ff. de eo per quē factum erit. d.
dolo. l. i. duo. sed si ergo eppli expulsiore meū vi
b detur quod debeat cōpensari violētia b quam fec
sibi cū violētia quam fecit mihi glo. hic dicit aliud
in illo generali dōlus cū dolo ⁊ c. nō dicit plus. sed
in. l. j. in fi. gl. mag. s. vnde vi. Rēspōdet q. ideo nō
cōpensatur dōlus cum dolo hic. quia videtur esse
cōmissa circa diuersa. Alia est enim vis facta vno
tēpore. alia facta alio. sed contra hoc videtur. ff. q
vi aut clā. l. si alius. g. bellissime glo. hic dicit aliud
in interdicto quod vi aut clā. vt ibi aliud in interdi
cto vnde vi. vt hic. ¶ De hoc non placet. nam posito
q. dōlus cum dolo nō cōpensetur saltē vno debi
to cum alio debito debet cōpensari. si ergo per vio
lentia quam tu intulisti mihi es effect⁹ meus debi
tor in centū ⁊ in illa possessione. ⁊ cōsumiliter ego
per illam quā tibi cōuerso. secundo adhibui. sum
effectus tuus debitor in centum ⁊ in illa possessio
ne igitur debet vni debitu cum alio cōpensari.
¶ Preterea dicit ipse non est ratio diuersitatis q. de
bet esse inter istud interdictum vnde vi. ⁊ interdi
cto quod vi aut clam. quare ergo q. hic dicitur q
ante oia est restituendus est verum in eo in quo pas
sus esset maius damnu ⁊ sic per completionē nō
esset sublatū. ¶ De vltimo. tenent glo. nostram.
vt Jaco. de are. Jaco. but. ⁊ alij nō obstat q. dicit
q. dōlus cum dolo cōpensatur vel debitu cū de
bito cōpensatur. vt hic glo. optime sentit. illud est
verū quādo secūdos dōlus vel scdm debitu seu de
lictu non absorbet ⁊ extenuat priuū sed hic secūda
da violētia absorbet ⁊ consumit primā ideo de pri
ma nō potest obijci. ⁊ sic nō potest dici dōlus cum
dolo cōpensatur. vel violētia cū violētia. quia p. i
ma violētia est consumpta nec etiā potest dici debi
tu cū debito cōpensari. q. priuū debitu est subla
tu. vt. s. vnde vi. l. i. quis in tanta. ⁊ l. etat. ff. q
met. can. ⁊ vide glo. sic intelligi glo. sup. verbo q. s.
¶ Pro cuius euictia debes scire q. p. l. i. sic in tan
ta. ⁊ per. Legat. illi q. s. q. d. intulit violētiā perdit
omne ius q. d. habebat in re vlt ad rē. sen. pro illa re
sed si habebat aliud ius extra rē illā licet forte illi
re occasione illud nō perdit. vt. l. qui vas. in prin
si. de fur. qui. em. absulit rem sibi subtractam. licet
perdat sibi conditionē furtiua que datur ad rem
non perdit actionē furti que datur ad duplum vel
quadruplū q. d. est extra rem. ⁊ d. q. d. ad propositiū
scd a violētia absorbet primā quatenus ad primā
violētiā poterat agi ad recuperandum. sed quate
nus poterat agi ad certa dāna ⁊ sic extra rem pro
pter secūdam violētiā non cōsumitur prima. vt
d. l. qui vas. eadē ratione credo q. accusatio crimin
nalis que oritur ex prima violētia non consumit
per secūdam illa actio nō est ius in re. nec ad rem.
nec pro re. ⁊ sic glo. que hic videtur velle q. per se
cūdam violētiā tollatur prima etiā quod ad actio
nem criminalē nō videt q. dicat verū. vide gl. licet
tū digerit q. d. prima violētiā nō consumit quantū
ad dāna ⁊ ad aliud interest. tū in hoc scd iudicio
in quo petit possessionis restitutio de illo pmo nō
poterit queri q. causa restitutionis hys illud priuū
legiū vt ante oia ⁊ c. nisi agatur sup. alia spoliatiōe
possessionis nō cōsumpta per scdām vim. vt. s. vi
gi. causa ergo p. quā petit restitutio possessionis est
magis priuilegiata quā causa p. quā petit restituti
o damnoꝝ ⁊ interesse per vim vt p. in d. c. ij. de
ordi. cog. ¶ Non obstat. l. si aliud. g. bellissime glo. vi aut
clam. nam vna vis in iudicariā nō consumit alia

Tōper
lentia. an
lentia cū a
pēsetur. et
quid add
Bar. in. l.
fessionem
vi arma.

Derap. vir.

Deemen, ser.

Deemen. ppin.

I25

^a **C**ui expulsiua. et ita hanc. l. intellige in vi ablatina vel expulsiua sicut in copulsiua: vt dicit Bar. per illum teg. ff. de condi. ob. turpem causam. vel ista leg. non habet locum si agatur petitorio. not. Bart. in l. ij. in fi. s. quod met. cau.

Ceterū dicit glo. & vide gl. Bar. in l. qui pos. de vi & vi. arma. & Bar. i. l. ij. §. ex p. rario. in ij. colum. de acqui. ren. posses. a non erit quis priuatur iure suo ppter vim inquit tatiā. scilicet in vi. p. rario. & in vi. arma.

c **E** frequēs lib. 4
 v. adde Bart. in
 li. te. s. de iur. de
 libe.

o **R**aptores. hac
 l. imagine in ver.
 vt huic pene in
 telligite fm ter. pal

questiones. querit glo. Tquid si ejciar de possessio
ne ⁊ recuperem tamen incontinenti: an definā vsu
capere. ⁊ glo. dicit q non quā vide. verū dicit glo.
ista qz ille qui recuperavit incōtinenti non amittit
possessionem.

possessionem civilem. vt. l. iij. §. cū igitur. 7 ibi not.
de vi 7 vi arma. merito non definit vltu capere: gl.
videtur aliud dicere. vt in l. qui de possessione. ff.
de vi 7 vi. ar. 7 male. ¶ Quero an si expulsi res

titutis habeat lo
cum in rapiente
meretrices p vim
et cum ea coeunte.
videtur coeunte
cuperauit incontinenti possessionem: an habeat lo
cum pena. l. si quis in tantum. glo. hic dicit q non.
Ista questio pōt intelligi duobus modis. primo
an ego qui incōtinēt p vim recuperaui incidere

vide text. notab
lem in l. verum.
la. ij. de fur et ibi
bar. z de hac ma
in. l. si quis in tantam. z tunc absq; dubio glo. dicit
q; nō z bene: q; legitime feci. ergo zc. vtl. grach?
s. de adul. Item potest intelligi an ille qui percivit
me expulsi z fuit ipse incōtinenti expulsi incidat

teria vides bal. in l. raptorez. de epi
fco. 7. de. adde ad
materiam huius
in. l. si quis in tant. 7. licet glo. hic dicere videat q
no. contrariu tñ videf dicere. d. l. si de possessione.
de vi 7. vi arma. §. de excep. l. 13. fin. vñ lect. puto
q non incidat in. l. si quis in tantam. qz cum ille de

l. Barba. consi.
lgij. l. ij. §. opo-
tet. quero dicit lex
vel statutu quod

rapiens mulierē
 puniatur. modo
 vir rapuit mulie-
 rem vel sponsam

vel porem de lu
panari dic quod
non fm Bald. in
l. in ambiguo. ff. c

deleg. qz iste esset intellectus vitio-
sus et lex debet eē
sancta et innuac.

lanca et minuat
lata et sic debet ee
eius interpreta-
tio.l. certe. §. i. ff.
fam. hereticis. ff.

nō vigore actio nō p̄cipatū intente. v. l. inter-
dum. ff. de publi. iud. per officium iudicis ex
quadam equitate scita tenent hic docto. quod dic-
tur digi in l. interdum. §. qui furem. ff. de fur. z. l. des-
tructo de publi. iudi.

Eruos mittētes vltimo sup-
plicio puniunt: si ēcepto domini pe-
cerunt in metallum dānantur alie pe-

cleri ⁊ glo. ibi suz
per verbo spōsaz
que non est alibi
fin. Hinc de po

fin auge. de quo
 per Bal. in dicta
 raptos. vide
 qd habes in trac.
 de iur. iur. c. 1.

Dubius habere gentem
 armigeram coa-
 duntam est crimen publicum legis in
 de vi. de quo etiam potest p inquisitio-
 nem fieri p 2. Bal.

viola. in vii. ca. 7
bo. et vide quod
habet in l. sed si
eximedi. in princ.

ff. ne quis eū qui d
in ius.
Si virgis. xvi
de bal. in l. illud.

in fl. ff. de iniur.
CAn presumas
 tur. per Bar. in l.
 ff. ad l. co. ne. de i
De emendatione seruoꝝum. Rubrica.
Si vulneratus superuigil postvulnus illatū

per multos dies ⁊ postea mort⁹ est an prelium
mortuus ex vulnere,

Virgis. ^eDñs percu
tiens seruū
etiā si ex percussione mortuus fue
rit nō punitur nisi occiden di. cō.

Sicut no punitur. nisi occidendi aio k
hoc fecerit. b. d. habetis hic glos.
super verbo depulsa. quā no. mul
tum tad questionem de eo qui percussit aliquē qui
noſtea per plures menses noſtuitur et c.

f. ponea per lures mēies post mortuus est eg vul
nere an presumatur mortuus eg vulnere. Breui
ter distinguit an post triduum supervenerit vel am
bulaverit vel nō. habent decretaliste super hoc ca
sum extra de homici non recordari et c. et c.

De emendatione propinquorum. Rubrica.

Iuuenis q̄s dicat vt corrigi possit a maiori.
In corrigēdis.

Aparentibus & consanguineis an
tioribus licet corrigere iuue
nes & eos corrigendo percutere
dum tamen moderate nec cū atro
citate faciant hoc. Quid dicatur in iuribus hanc

test corrigi dicunt quidam minor. g. an. dum mēdo
corrigens sit antiquior eo. vt. l. non aliter. ff. de leg.
ijj. do. i. R. i. mal. intelligebat hoc de minore. g. g.
an. nam abinde plura notat. l. si quis. c. de iur. i. c.

CAd l. corneliam de ficiarijs. Rubrica.

Qui dicit dolo non fecisse homicidium puni-
nisi dolum probet non fuisse.

Absq; dolo occiderit pena homi-
cidij non tenet. **h. d. C. No. 7** quod
ille q; dicit se fecisse homicidiu sed
nō dolo debet pbari. **q. dolo. 7.**

no dolo debet pbare. q̄ dolo nō fecerit. hoc autem probabit ex qualitate ictns ⁊ ex his qui inter eos procedebant. vt. j. e. l. eum qui facit. j. de iure fil. si non conuittj.

Item. **S**iqui. ⁶ Licet vnicuique ad sua defensionē occidere aggressorem vel eum volentem percutere et etiam eum volentem derogare. b.d.

Eum qui homicidium casu commissum non punitur.
Statutum dicens si quis occiderit non veris

Squi. ¹ Qui ad actū occidēdi
peruenerit l3 non occide

Int pena legis cornelie de ficiarijs puni
tur ac si occiderit. h. d. Hoc est. veruz qz
illa vba legis cornelie de ficiarijs hoc patiunt. vt. l.
i. §. eo. licet statuta ciuitatis dicant si quis occide
rit. qz non est in ficiarijs. qz non est in ficiarijs. qz non est in ficiarijs.

rit. &c. nō verificantur in eo qui licet animo occide
di percusserit nō tñ occidit. ideo tunc non punitur
erg illo statuto. quod tene menti perpetuo.

De mathematicis et maleficis et sumi. Rubrica.

Sed **tra**dictum beati
thome qui reprobat istas incarta
tiones. sed pot loqui de foro con
scientie. hic loquitur de foro civili

¶ ut non puniantur. **q**uestum ¶ fuit
a me vtrum iste qui dissoluit istas malitias debet
puniri. **r**egi q non: est casus hic.

adde de falsificante priuata scriptura Bal. conf. c. g. lib. i.
 g Et vide cōsi. Bart. incipies quida filius familias p̄sbyter ascripsit
 suo patri legatum notarius ep̄iles vide p̄isto titu. Andre. Barba.
 b Quāquā. Adde Bar. in l. si filius. §. sequens. t. in l. si pater. in f. ff. de fal.
 i Si quis. de c. l. est notabilis. ideo ad multa facit maxime ad id quod

De falsa moneta. Rubrica.

Iquis. Ro. reg. iustus. l. in. l. fin. qui dicitur etas pupillorum quicquid videtur ignorat. Item no. ex glo. quod illi non teneantur monetas quod habent

no. Bar. in. l. j. § fabri. lib. gij. Sed an alibi in ista p. nia videat And. de ser. Bal. in. c. q. que sint regalia: et ibi tenet refert Ol. c. falsi. § non. c. qui

Ergo privilegium principis: forte illud privilegium concessum primatis nō valeret sed solum cōcessum omnibus: ideo illi de fisco qui faciūt cudi florenos non possunt.

U Ad legē inīā repetundarū. Rubrica. **T**ynius. ^k Tides ergo in l. qui iurasse in pū. ff. de iurei. alle. si. huius ti.

Vulua sua dixi tibi. s. de affesso in
l. si post depositum. dic. tibi. 7. l. cū
exhibuisset. ff. de publi. qd. no. l.

Cū civilis actio criminali preiudici. Ruzi.

1 **A**ctio criminalis q̄ dicit̄ r̄ q̄ actio ciuilis. psequi rem fami-
2 **A**ctio ciuilis ex delicto q̄ dicit̄ psequi rem fami-
liarem q̄ estimatione d̄nt̄ r̄ q̄ vindictam.
3 **Q**uā actio criminalis cōpetit̄ alicui q̄bus
casibus possit eligēdo ciuile p̄dicare criminali. m
4 **A**ctio ciuilis r̄ criminalis quando possit simul r̄
q̄. **S**ola quando
ci. **Q**uā actio

Actione civili intentata quando possit postea crimi-
nalis intentari per contra.

Dividit in duas ptes. *Prima* ponitur dicti scilicet illi
civilis concurrat
cui criminali. vide
per Barto. in l. ij.
circa pn. ff. vi bo.
rap. in l. p. ff. de
re i. vide casus

Amplius per litteras huiusmodi
exemplificat p multa exempla alta.
Seda ibi fecit deniq; et breviter b
intendit. Qñ ex yno facto oñi cr
minalis ⁊ civilis actio que psequit r familiarem
pōt actor intetare vtrāq; nō simul sed vnam post
aliā. Et ad id dñs iñuñt. l. neq; qñam pñ

analis. Et tunc dicitur: p[ro]p[ri]e debet scire si tu
 nemis q[uo]d actio criminalis p[er] illa p[er] qua venit ap
 plicand[um] aliq[ui]d fisco vel vindicta in corp[us] ita q[uo]d
 parti nil applicat. Actio civilis dicitur illa p[er] qua ali
 quid petit applicari parti. ut ff. de lepl. vi. l. ij. et
 q[uo]d ibi not. Et debet scire q[uo]d actio civilis q[ui] er
 it cumulari p[er] a
 hic. in l. si quis ad
 se fundus. s. ad l.
 iul. de vi.

delecto delectat qñqz dicar psequi rem famulare-
qz est fm verā opi. Qñqz agit ad estimatiōe ali-
cuius dāni vel interesse. I. illud duplicet vel qua-
druplicet non curo egēplū in actione furis: nam in
actione furis duplicatur estimatio reuel interesse.
Item in actione legis aquilie et simili qñqz pfe

quitur vindicta vt qñ copetida effiminatione iniuriæ: vt in actione iniuriarū vel sepulchrī violati. l. 5. in ille qui recipit alapa nulli passus sit damnum tamen agit iniuriarum ad vindictam iniuriæ sue. ¶ Sed premisso venio ad casum in hoc principio opp. & videtur q̃ vna actione electa nō possit

redire ad alia. vt. pretor edigit. §. i. ff. de iniuriis.
Sola. quando civilis^m et criminalis competit ad
vindictam: tunc vna electa non potest redire ad aliam
vt ibi sed quando vna competit ad vindictam alia
prosequitur re familiarē: tunc lex nostra procedit
Sed contra hoc opin. ff. de publi. indi. l. interdum.

Solu. hec est vera licet vtrq; possit intentari: tas
men non simul: sed post vnam intentatam potest re
dire ad aliam. Tria ergo habes in summa colli
gere ex lista 7 ex ista materia. p^{ro} qd est in electio
ne actoris quam eligat prius civilem an crimina
lem: quod est qd est vtriusq; in l. con. ne sic et

in actione iniuriarum: non enim debet pretor per
mittere vt prius pponat actio iniuriarum per qua
preiudicare legi conuict. de sic. vt. l. pretor edigit.
§. i. ff. de iniur. fm. Jaco. de ar. l. 3. glo. ibi aliter in

This image shows a vertical strip of aged, yellowed paper. The paper has a textured, slightly mottled appearance with some minor discoloration and small dark spots. A prominent, dark, irregular border runs vertically along the right edge of the strip, possibly representing the binding or the edge of a page in a book. The overall tone is a warm, off-white or light beige.

1

004942

AUTOR

004912

AUTOR

TITULO

El préstamo
vence el

NOMBRE DEL LECTOR

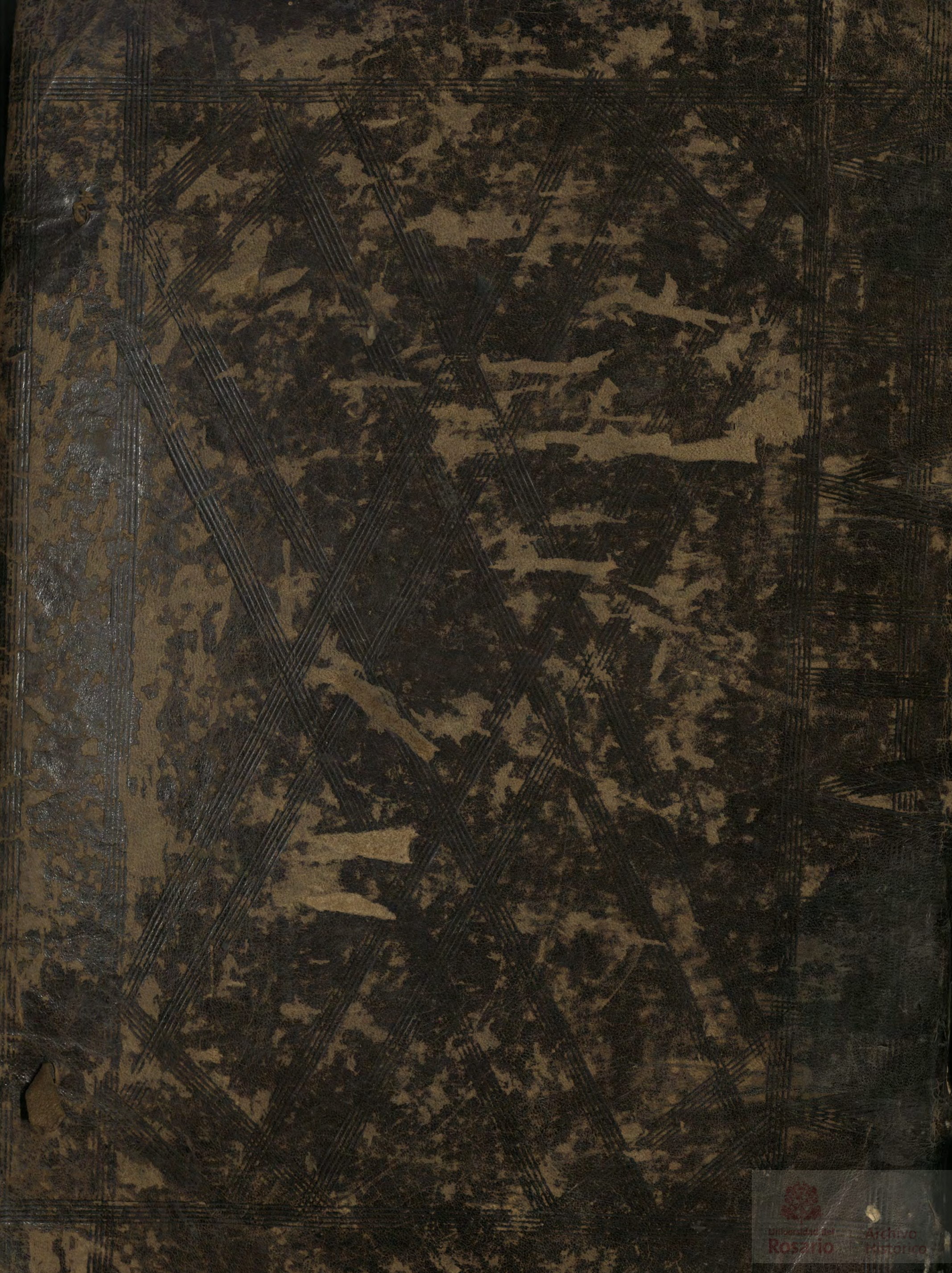
004942

L00 4048 V2 ej1.

Universidad del
Rosario

Archivo
Histórico

Universidad del
Rosario

Archivo
Histórico